

370 153

Y 375 4

4.3

ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียน

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา

อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ปริญญาโท

ของ

รัตนา ภัทรธัญญา

๕๘ ก.อ. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

สิงหาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

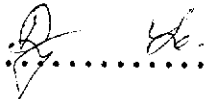
185517

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

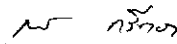
..... ประธาน

(รศ.กมลรัตน์ กรีทอง)

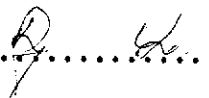
..... กรรมการ

(อ.ดร.ชัย โยเหลา)

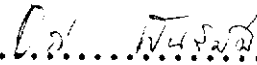
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.กมลรัตน์ กรีทอง)

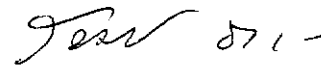
..... กรรมการ

(อ.ดร. ชัย โยเหลา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.ดร.อารี พันธัมภ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่..... ๒๔ เดือน..... มิถุนายน พ.ศ..... ๒๕๓๕

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ศุภชัย โยเหลา กรรมการที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา หาสิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี และอาจารย์พิณิต วัฒนไธ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังแก้ววิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา ที่ได้ให้ความร่วมมือและความสะดวกในด้านต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ทดลอง และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง

ขอขอบคุณ คุณภิรมย์ศักดิ์ กิจพัฒนาสมบัติ ที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือและการดำเนินการทดลองจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน สนับสนุนช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ จนกระทั่งประสบความสำเร็จ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ.....	7
ความหมายของเทคนิคแม่แบบ.....	7
กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	7
ลักษณะของแม่แบบ.....	12
กลวิธีในการเรียนรู้จากตัวแบบ.....	12
วิธีการให้ตัวแบบ.....	13
ผลที่เกิดกับผู้สังเกตจากการเห็นผลตอบแทนที่ตัวแบบได้รับ.....	15
อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต.....	16
ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง.....	21
ความหมายของการพึ่งตนเอง.....	21
พัฒนาการของบุคลิกภาพในเชิงความเป็นตัวของตัวเอง.....	24
องค์ประกอบสำคัญของการสร้างความเป็นตัวของตัวเอง.....	25

บทที่	หน้า
การฝึกการฟังตนเอง.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟังตนเอง.....	28
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	31
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	32
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	32
แบบแผนการทดลอง.....	36
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	41
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	46
บทย่อ.....	46
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	46
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	46
ประชากร.....	47
กลุ่มตัวอย่าง.....	47

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	53
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	64
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	217

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	36
2 แสดงสถิติพื้นฐานของคะแนนการฟังตนเองด้านการเรียน ก่อนและหลังการทดลอง.....	42
3 เปรียบเทียบคะแนนการฟังตนเองด้านการเรียนของ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง.....	43
4 เปรียบเทียบคะแนนการฟังตนเองด้านการเรียนของ กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ.....	44
5 เปรียบเทียบคะแนนการฟังตนเองด้านการเรียนของ กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ.....	45
6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการฟังตนเอง ด้านการเรียน.....	77

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ประชากรที่มีคุณภาพเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาประเทศหรือพัฒนาชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือถ้าประชากรมีคุณภาพดีการพัฒนาประเทศก็จะได้ผลดี (ปรีชา ศรีสมยศ. 2528 : 1) และประชากรที่ควรคำนึงถึงมากคือเด็กซึ่งจะเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาเด็กให้เจริญทุกด้านเพื่อเป็นประชากรที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็น ส่วนหนึ่งของการพัฒนาเด็กคือการปลูกฝังลักษณะที่ดีต่างๆ และการพึ่งตนเองก็ถือว่าเป็นลักษณะที่ดีประการหนึ่งที่สมควรปลูกฝัง (กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 1) ดังที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2525 เชิญชวนให้ประชาชนสร้างเสริม ปลูกฝังและปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ซึ่งค่านิยมประการที่ 1 ตามประกาศ คือการพึ่งตนเอง นอกจากนี้พระพุทธศาสนาก็ยังมีสุภาษิตว่า "อตุตฺทํ อตุตฺตโนนาถ" แปลว่า ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ซึ่งเป็นคำสอนที่มุ่งสอนพุทธบริษัททั้งหลายให้รู้จักพึ่งตนเอง (สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. 2526 : 65) และสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมจริยศึกษาในแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ที่กำหนดให้การพึ่งตนเองเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่พึงปลูกฝังแก่นักเรียนและเยาวชนในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน (สำนักงานพัฒนาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 11)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าการพึ่งตนเองเป็นลักษณะที่สำคัญและสมควรได้รับการปลูกฝัง เพราะผู้ที่มีลักษณะพึ่งตนเองจะมีความสามารถในการปรับตัว

กล้าคิดตัดสินใจด้วยตนเอง กล้าเผชิญความจริง มีแรงจูงใจไม่ลี้ภัยสูง เชื่อมั่นในตนเอง และยอมรับตนเอง การฝึกให้มีนิสัยพึ่งตนเองเป็นการทำให้ชีวิตมีความก้าวหน้า มีความสุข ความเจริญ สังคมและประเทศชาติได้ก็ตามถ้าสมาชิกทุกคนรู้จักช่วยเหลือตนเอง มีความรับผิดชอบและรู้จักพึ่งตนเองในกิจการงานต่างๆ แล้วสังคมและประเทศชาตินั้นก็จะมีเจริญก้าวหน้า (กระทรวงศึกษาธิการ . สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525 : 53 - 54) แต่จากสภาพความจริงในสังคมไทย การอบรมเลี้ยงดูเด็กยังไม่ได้ปลูกฝังการรู้จักพึ่งตนเองอย่างจริงจัง เพราะพ่อแม่มักจะสงสารและมีความเป็นห่วงมากเกินไปที่จะปล่อยให้เด็กเป็นอิสระ และมักทำทุกอย่างให้เด็กแม้เด็กจะโตพอสมควรที่จะทำได้ด้วยตนเองแล้วก็ตาม (ไพศาล ไกรสิทธิ์. 2524 : 65)

จากความสำเร็จของการพึ่งตนเองดังกล่าวข้างต้นและจากความจริงที่ว่าเด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ที่จะต้องรับผิดชอบประเทศในวันหน้า ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่สมควรจะส่งเสริมปลูกฝังลักษณะการพึ่งตนเองให้เกิดขึ้นกับนักเรียน (เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. 2526 : 4)

การพึ่งตนเองเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ในขณะที่เด็กต้องการกระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองนั้นเด็กยังมีความรู้สึกไม่แน่ใจอยู่ด้วย การทำให้เด็กเกิดความแน่ใจจะช่วยทำให้กล้าที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เด็กค้นพบความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง และสามารถพัฒนาให้มันแข็งขึ้นได้ (นวลละออสู่ภาพล. 2527 : 81) การพึ่งตนเองเป็นผลมาจากกระบวนการสังคมประกิต (Smart and Smart. 1967 : 537) ดังนั้นการปลูกฝังหรือพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวควรคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 16 - 22) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ที่อาจเกิดจากประสบการณ์ตรงหรือจากการสังเกตการกระทำของบุคคลอื่น

สำหรับการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงนั้นแม้จะให้ผลที่แน่นอน แต่มีข้อจำกัด เพราะสิ่งที่เรียนรู้มีมากเกินไปกว่าเวลาและโอกาสของผู้เรียนจะอ่านวย และผลการกระทำบางอย่างอาจเป็นอันตรายต่อผู้เรียนได้ ส่วนการเรียนรู้จากการสังเกตผู้อื่น ช่วยไม่ให้เกิดการผิดพลาดจากการกระทำ และการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่เหมาะสมของบุคคลอื่นจะเป็นตัวชี้้นำการกระทำของเขาได้ เพราะบุคคลได้เห็นผลการกระทำของตัวแบบทำให้เกิดความมั่นใจในพฤติกรรมนั้นๆ ดังที่ ควงเคือน พันธุมนาวัน (2520 : 9) กล่าวว่าการจัดตัวแบบเป็นวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ถูกทดลองวิธีหนึ่งและเป็นวิธีที่มีผู้ศึกษาค้นคว้ามากพอสมควรเพราะเป็นวิธีที่เด็กจะเรียนรู้จากสิ่งคมได้มากที่สุดและเป็นวิธีการที่ได้กระทำได้โดยไม่รู้สึกว่าการสังเกตถูกชักจูง

จากการที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่มีนิสัยพึ่งพาผู้อื่น ไม่พึ่งตนเอง ทั้งๆ ที่มีการสอนเรื่องการพึ่งตนเองมาเป็นเวลานานแล้ว ผู้วิจัยจึงสำรวจพฤติกรรมการพึ่งตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นนักเรียนที่มีการพึ่งตนเองด้านการเรียนต่ำ เช่น ลอกข้อสอบ ขอยืมงานของเพื่อนมาส่ง หรือให้เพื่อนทำงานแทน เป็นผลให้นักเรียนขาดความเอาใจใส่งานของตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ใช้เวลาไม่ถูกต้อง คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองไม่ได้ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งปลูกฝังลักษณะการพึ่งตนเองด้านการเรียนให้แก่เด็กนักเรียน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า การใช้เทคนิคแม่แบบจะเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการพึ่งตนเองด้านการเรียนเพื่อให้นักเรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. เพื่อเปรียบเทียบการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

3. เพื่อเปรียบเทียบการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

3. นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนว ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่จะนำเทคนิคแม่แบบไปใช้ในการพัฒนาการพึงตนเองด้านการเรียนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากการรอบครวปกติ และมีการพึงตนเองด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 จำนวน 35 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากกรอบรวบสถิติ และมีการพึงตนเองต่ำกว่าเบอร์เซนไทส์ที่ 25 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีพัฒนาการพึงตนเองด้านการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่

3.1.1 การใช้เทคนิคแม่แบบ

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพึงตนเองด้านการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองเกิดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดคุณลักษณะการพึงตนเองด้านการเรียน โดยให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ วิธีการนี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอแม่แบบโดยสนทนากับคำถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้นๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ ผู้วิจัยเสนอเรื่องราวของแม่แบบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบโดยการฉายวิดีโอ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ชักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมเกิดการเรียนรู้เพื่อให้มีคุณลักษณะการพึ่งตนเองด้านการเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้บรรยายเกี่ยวกับเนื้อหาการพึ่งตนเอง หลังจากนั้นให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และสรุป

3. การพึ่งตนเองด้านการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนกระทำกิจกรรมด้านการเรียน โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่จนไม่สามารถจะทำได้จึงขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งการพึ่งตนเองด้านการเรียนออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้

3.1 การทำงานต่างๆ ด้วยตนเอง ได้แก่ การทำการบ้าน การทำรายงาน

3.2 การใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง ได้แก่ การทำข้อสอบ การชักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

3.3 การรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ การจัดเตรียม จัดหาอุปกรณ์การเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตรงเวลา การทบทวนบทเรียน

3.4 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แก่ การอ่านหนังสือในห้องสมุด การเปิดหาคำศัพท์ในพจนานุกรม การให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม

ลักษณะดังกล่าววัดได้โดยใช้แบบสอบถามการพึ่งตนเองด้านการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ครอบครัวปกติ หมายถึง ครอบครัวที่พ่อ แม่ ลูกอยู่ด้วยกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบและการพึ่งตนเอง โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

ความหมายของเทคนิคแม่แบบ

เทคนิคแม่แบบ หมายถึง กลวิธีในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่โดยให้ผู้ประสงค์จะเลียนแบบสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่เขาสนใจ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 61; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1968 : 99 - 108)

กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 27) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้

ของมนุษย์ว่าเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากตัวแบบ เมื่อบุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่และเหมาะสมจากบุคคลอื่น ทำให้บุคคลรับรู้ความหมายของการกระทำได้ และยังช่วยไม่ให้เกิดการผิดพลาดจากการกระทำนั้นๆ ด้วย ในกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ตัวแบบเป็นสิ่งที่มียุทธูปต่อการเรียนรู้มาก กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็น กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observation Learning) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. ความสนใจ (Attention Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญของตัวแบบอย่างละเอียดที่สุดโดยการสังเกต และรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาเป็นขั้นตอน บุคคลจะไม่สามารถเรียนรู้ได้เลยถ้าขาดความสนใจและขาดการรับรู้ พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออก สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการนี้คือ

ลักษณะของแม่แบบ แม่แบบที่มีความเด่นชัด จดจำง่าย มีความดึงดูดใจสูง ไม่ซับซ้อน จะมีโอกาสทำให้ผู้สังเกตสนใจได้มาก นอกจากนี้ถ้าพฤติกรรม กิจกรรม และลักษณะของแม่แบบมีความสำคัญ โกลัเคียงต่อผู้สังเกตจะเฝ้าหน้าจิตใจให้ผู้สังเกตให้ความสนใจได้มาก

ลักษณะของผู้สังเกต กระบวนการนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในด้านการสังเกต การรับรู้ การรวบรวมและตีความจากพฤติกรรมของแม่แบบ รวมทั้งความสนใจต่อพฤติกรรมของแม่แบบนั้น

2. การเก็บจำ (Retention Process) ในการเรียนรู้โดยการสังเกต บุคคลไม่สามารถจะเรียนรู้ได้มากถ้าปราศจากการเก็บจำ กระบวนการนี้เป็นการรวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่ได้สังเกตทุกครั้ง แล้วนำมาวางรูปแบบของพฤติกรรมที่เด่นชัดในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Coding) ที่จะช่วยให้จำพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้จะเห็นตัวแบบในช่วงระยะเวลาสั้นๆ ก็ตาม การเก็บจำในรูปสัญลักษณ์กระทำได้ 2 ลักษณะ คือ มโนภาพ (Imagination) หรือภาษา (Verbal)

การเก็บจำในรูปมโนภาพจะง่ายเมื่อมีการเสนอแม่แบบให้เห็นบ่อยๆ ส่วนการเก็บจำในรูปภาษาพัฒนาดีกว่าและช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปภาษาสามารถให้ข้อมูลที่มากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มา นอกจากนี้การฝึกคิด หรือกระทำตามแม่แบบยังช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น การเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นตามการกระทำของแม่แบบโดยตรงทันที หรืออาจเกิดขึ้นหลังจากการสังเกตแม่แบบมาแล้วระยะหนึ่ง

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตคัดแปลงสัญลักษณ์จากการเก็บจำมาเป็นการกระทำที่เหมาะสม กระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการตอบสนองอย่างดีที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแบบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจบ่อเกิดและข้อบกพร่องของพฤติกรรมได้ ผู้สังเกตจะแสดงพฤติกรรมได้ครบถ้วนตามที่เขาสังเกตได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับความคิด และความซับซ้อนของพฤติกรรม ในระยะแรกการคัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยาก แต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการคัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมก็จะช่วยให้การกระทำตามตัวแบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น การแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเป็นการปรับปรุงทักษะพื้นฐานที่มีอยู่ด้วยการให้ตัวแบบและการฝึกฝน

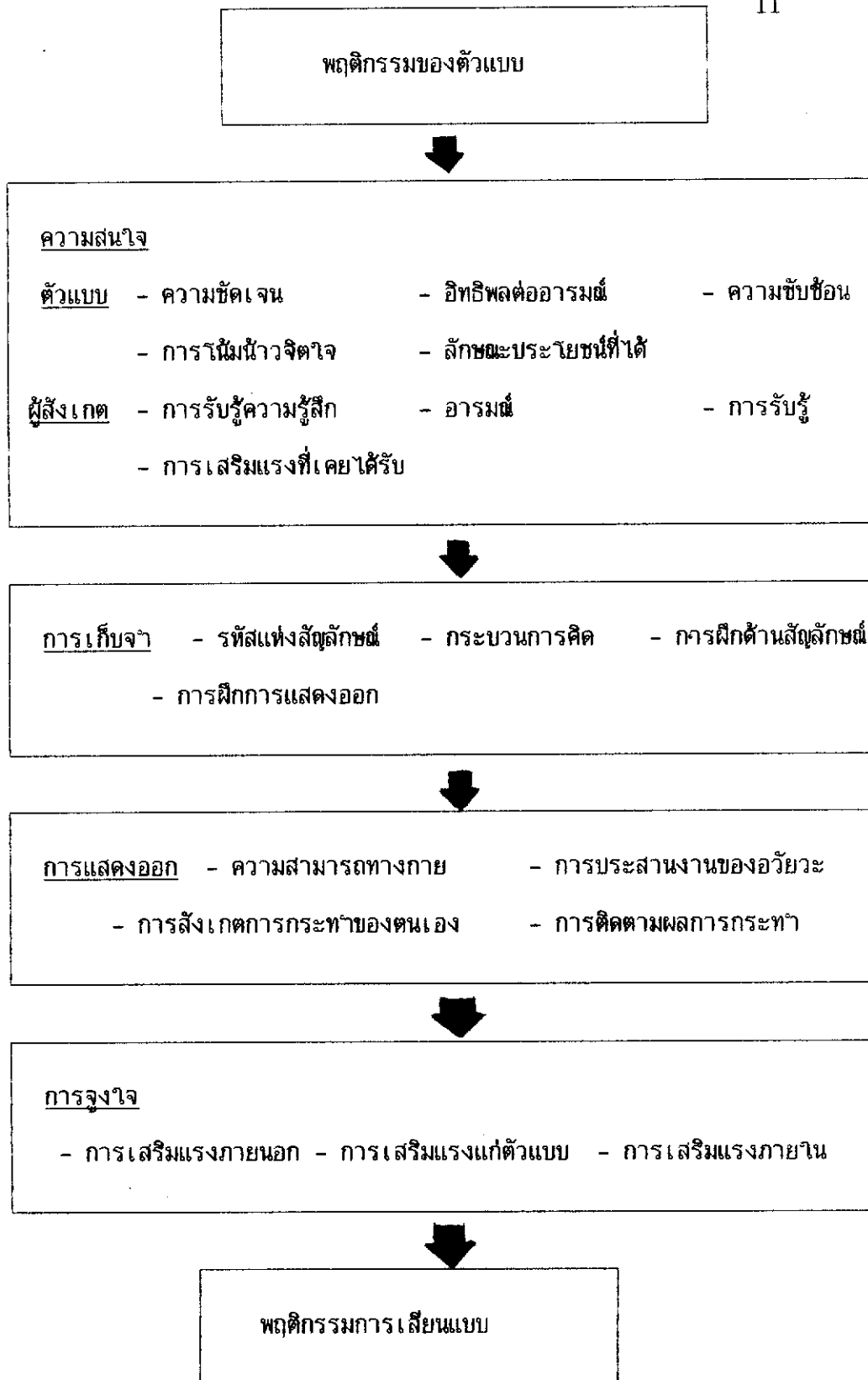
ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ ของมนุษย์นั้น จะเป็นไปตามกระบวนการของตัวแบบ ซึ่งผู้เรียนค่อยๆ ปรับพฤติกรรมของตนตามที่ได้พบเห็น ที่ละขั้นตอนจนพบแบบแผนที่เหมาะสมที่สุด

4. การจูงใจ (Motivational Process) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้มา กับการแสดงออก เพราะในชีวิตจริงบุคคลไม่สามารถจะกระทำตามแม่แบบได้ทั้งหมด บุคคลจึงเลือกที่จะกระทำตามแม่แบบ เมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลดีมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิด

เกิดผลเสีย การประเมินคุณค่าของพฤติกรรมของแม่แบบโดยผู้สังเกตเป็นไปในรูปของการรับเอาสิ่งที่ตนพอใจและไม่ยอมรับสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วย

กระบวนการนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก การเห็นตัวแบบมีพฤติกรรมเหมาะสมและได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้น จะก่อให้เกิดการเลียนแบบ รวมทั้งพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีกและพยายามปรับปรุง ขอบการร้องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทนก็ช่วยทำให้เกิดการเลียนแบบในสังคมส่วนใหญ่ด้วยเหมือนกัน

ดังนั้นสถานการณ์ของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหลายดังกล่าวมาแล้ว พฤติกรรม การเลียนแบบที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดวางรูปแบบขององค์ประกอบการเรียนรู้จากตัวแบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อตัวแบบอย่างแท้จริงจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของตัวแบบได้ และประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้เรียนแสดงการตอบสนอง คือ การเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุด จากองค์ประกอบของการเรียนรู้โดยการสังเกตทั้ง 4 ประการ เขียนเป็นภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
 ของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 23)

ลักษณะของแม่แบบ

การเรียนรู้ของเด็กโดยใช้แม่แบบนั้น เด็กจะเรียนรู้จากแม่แบบซึ่งแม่แบบทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้าและเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนได้สังเกต และเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย แบนดูรา (Bandura. 1977 : 40 - 51) ได้แบ่งแม่แบบไว้เป็น 2 ชนิดคือ แม่แบบจากตัวจริง กับแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ ซึ่งอาจเป็นคำพูด เอกสาร หรือใช้สื่อบันทึกวัสดุ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ หรือวีดีโอเทป เป็นต้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วีดีโอเทป ซึ่งเป็นแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ เนื่องจากวีดิทัศน์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นมีค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่สูงมากนัก การถ่ายทำจากของจริงก็ทำได้สะดวกไม่ต้องสร้างฟิล์มเหมือนภาพยนตร์ ในการที่ที่เป็นภาพยนตร์ที่ดีมีสาระก็สามารถยืมมาบันทึกกันเองได้ ประโยชน์ที่ได้รับในการเรียนการสอนคือ นักเรียนจะเห็นภาพและได้ยินเสียงเหมือนภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ ทำให้นักเรียนไม่เบื่อ (ไพฑูริย์ จันทยศ. 2520 : 11) นอกจากนี้ พินิต วัฒน (2520 : 11) กล่าวว่า วีดิทัศน์มีบทบาทในการให้การศึกษา ให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่าย ๆ ไปหากระบวนการที่ซับซ้อนได้ และเป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เหมือนกับการสอนของครู

กลวิธีในการเรียนรู้จากตัวแบบ

ในการนำทฤษฎีของแบนดูราไปใช้ เพื่อให้ผู้สังเกตเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้นนั้น แบล็คแมน และซิลเบอร์แมน (Blackman and Silberman. 1975 : 57) ได้สรุปเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้
2. มีแบบซึ่งแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้อย่างเหมาะสม
3. ให้แรงเสริมกับแม่แบบ เมื่อแม่แบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้

วัชร ทรัพย์มี (2525 : 212 - 213) สรุปหลักการการเรียนรู้จาก
ตัวแบบไว้ดังนี้

1. ให้ผู้สังเกตได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ
ซึ่งจะช่วยให้ผู้สังเกตได้เรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่

2. ผู้สังเกตอาจจะรับรู้วิธีการที่จะนำมาสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนามาก่อน
แล้วแต่ยังไม่ได้ทำหรือคาดว่าจะทำไม่ได้ จากการสังเกตพฤติกรรมที่แม่แบบแสดง
จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สังเกตได้แสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้มาแล้วนั้น

3. แม่แบบจะต้องมีลักษณะน่าสนใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้
ผู้สังเกตเลียนแบบ

4. หลังจากผู้สังเกตได้สังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ผู้สังเกต
จะจดจำพฤติกรรมแม่แบบไว้ในความทรงจำ เพื่อนำไปแสดงพฤติกรรมในอนาคต

5. หลังจากผู้สังเกตได้สังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ให้โอกาสผู้สังเกต
ฝึกฝนพฤติกรรมนั้น และผู้ควบคุมจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้สังเกต

ได้มีผู้นำกลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบไปใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
ด้านต่างๆ โดยให้ผู้สังเกตตัวแบบที่แสดงลักษณะที่พึงประสงค์ และตัวแบบได้รับแรงเสริม
จากการแสดงพฤติกรรมนั้น ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน

วิธีการให้ตัวแบบ

พ่วงพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 61 - 69) กล่าวว่า วิธีการให้ตัวแบบ
โดยเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้สังเกตได้สังเกตพฤติกรรมตลอดทั้ง
กิจกรรมต่างๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้บุคคลนั้นเลียนแบบพฤติกรรม
ของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ๆ ที่พึงประสงค์

วิธีการให้ตัวแบบอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การคัดเลือกตัวแบบ วิธีการคัดเลือกตัวแบบประกอบด้วย

1.1 ตัวแบบจะต้องมีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแบบที่ได้ รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดีเหมาะสม และสอดคล้องกับเป้าประสงค์ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนแบบมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบตัวแบบนั้นมากยิ่งขึ้น

1.2 ตัวแบบและผู้เรียนแบบควรจะมีคล้ายคลึงกัน หรือมีลักษณะ หรือคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจของผู้สังเกตและจะช่วยให้ ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน เป็นต้น

1.3 ลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบ ควรจะเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วย พฤติกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน จะทำให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และดึงดูด ความสนใจของผู้สังเกตได้เป็นอย่างดี

จากวิธีการที่เสนอมานี้ ผู้วิจัยเลือกการใช้ตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับ กลุ่มตัวอย่าง อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน และมีสภาพความเป็นอยู่ทั่วๆ ไปใกล้เคียงกัน ซึ่งตัวแบบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังแขมวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535

2. การเสนอตัวแบบ มีวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 เสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง โดยจะต้องให้แรงเสริมแก่ ตัวแบบและให้แรงเสริมแก่ผู้สังเกต เมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกับตัวแบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ๆ อย่างเหมาะสม

2.2 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง โดยสิ่งเร้าที่ จำแนกความแตกต่างจะทำให้เป็นสัญญาณบอกให้ผู้สังเกตรู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรม ที่พึงประสงค์แล้วจะได้รับการเสริมแรง สิ่งเร้าประเภทนี้ควรเสนอควบคู่กับการ เสริมแรงจะทำให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างคงทนถาวร และมีประสิทธิภาพ

2.3 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง การเสริมแรง ทางบวกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

สมิทธานี เอี่ยมสุภาชิต (2528 : 408) กล่าวถึงหลักการที่จะใช้
 ตัวแบบในการเสริมสร้างพฤติกรรมให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้คือ ต้องกำหนดพฤติกรรม
 ที่ต้องการจะให้เป็นตัวแบบแสดง เพื่อที่บุคคลสังเกตและเลียนแบบให้ชัดเจน ซึ่งความ
 ชัดเจนของพฤติกรรมนั้นต้องหมายถึง การสังเกตเห็น วัดได้โดยที่ผู้ใช้คนตั้งแต่ 2 คน
 ขึ้นไป และพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงนั้นจะต้องอยู่ในระดับความสามารถที่จะกระทำได้
 มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความคับข้องใจในการเรียนรู้ ผู้สังเกตจะต้องสังเกตพฤติกรรม
 ของตัวแบบอย่างตั้งใจ เมื่อผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ถูกต้องหรือ
 ใกล้เคียงแล้วควรให้การเสริมแรงทันที ผู้ดำเนินโปรแกรมจะต้องไม่ควบคุมความสนใจ
 ของผู้สังเกตด้วยวิธีการรุนแรง เช่นตีหรือดุด่า

ผลที่เกิดกับผู้สังเกต จากการเห็นผลตอบแทนที่ตัวแบบได้รับ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 117 - 121) ได้สรุปเกี่ยวกับการ
 เสริมแรงแบบไว้ว่า ในชีวิตประจำวันคนมีโอกาที่จะสังเกตเห็นการกระทำและ
 ผลที่เกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น ซึ่งมีทั้งผลกรรมที่เป็นรางวัล การลงโทษ
 และการไม่สนใจใยดี คนจึงได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้วิธีการที่นำมาซึ่งความ
 สำเร็จ และวิธีการที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาดจากบุคคลอื่น พอๆ กับการเรียนรู้
 จากประสบการณ์ตรง การได้เห็นผลจากการกระทำของบุคคลอื่นสามารถทำให้บุคคล
 เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ เช่นเดียวกันกับการที่บุคคลนั้นได้ลงมือกระทำพฤติกรรมนั้น
 ด้วยตนเอง การได้เห็นความสำเร็จจากการกระทำของบุคคลอื่นทำให้แนวโน้มใน
 การกระทำพฤติกรรมนั้นสูงขึ้น ส่วนการได้เห็นความล้มเหลวจากการกระทำของผู้อื่น
 ทำให้แนวโน้มในการกระทำพฤติกรรมนั้นลดต่ำลง

๑. การเสริมแรงที่เกิดจากการเห็นตัวแบบได้รับแรงเสริม (Vicarious Reinforcement) การเสริมแรงแบบนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้สังเกตเห็นว่า บุคคลอื่นกระทำ
 พฤติกรรม เช่นนั้นแล้วได้รับการเสริมแรง ผลจากการศึกษาจำนวนมากแสดงให้เห็น

ว่า การที่ได้เห็นพฤติกรรมของตัวแบบได้รับรางวัล ย่อมมีประสิทธิภาพกว่าการเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอย่างเดียว ผลกรรมทางบวกที่บุคคลสังเกตเห็นเป็นตัวส่งให้บุคคลรับเอาพฤติกรรมนั้นมาเป็นของตน บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมา เมื่อมีสิ่งจูงใจให้เขากระทำเช่นนั้น

๒. การเสริมแรงที่เกิดจากการเห็นตัวแบบถูกลงโทษ (Vicarious Punishment) จากการสังเกตเห็นผลกระทบของตัวแบบ สามารถทำให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ การได้เห็นผลกระทบทางลบจะมีผลให้แนวโน้มของการกระทำทางอนั้นหรือการกระทำที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมนั้นลดลง ปรากฏการณ์เช่นนี้พบมากที่สุดในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย การได้เห็นว่าการกระทำที่ก้าวร้าวได้รับการลงโทษย่อมทำให้การแสดงออกก้าวร้าวเกิดน้อยกว่าการได้เห็นว่าการกระทำนั้นได้รับรางวัล หรือไม่ได้รับผลกระทบใดเลย (Bandura. 1977 ; citing Bandura. 1973)

บุคคลอาจได้เห็นตัวอย่างมาก่อนว่า พฤติกรรมของตัวแบบถูกลงโทษทางวาจาหรือทางร่างกายจากบุคคลอื่น และตัวแบบที่แสดงการกระทำที่เป็นการลงโทษตัวเองจากการที่ตนเองมีพฤติกรรมที่บกพร่อง ซึ่งการได้เห็นตัวแบบกระทำเช่นนั้นเมื่อผลกระทบต่อบุคคลในการยับยั้งการกระทำในทางอนั้นเดียวกันกับตัวแบบ การได้เห็นตัวแบบวิจารณ์การกระทำบางอย่างของตนว่าไม่สมควรที่จะให้รางวัลตัวเอง จะมีผลในทางลดแนวโน้มที่จะให้รางวัลตัวเองของบุคคลเมื่อบรรลุการกระทำในลักษณะเดียวกัน (Bandura. 1977 ; citing Bandura. 1971)

อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 41 -45)) ได้สรุปอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำที่ไม่เคยพบ
เห็นมาก่อนของแม่แบบ ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบของการกระทำใหม่นั้นในรูปของ
สัญลักษณ์และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่

2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่ผู้สังเกต
เห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่างๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา
 เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบการกระทำตามตัวแบบลักษณะต่างๆ ภายใต้สภาพการณ์
ต่างๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบลักษณะของตัวแปร
ในรูปแบบต่างๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่

3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีตัวแบบจะช่วยสนับสนุน
การพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เพราะเมื่อมนุษย์เห็นตัวแบบกระทำพฤติกรรมใดๆ พฤติกรรม
หนึ่งมนุษย์อาจใช้ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ประกอบกับการกระทำของตัวแบบมาพัฒนา
เป็นความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตามพฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มี
อิทธิพลต่อการกระทำของผู้สังเกต ถ้ามีประสิทธิภาพไม่พอหรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ การใช้วิธีการใดก็ตามย่อมมีทั้งผลดีและ
ผลเสีย ดังนั้นจึงควรทราบข้อดีและข้อจำกัดของการใช้แม่แบบก่อนที่จะนำไปใช้เพื่อ
ป้องกันความผิดพลาด (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 69)

1. ข้อดีของวิธีการให้ตัวแบบ

1.1 ถ้ามีการให้การเสริมแรงแก่ผู้สังเกตภายหลังที่ผู้สังเกตสามารถ
เลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกับตัวแบบ หรือผู้สังเกตสามารถ
แสดงพฤติกรรมใหม่ๆ ที่เหมาะสม จะทำให้ความถี่ของการเกิดพฤติกรรมค่อยๆ มี
ความถี่สูงขึ้นและจะคงทนถาวรยิ่งขึ้น

1.2 การให้ตัวแบบช่วยให้ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบเกิดพฤติกรรมใหม่
ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน

1.3 การให้ตัวแบบช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ

1.4 การให้ตัวแบบช่วยเอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของผู้สังเกตที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้วมีแนวโน้มที่จะแสดงออกมา

2. ข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

2.1 การใช้การให้ตัวแบบแต่เพียงอย่างเดียวทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่มีความล่าช้า ด้วยเหตุนี้ควรให้ตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก การให้ข้อมูลย้อนกลับและสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง เพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการสร้างหรือสอนนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.2 การคัดเลือกตัวแบบตลอดทั้งกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ ผู้คัดเลือกจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะมีฉะนั้นจะทำให้เสียเวลาในการทดลอง

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

งานวิจัยในประเทศ

แบนดูรา รอส และรอส (Bandura, Ross and Ross. 1963 : 3) ได้ศึกษาผลของการใช้แม่แบบต่อการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าว โดยจัดแบ่งแม่แบบเป็น 3 ลักษณะ คือ แม่แบบที่เป็นจริง แม่แบบที่เป็นภาพยนตร์แสดงด้วยคนจริง และแม่แบบที่ทำเป็นภาพยนตร์การ์ตูน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ผลการทดลองพบว่าเด็กที่ได้รับแม่แบบก้าวร้าว แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบไม่ค่อยมีพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏ และแม่แบบที่เป็นภาพยนตร์มีผลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตติดเทียมกับแม่แบบที่เป็นตัวจริง

ฮิกส์ (Hicks. 1965 : 96 - 100) ได้ทดลองผลของการให้แม่แบบที่มีวัยและเพศต่างกัน กับพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏว่ากลุ่มที่ได้รับแม่แบบเป็นเด็กชาย

วัยเดียวกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด และกลุ่มที่ได้รับแม่แบบเป็นผู้ใหญ่เพศชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยที่สุด

แบนดูรา กลูเซ็ก และเมนเลฟ (Bandura, Grusec and Menlove. 1966 : 16 - 23) ได้ทำการทดลองเพื่อปรับพฤติกรรมด้วยการใช้ตัวแบบกับเด็กที่กลัวสุนัข โดยแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ให้ดูตัวแบบที่เล่นกับสุนัขในงานวันเกิด

กลุ่มที่ 2 ให้ดูตัวแบบที่เล่นกับสุนัขในบรรยากาศปกติ

กลุ่มที่ 3 ให้ดูสุนัขที่อยู่ในงานวันเกิดโดยไม่มีตัวแบบ

กลุ่มที่ 4 ให้ดูบรรยากาศในงานวันเกิดโดยมีสุนัขและตัวแบบ

ปรากฏว่า เด็กที่ได้ดูตัวแบบแสดงการปะทะสัมพันธ์กับสุนัขในงานเลี้ยงและบรรยากาศปกติมีความกลัวลดลงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูตัวแบบ

แจฟฟี และคาร์ลสัน (Jaffe and Carlson. 1972 : 329 - 339) ได้ศึกษาบทบาทของตัวแบบที่มีประสิทธิภาพในการลดความวิตกกังวลในการสอบ พบว่าผู้ถูกทดลองทั้ง ๔ กลุ่มมีความวิตกกังวลลดลงกว่ากลุ่มควบคุม

โอ เคอร์เนอร์ (O'Connor. 1969 : 15 - 22) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมของเด็กที่แยกตนเอง ผลปรากฏว่าการใช้ตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงเป็นคนที่ไม่แยกตัวเอง ได้รวดเร็วกว่ากระบวนการแต่งพฤติกรรมของครูในชั้นเรียน

ดัลตัน ซันด์เบลล์ และฮิลเบ็ต (Dalton, Sunblad and Hylbett. 1973 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการฝึกความเข้าใจอย่างลึกซึ้งโดยวิธีการให้ตัวแบบเปรียบเทียบกับวิธีอ่านปรากฏว่า ผู้รับการทดลองที่ฝึกโดยการให้ตัวแบบสามารถตอบสนองที่สื่อถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มที่ใช้การอ่าน และกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ มิดลาร์สกี ไบรอันและบริคแมน (Midlarsky, Bryan and Brickman. 1975 : 321 - 328) ได้ศึกษาผลการใช้แม่แบบและรางวัลที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเพื่อ การทดลองใช้สถานการณ์โดยให้เล่นเกม การทดลองพบว่า แม่แบบและรางวัลที่เป็นคำพูดยกย่องมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังให้เกิดพฤติกรรมเอื้อเพื่อ

งานวิจัยในประเทศ

ในประเทศไทยได้มีผู้นำเทคนิคแม่แบบมาใช้ศึกษาค้นคว้าดังนี้

สุเชษฐ์ มาเหรัมย์ (2519 : 56 - 61) ศึกษาอิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชน ผลการทดลองปรากฏว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงและไม่เห็นตัวแบบมีพฤติกรรมการโกงมากที่สุด ส่วนระดับจริยธรรมของบุคคลไม่สามารถทำนายพฤติกรรมการโกงได้แม่นยำนัก แต่เป็นเครื่องชี้บอกว่าถ้ามีตัวแบบที่ดีแล้วผู้ที่จะรับรู้และเลียนแบบมากที่สุดคือผู้ที่ระดับจริยธรรมสูง ส่วนผู้ที่มีจริยธรรมต่ำมีการเลียนแบบน้อยกว่า และจะเลียนแบบเมื่อตัวแบบมีลักษณะจูงใจนำเลียนแบบ

ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2520 : 5 - 6) ได้ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย สรุปได้ว่า การมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวเด็กเอง ส่วนผู้ที่มีจริยธรรมต่ำไม่ค่อยยอมรับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 52 - 53) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ ชินศักดิ์ชัย (2525 : 33 - 35) ที่ทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้

กันยา ประสงค์เจริญ (2526 : 31 -32) ยังได้ศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวิทยานิพนธ์ตนเองด้านความรับผิดชอบ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มทดลองมีการพัฒนาตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ ลิทธิศักดิ์ (2522 : 46 - 51) ได้ศึกษาผลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเลียนแบบ ผลการทดลองปรากฏว่า ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมการจัดภาพอย่างละเอียดส่งเสริมการเลียนแบบได้ดีกว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมการจัดภาพอย่างไม่ละเอียดและพบว่า การเสริมแรงแก่ตัวแบบและเด็กจะส่งเสริมการเลียนแบบได้ดีที่สุด

กาญจน์ แก้วทนต์ (2522 : 3 - 35) ได้ทดลองใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนผลการศึกษาพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามีผู้นำเทคนิคแม่แบบมาใช้ในการพัฒนาลักษณะต่างๆ อย่างแพร่หลาย เช่น การพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ ประหยัด ความซื่อสัตย์ และพัฒนาพฤติกรรมการเลียนแบบ เป็นต้น สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาการพึ่งตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

ความหมายของการพึ่งตนเอง

ทอรัป คลาค และทีกส์ (Thorpe, Clark and Tieges. 1953 : 3) ให้ความหมายของการพึ่งตนเองว่า หมายถึง ความมีอิสระในการกระทำที่ไม่ขึ้นต่อใคร มีอารมณ์มั่นคงและมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง

กรมศาสนา (2523 : 102 - 104) ให้ความหมายของการพึ่งตนเองว่า หมายถึง การรู้จักรับผิดชอบตนเอง รู้จักสร้างตนเองให้มีความสามารถและเข้มแข็งไม่ทำตัวให้เป็นปัญหา หรือเป็นภาระของสังคมและคนที่พึ่งตนเองได้นั้น ย่อมเป็นที่พึ่งของคนอื่นด้วย

สุพัตรา สุภาพ (2525 : 25) กษิมา วิริยะ (2526 : 6) และ ผุสดี จิระวัฒนกิจ (2526 : 9) ให้ความหมายของการพึ่งตนเองที่สอดคล้องกันว่า หมายถึง การเคารพตนเองเชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างถูกต้อง และสำเร็จด้วยตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น รู้จักสร้างตัว สร้างอนาคต ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบาก

คณะกรรมการจัดทำคู่มือการปลูกฝังค่านิยม กลุ่มนักวิชาการ (2525 : 65 - 82) กล่าวว่า การพึ่งตนเอง หมายถึง การเคารพตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง และไม่ทำตัวให้เป็นปัญหา หรือเป็นภาระแก่ผู้อื่นหรือหมู่คณะ และได้กำหนดขอบข่ายของการพึ่งตนเองไว้ 3 ด้านคือ

1. การพึ่งตนเองในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในชีวิตประจำวัน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในชีวิตประจำวันของตนให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือเป็นภาระแก่ผู้อื่น เช่น สามารถอาบน้ำ แต่งตัวเองได้ อยู่ตามลำพัง และช่วยเหลือตัวเองเมื่อพ่อแม่ไม่อยู่ รู้จักบริการตัวเองในการรับประทานอาหาร สามารถซ่อมแซมเครื่องใช้ของตนที่ชำรุดเสียหายได้ด้วยตนเอง เป็นต้น

2. การพึ่งตนเองด้านการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง ความสามารถในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จลงได้ด้วยตนเอง ยอมรับและเคารพในตนเอง มีความคิดอุดมการณ์ และความเชื่อมั่น รู้จักใช้ความรู้ความสามารถของตนที่มีอยู่ เพื่อการศึกษาค้นคว้า และทำงานให้สำเร็จตามความประสงค์ รวมทั้งพยายามเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนยิ่งขึ้น

3. การพึ่งตนเองในด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ในทางสุจริตสำหรับใช้จ่าย ตลอดจนรู้จักเลือกและใช้เครื่องอุปโภคบริโภคด้วยคุณค่าอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 2 - 72) ได้ให้ความหมายของการพึ่งตนเองว่า หมายถึง การเคารพตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จด้วยตนเอง และไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาหรือเป็นภาระแก่ผู้อื่น หรือหมู่คณะ และได้กำหนดขอบข่ายของการพึ่งตนเองไว้ 3 ด้าน คือ

1. การพึ่งตนเองด้านการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น เมื่อมีปัญหาด้านการเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีที่ถูกต้องและสุจริต ไม่ลอกผลงานของผู้อื่นหรือให้ผู้อื่นทำให้ หรือเอาผลงานของผู้อื่นมาส่งอาจารย์เพื่อเอาคะแนน

2. การพึ่งตนเองด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น หมายถึง การที่นักเรียนพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่สร้างภาระหรือปัญหาให้แก่กลุ่ม สร้างบรรยากาศในการทำงานของกลุ่มให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยเหตุผลและเต็มใจ ไม่คิดถึงความได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างเพื่อนสมาชิกด้วยกัน

3. การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การที่นักเรียนพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ทางสุจริตสำหรับใช้จ่ายส่วนตัว เพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการศึกษาล่าเรียน เช่น ในเวลาว่างหลังเลิกเรียนรับจ้างส่งขนม ปลุกผักสวนครัว ตลอดจนรู้จักใช้เครื่องอุปโภคบริโภคด้วยคุณค่าอย่างแท้จริง เช่น พยายามซ่อมแซมเสื้อผ้าให้ใช้ประโยชน์อยู่เสมอ เลือกซื้ออาหารรับประทานให้พอเหมาะไม่เหลือทิ้ง วางแผนการใช้เงินและการเก็บออมไว้อย่างมีสัดส่วน

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การพึ่งตนเอง หมายถึง การที่บุคคลช่วยเหลือตนเอง โดยใช้ความสามารถที่มีอยู่แก้ไขอุปสรรค หรือกระทำกรวดา ให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างมั่นใจทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการปฏิบัติการกิจประจำวัน และด้านการศึกษาเล่าเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งใจศึกษาเฉพาะการพึ่งตนเอง ด้านการศึกษาเล่าเรียนเพราะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับเด็กในวัยเรียน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปว่าการพึ่งตนเองด้านการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนกระทำกิจกรรมด้านการเรียน โดยพยายามใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่จนกว่าไม่สามารถจะทำได้ จึงขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

พัฒนาการของบุคลิกลักษณะเชิงความเป็นตัวของตัวเอง

ความต้องการเป็นตัวของตัวเองหรือความต้องการเป็นอิสระ (Independent) เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยที่เริ่มมาจากวัยเด็กไปจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ เดิมเกิดมาจากความต้องการเป็นอิสระจากครอบครัว เมื่อเด็กถึงวัยมีเพื่อนเล่นก็จะแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองแล้ว ก็มีผลสืบเนื่องไปสู่ความต้องการเป็นอิสระในหมู่เพื่อนฝูง และไปยังบุคคลอื่นๆ ในสังคม (Watson. 1959 : 538)

ส്മาร์ท และส്മาร์ท (Smart and Smart. 1967 : 537) ได้กล่าวสนับสนุนว่าความเป็นตัวของตัวเองนี้เป็นลักษณะหนึ่งที่พบในวัยแรกของชีวิตและจะเป็นลักษณะที่มีอยู่ตลอดไปตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะจะมีในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย การพึ่งตนเองเป็นผลมาจากสังคมประกิต (Socialization)

พัฒนาการของบุคลิกลักษณะเชิงความเป็นตัวของตัวเอง อยู่ในช่วงอายุประมาณ 2 - 3 ปี ในระยะนี้จะเป็นระยะที่เด็กกำลังเติบโตขึ้นมาก เด็กจะค้นพบว่าเขาสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการค้นพบความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ในขณะที่เด็กก็ยังมีความรู้สึกลังเล ไม่แน่ใจในความสามารถ และความเป็นอิสระของเขาความไม่แน่ใจนี้จะมีผลต่อการเป็นตัวของตัวเองและทำให้

ต้องคอยพึ่งพาผู้อื่นเสมอ ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในตัวเด็กในการค้นหาถึงสิทธิและความสามารถของตนเอง เด็กต้องการคำแนะนำ ความเห็นใจ ความเข้าใจจากผู้ใหญ่เพื่อค้นหาตัวเอง (นวลละออ สุภาพล. 2527 : 81) จะเห็นได้ว่าการเป็นตัวของตัวเองนั้นจะเริ่มขึ้นในวัยเด็กโดยอาศัยหลักการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องและจะพัฒนาต่อไปจนถึงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ในขั้นตอนของการพัฒนานั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ต่างๆ เช่น การที่บุคคลได้รับผลดีจากการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง หรือการได้เห็นผู้อื่นได้รับผลดีจากการพึ่งตนเอง ประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้ลักษณะการพึ่งตนเองของเด็กพัฒนาขึ้น

องค์ประกอบสำคัญของการสร้างความเป็นตัวของตัวเอง

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าการพึ่งตนเองนั้นเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กแล้วจะพัฒนาขึ้นจนถึงวัยผู้ใหญ่ การพัฒนาดังกล่าวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้คือ (นวลละออ สุภาพล. 2527 : 81 - 84)

1. การควบคุมร่างกายและการควบคุมตนเองในวัย 2 -3 ปี เด็กสามารถควบคุมกล้ามเนื้อโดยเฉพาะกล้ามเนื้อที่ทวารหนักและกระเพาะปัสสาวะ ซึ่งในวัยนี้การฝึกการขับถ่ายเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งต่อความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองของเด็กเพราะเป็นพฤติกรรมที่เด็กเกิดการเรียนรู้ว่าเขาสามารถทำตามคำสั่งความต้องการหรือคาดหวังไว้ได้หรือไม่ การฝึกการขับถ่ายที่มั่นคง ค่อยเป็นค่อยไปจะช่วยให้เด็กมีความรู้สึกควบคุมตนเอง โดยไม่เสียศักดิ์ศรีแห่งตน และจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เข้มแข็งและมีอิสระในตนเองที่สังคมยอมรับ (ดวงเดือน ศาสตร์ภักทร. 2526 : 176)

2. การเล่น ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการขึ้นนี้ เด็กจะต้องรู้ขอบเขตความสามารถของตนเอง ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของการเล่นนั้นด้วย เวลาเล่นอารมณ์ของเด็กจะเปลี่ยนแปลงง่ายและรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความรู้สึกที่ต้องการอิสระและการเป็นตัวของตัวเอง แต่ถ้าเด็กได้รับการเอาใจใส่จากพ่อแม่

มากเกินไป เด็กจะกลายเป็นคนที่ไม่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าที่จะทำอะไรด้วยตนเอง

3. การช่วยเหลือตนเอง เด็กในวัยนี้มีความต้องการความช่วยเหลือจากแม่ลดน้อยลง เด็กพยายามที่จะช่วยตนเอง ทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง เช่นรับประทานอาหาร แต่งตัว หยิบจับสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ความรู้สึกต้องการเป็นตัวของตัวเอง จะพัฒนาได้มั่นคงหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าเขาสามารถแสดงความสามารถของเขาออกมาได้มากน้อยแค่ไหน และเป็นที่ยอมรับจากพ่อแม่และบุคคลรอบข้างหรือไม่ การรู้จักให้และรับระหว่างพ่อ แม่ ลูก จะช่วยให้เด็กรู้จักพึ่งพาตนเองได้ และที่สำคัญคือ พ่อแม่ควรเชื่อบอกเชตว่าสิ่งใดที่เขาสามารถทำได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าเขาไม่รู้ว่าเขาสามารถทำกิจกรรมต่างๆได้เพียงไร ถ้าทดลองไปแล้วถูกขัดขวางจะยิ่งทำให้เด็กเกิดความสับสน ไม่แน่ใจยิ่งขึ้นซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความไม่แน่ใจในความสามารถว่าเขาจะช่วยเหลือตัวเองได้หรือไม่

ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดว่าถ้าเราสามารถสร้างความมั่นใจในความสามารถให้เกิดขึ้นกับเด็กได้ โดยการให้เด็กเรียนรู้ได้เห็นตัวแบบที่อยู่ในวัยเดียวกันแสดงลักษณะการพึ่งตนเอง และได้รับแรงเสริม จะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความมั่นใจและต้องการแสดงพฤติกรรมพึ่งตนเองได้เช่นกัน

การฝึกการพึ่งตนเอง

การพึ่งตนเอง (Dependency) เป็นแรงขับพื้นฐานซึ่งในวัยทารกนั้นการพึ่งพ่อแม่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสภาพทารกยังไม่พร้อมที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ดังนั้นเด็กจึงเรียนรู้ด้วยการพึ่งผู้อื่น เมื่อเด็กมีวุฒิภาวะและอายุเพิ่มมากขึ้นเด็กจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองจากการพึ่งพาผู้อื่นมาเป็นการพึ่งตนเองมากขึ้นซึ่งจะเริ่มเมื่ออายุ 2 - 3 ปี และช่วงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญยิ่ง ซึ่งพ่อแม่จะต้องระมัดระวัง

และไม่เปลี่ยนแปลงโดยทันทีทันใด การที่พ่อแม่จะฝึกให้ลูกพึ่งตนเองมากขึ้นนี้จำเป็นต้องกระทำด้วยความนุ่มนวลและค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไม่ให้เด็กเกิดปัญหาด้านความรู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่น (พีรพงศ์ สิริวัฒนาภรณ์. 2520 : 10 ; อ้างอิงมาจาก McCandless. 1963 : 439 - 439)

แมคแคนเลส (มาลา วิธวานนท์. 2515 : 12 ; อ้างอิงมาจาก McCandless. 1963 : 326 - 329) ได้เสนอแนวทางที่ควรเปลี่ยนแปลงในการอบรมเลี้ยงดูเป็นแนวปฏิบัติ 4 ประการดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ลูกได้พึ่งตนเองมากขึ้น พ่อแม่ควรฝึกลูกด้วยการลดรางวัลแบบที่เคຍาให้ลูกขณะที่ลูกยังเล็กมากให้น้อยลง
2. พ่อแม่ต้องพยายามทำตนให้ลูกพึ่งพาให้น้อยลง
3. พ่อแม่ควรเปลี่ยนวิธีการให้รางวัลจากการที่เ้าให้เมื่อลูกมาขอพึ่งไปเป็นการให้รางวัลเมื่อลูกแสดงให้เห็นว่าสามารถพึ่งตนเองได้ อย่างไรก็ตามการกระทำเช่นนี้ต้องกระทำด้วยความนุ่มนวลและค่อยเป็นค่อยไป
4. พ่อแม่ต้องคอยฝึกฝนและเปิดโอกาสให้ลูกได้เรียนรู้ที่จะกระทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จด้วยตนเอง ตลอดจนชี้ให้ลูกมองเห็นความไม่สะดวกในการที่ต้องคอยพึ่งผู้อื่น

ซีเรีย (มธุรส วีระกานแหง. 2515 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Sears. 1957 : 172 - 174) กล่าวว่า การฝึกให้เด็กรู้จักการพึ่งตนเอง ควรใช้วิธีผ่อนผันให้เด็กทำในสิ่งที่ต้องการจะทำและพอทำเองได้ การให้รางวัลและการทำโทษควรทำให้เหมาะสมการขัดขวางไม่ให้เด็กกระทำอะไรด้วยตนเองเป็นการบั่นทอนการช่วยเหลือตนเองของเด็กการปล่อยให้เด็กกระทำอะไรด้วยตนเองและยอมรับการกระทำของเด็กจะทำให้เด็กเริ่มมีการพึ่งตนเอง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง สรุปได้ว่า การพึ่งตนเองของเด็กฝึกให้เกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับ การได้รับแรงเสริมโดยการที่ผู้ใหญ่ยอมรับการกระทำของเด็ก ชมเชยเมื่อเด็กมีการกระทำที่แสดงว่าพึ่งตนเอง

และให้อิสระในด้านต่างๆ เช่น เปิดโอกาสให้เด็กกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง
ให้โอกาสเด็กแสดงความคิดเห็น ก็จะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านการพึ่งตนเองเพิ่ม
มากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งตนเอง

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษาของ มุสเสน คองเกอร์ และเคแกน (มาลา วิรุฒานนท์, 2515 ; อ้างอิงมาจาก Mussen, Conger and Kagan. 1969 : 627) พบว่า
เด็กจะมีพัฒนาการในการพึ่งตนเองได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพระหว่างพ่อ
แม่ลูกสาวคือ ถ้าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นแบบพ่อแม่ใช้อำนาจสิทธิขาด
ปกครองลูกโดยวิธีบังคับ คืออำนาจห้ามปราม ไม่เปิดโอกาสให้ลูกรู้จักการพึ่งตนเอง
ไม่ให้อิสระเสรีแก่เด็ก กับพ่อแม่ที่เลี้ยงดูอบรมลูกโดยวิธีปล่อยปละ เหยยยอมทำตามลูก
ทุกอย่าง เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ทั้งสองแบบนี้ย่อมไม่สามารถจะ
รับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย ตรงกันข้ามกับพ่อแม่ที่เสริมสร้างความเป็นตัว
ของตัวเองให้ลูกโดยวิธีการฝึกให้รู้จักการพึ่งตนเองตามอายุที่เพิ่มขึ้น คอยแนะนำ
และช่วยเหลือลูกในการตัดสินใจ ปกครองลูกด้วยเหตุผล พ่อแม่ลักษณะเช่นนี้ย่อม
สามารถที่จะปลูกฝังทั้งด้านความรู้สึกรับผิดชอบและการพึ่งตนเองให้บังเกิดขึ้นกับลูกได้

งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา เปรมเปื้องเวส (2517 : 79 - 80) ได้ศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว ความเกรงใจ และการพึ่งตนเองของนักเรียน
ฝึกหัดครู พบว่า บุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง เชิงนิมาน
กับการพึ่งตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งนักศึกษาชายและ
นักศึกษาหญิงมีการพึ่งตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กษิมา วีริยะ (2526 : 115 - 118) ได้ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักเรียนมีความคิดรวบยอดในระดับที่พึงประสงค์ แต่ยังมีบางความคิดที่อยู่ในระดับที่พึงประสงค์ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในด้านการศึกษา การทำงานโดยไม่เสื่องาน

ทศพร กาญจนภาค (2528 : 49) ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนมัธยมปลายสังกัดเขตการศึกษา 7 พบว่าการพึ่งตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย นับว่าเป็นผลที่ยังไม่น่าพอใจนัก

สมพงษ์ พานิชสกุล (2533 : 61 - 62) ศึกษาค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ผลปรากฏว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีค่านิยมในการพึ่งตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมทางครอบครัวต่างกันมีค่านิยมในการพึ่งตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจนา เลิศธีระวิวัฒน์ (2533 : 62) ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อการพึ่งตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าคะแนนการพึ่งตนเองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติมีคะแนนการพึ่งตนเองสูงขึ้นหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าการพึ่งตนเองของเด็กสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับ ทั้งจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและการอบรมสั่งสอนจากครูอาจารย์ แต่ในการพัฒนาการพึ่งตนเองด้าน

การเรียนรู้ยังมีโครงนำเทคนิคแม่แบบมาใช้ในการพัฒนา ทั้งๆ ที่การใช้เทคนิคแม่แบบ ก็เป็นการให้ประสบการณ์แก่เด็กได้เช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่า การใช้เทคนิคแม่แบบจะพัฒนาการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนได้หรือไม่

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอลองโขง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากครอบครัวปกติ และมีการพึงตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 จำนวน 35 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอลองโขง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากครอบครัวปกติ และมีการพึงตนเองต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้
 - 1) ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มาจากครอบครัวปกติ จำนวน 138 คนทำแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน
 - 2) ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงลงมาต่ำ และคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 จำนวน 35 คน แล้วสอบถามความสมัครใจเข้ารับการทดลอง
 - 3) สุ่มนักเรียนที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 จำนวน 16 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีการใช้แม่แบบของเบนคูรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แม่แบบเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างแม่แบบในการทดลอง

1.2 ศึกษารายละเอียด ขอบเขต และคำจำกัดความของการพึงตนเองด้านการเรียนจากบทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างวิดิทัศน์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4 เขียนบทละคร (Script) เพื่อสร้างวิดิทัศน์ กำหนดบทบาทตัวละคร โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และครู โรงเรียนวังชมวิทยาكم อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร แสดงเป็นตัวแทนที่มีพฤติกรรมแสดงถึงการพึงตนเองด้านการเรียน จำนวน 12 เรื่อง

1.5 นำบทละครที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทาลิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี และอาจารย์พิณิต วัฒนโธ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นแม่แบบและฝึกซ้อมผู้แสดงแบบในแต่ละเรื่องเพื่อให้สามารถสื่อข้อความ ความรู้สึกนึกคิดได้ตรงตามจุดประสงค์และทำการบันทึกวีดีทัศน์

1.7 นำโปรแกรมและเทปวีดีทัศน์ที่สร้างขึ้นและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังแขมวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ ใช้เวลาทดลอง 14 ครั้งๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ละ 2 วัน คือวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ และรายละเอียด ขอบเขต รวมทั้งคำจำกัดความของการพึ่งตนเองด้านการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ โดยให้มีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการพึ่งตนเองด้านการเรียน

2.3 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี และอาจารย์พนิต วัฒนะ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำโปรแกรมที่สร้างและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังแขมวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนแบบปกติ ใช้เวลาทดลอง 14 ครั้งๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ละ 2 วัน คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. แบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพึงตนเอง

3.2 ให้นิยามศัพท์เฉพาะของการพึงตนเองด้านการเรียน

3.3 สร้างแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียนโดยปรับปรุงและดัดแปลงจากแบบสอบถามการพึงตนเองของ เบญจรัตน์ จารุรัตน์จามร (2527 : 160 - 174) และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 4 - 93) โดยปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมกับวัยและสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี และอาจารย์พินิต วัฒนไชย ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังแซ้มวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 100 คนแล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ และทดสอบด้วย t-test แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้ 31 ข้อ มีค่า t ระหว่าง 2.00 ถึง 5.64

3.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.5 แล้วคัดเลือกให้เหลือเพียงจำนวน 30 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .84

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียนมีลักษณะเป็นสถานการณ์ มีตัวเลือก

3 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านข้อความแล้วตอบตามความเป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมาย $\times$ ลงบนตัวอักษรหน้าคำตอบที่ต้องการ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามให้ตรงตามความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย $\times$ ลงบนตัวอักษรหน้าคำตอบที่นักเรียนต้องการ คำตอบที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน

ตัวอย่าง " ในชั่วโมงคณิตศาสตร์ครูให้การบ้าน 3 ข้อ เมื่อมานั่งกลับถึงบ้านรู้สึกไม่ค่อยสบายจึงนอนพัก พอรุ่งเช้ารู้สึกดีขึ้นแต่ยังไม่ได้ทำการบ้านคณิตศาสตร์ "

ท่านคิดว่ามานั่งควรทำอะไร

- ก. ขอยืมการบ้านเพื่อนมาลอก
- ข. พยายามทำด้วยตนเองให้เสร็จ
- ค. ให้เพื่อนที่ทำแล้วบอกให้นักเรียนฟัง

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนในแต่ละสถานการณ์ได้กำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในแต่ละระดับดังนี้

- ให้ 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนพึงตนเอง
- ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนพึงตนเองบ้าง
- ให้ 0 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนไม่พึงตนเอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design. (พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่นๆ. 2519 : 202 - 203) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังนี้ (ดังแสดงในตาราง 1)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	TE ₁	X	TE ₂
RC	TC ₁	~X	TC ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
T ₁	แทน	การสอบก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การใช้เทคนิคแม่แบบ
~X	แทน	การสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นก่อนทดลอง ทำการสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน
2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการปฏิบัติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 14 ครั้งๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที ในวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถึง วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2535
 - 2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยทำการสอนแบบปกติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 14 ครั้งๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 50 นาที คือวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถึง วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2535
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียนอีกครั้งหนึ่ง
4. นำคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและการสอนแบบปกติ
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่ามัธยฐาน (Median) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2531 : 57)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) (ชาณุวิทย์
เทียมบุญประเสริฐ. 2529 : 50)

$$Q.D. = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

เมื่อ Q.D. แทน ความเบี่ยงเบนควอไทล์

Q_3 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 3

Q_1 แทน คะแนนที่ตำแหน่งควอไทล์ที่ 1

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ทาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน
โดยใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_h - \bar{X}_1}{\sqrt{\frac{S_h^2}{n_h} + \frac{S_1^2}{n_1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_h$ แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_l$ แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_h แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_l แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_h แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_l แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน

โดยใช้สูตร (ลัวนสายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170 - 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i แทน	คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_t แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน
ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิตนีย์ (The Mann -
Whitney U Test) (Sanders. 1980 : 419)

$$U_1 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_1 + 1)}{2} - R_1$$

$$U_2 = n_1 n_2 + \frac{n_1(n_2 + 1)}{2} - R_2$$

เมื่อ n_1 แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 1

n_2 แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 2

R_1 แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ 1

R_2 แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน

ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) (Sanders. 1980 : 418)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- R^+ แทน การจัดอันดับค่าผลต่างของคะแนนที่มีค่าเป็นบวก
- R^- แทน การจัดอันดับค่าผลต่างของคะแนนที่มีค่าเป็นลบ
- R_e แทน ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลอง
- R_c แทน ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มควบคุม
- U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของ แมน-วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
- T แทน ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่าซึ่งใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched - Pair Signed Rank Test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

2. เปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มทดลองก่อน
และหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

3. เปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2 ถึงตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงสถิติพื้นฐานของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน ก่อนและหลัง
การทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	Mdn		Q.D.	
		ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง
กลุ่มทดลอง	8	48	57	3.75	1.67
กลุ่มควบคุม	8	48.5	53	5.84	5.83

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของ
กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง

คนที่	กลุ่มทดลอง		ค่าความ แตกต่าง	อันดับ	กลุ่มควบคุม		ค่าความ แตกต่าง	อันดับ
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง			ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง		
1	40	54	14	16	30	36	6	6.5
2	43	54	11	14.5	35	40	5	4.5
3	45	56	11	14.5	46	49	3	1.5
4	46	56	10	13	48	53	5	4.5
5	50	59	9	11.5	49	56	7	8
6	50	58	8	9.5	50	53	3	1.5
7	50	59	9	11.5	50	56	6	6.5
8	50	58	8	9.5	51	55	4	3

$$R_c = 36$$

$$R_e = 100$$

$$U^* = 0$$

จากตาราง Critical Values ของ U ใน The Mann - Whitney U Test) ของ แซนเดอร์ (Sanders. 1980 : 419) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า U ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 7

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 บรากว่า ค่า U มีค่าน้อยกว่า 7 แสดงว่าคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนภายหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การใช้เทคนิค แม่แบบสามารถทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ

ตาราง 4 เปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อน
และหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

คนที่	คะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน		ผลต่างของคะแนน การพึงตนเอง ด้านการเรียน	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	40	54	14	8	+8	
2	43	54	11	6.5	+6.5	
3	45	56	11	6.5	+6.5	
4	46	56	10	5	+5	
5	50	59	9	3.5	+3.5	
6	50	58	8	1.5	+1.5	
7	50	58	8	1.5	+1.5	
8	50	59	9	3.5	+3.5	

T = 0**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test ของ แซนเดอร์ (Sanders. 1980 : 418) ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (n = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 บ่งชี้ว่า ค่า T ที่คำนวณได้ เท่ากับ 0 แสดงว่าคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มทดลอง หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบสูงกว่าก่อนการใช้เทคนิคแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการใช้เทคนิคแม่แบบสามารถทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มควบคุม ก่อน
และหลังการได้รับการสอนแบบปกติ

คนที่	คะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน		ผลต่างของคะแนน การพึงตนเอง ด้านการเรียน	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	30	36	6	6.5	+6.5	
2	35	40	5	4.5	+4.5	
3	46	49	3	1.5	+1.5	
4	48	53	5	4.5	+4.5	
5	49	56	7	8	+8	
6	50	53	3	1.5	+1.5	
7	50	56	6	6.5	+6.5	
8	51	55	4	3	+ 3	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

T = 0**

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Tests ของ แซนเดอร์ (Sanders. 1980 : 418)
ในระดับนัยสำคัญที่ .01 ค่า T ที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 (n = 8)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 บ่งชี้ว่า ค่า T ที่คำนวณได้เท่ากับ 0
แสดงว่าคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มควบคุม หลังจากได้รับการสอน
แบบปกติสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่า การสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เปรียบเทียบการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เปรียบเทียบการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. เปรียบเทียบการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากการรอบรู้ปกติ และมีคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 35 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2535 ที่มาจากการรอบรู้ปกติ และมีคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนทดลอง ทำการสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยการให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน
2. ขั้นดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลอง ตามโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการพึงตนเองด้านการเรียน จำนวน 14 ครั้ง เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถึง วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการพึงตนเองด้านการเรียน จำนวน 14 ครั้ง เป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.40 - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถึง วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

3. การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียนอีกครั้งหนึ่ง หลังจากใช้เทคนิคแม่แบบและหลังการสอนแบบปกติ

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียนทั้งสองครั้ง มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ กับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซ์ (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่าการใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนการพึงตนเองด้านการเรียนของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่าการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีการพึงตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึงตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึงตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการทดลองของ สุปรียา อันทิวโรทัย (2529 : 68 - 71) ที่ได้ศึกษาการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ และสอดคล้องกับ ศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 44) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงจันทร์ พงษ์ทอง (2533

: 85) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริญ มิตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการวิจัยว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบหนังสือ มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เด็กนักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนรู้สูงกว่าการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เพราะการใช้เทคนิคแม่แบบเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ของเด็กโดยให้เรียนรู้ด้วยการสังเกตจากแม่แบบ ซึ่งแม่แบบจะมีอิทธิพลทำให้ผู้สังเกตมีทัศนคติ ความคิด หรือพฤติกรรมไปตามลักษณะของแม่แบบที่สังเกตได้ (Bandura. 1977 : 22 - 29) และการที่ผู้วิจัยใช้แม่แบบเป็นวัตถุที่เห็นภาพและได้ยินเสียงของตัวละครที่แสดงในครั้งนี เนื่องจากแบนดูราและวอลเตอร์ (Bandura and Walters. 1963 : 49) กล่าวว่าโลกทัศน์วัสดุเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีเสียงและภาพประกอบย่อมเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านพร้อมกัน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ วิจิตร ภักดีรัตน์ (2523 : 284) กล่าวว่าเทปโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เพราะโทรทัศน์สามารถจะทำให้ผู้เรียนรับสื่อที่เป็นทั้งภาพและเสียง และอาจมีตัวอักษรประกอบด้วยก็ได้ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วและเข้าใจง่ายกว่าสื่ออื่นๆ

จากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มทดลองพบว่า ผู้รับการทดลองมีความกระตือรือร้น ในการทดลองมาก มีความตั้งใจ สนใจ ในเรื่องที่แม่แบบเสนอ ซึ่งอาจเป็นเพราะแม่แบบที่ผู้วิจัยเสนอในเทปโทรทัศน์นั้นเป็นนักเรียนในวัยเดียวกันกับนักเรียนกลุ่มทดลอง จึงทำให้เขาเกิดความสนใจและเข้าใจการกระทำของแม่แบบและทำให้

เกิดแรงจูงใจให้นักเรียนรู้สึกเสมือนว่าตนก็สามารถเป็นบุคคลในเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แบนดูรา (Bandura, 1977 : 16 - 22) ที่เสนอว่าแม่แบบที่มีความสำคัญ มีคุณลักษณะใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกับผู้สังเกต รวมทั้งพฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออกมีประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะโน้มน้าวจิตใจให้ผู้สังเกตสนใจมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นการรับฟังเรื่องราวและเนื้อหาเกี่ยวกับการพึ่งตนเองด้านการเรียน จากการบรรยายของผู้วิจัยและการร่วมอภิปรายของผู้เข้าร่วมการทดลอง นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะได้เห็นการแสดงออกของแม่แบบ รวมทั้งผลที่ได้รับจากการแสดงออกอันจะเป็นสิ่งจูงใจให้ไปปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึ่งตนเองด้านการเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กันยา ประสงค์เจริญ (2526 : 31 - 32) ที่ศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ตนเองด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกลุ่มทดลองได้รับแม่แบบเป็นนิทานประกอบหุ่น ผลการทดลองพบว่านักเรียนมีการพัฒนาวิสัยทัศน์ตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ อุสาหะ (2534 : 66) ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยาสังเกตพบ ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ มีมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะแม่แบบที่ผู้วิจัยใช้

ในครั้งนี้มีการเสนอเนื้อเรื่องที่ทำให้รูปแบบแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับการพึ่งตนเองด้านการเรียน ตลอดจนผลที่ได้รับจากการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1977 : 2) ที่กล่าวว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ดังนั้นพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์จึงมีอิทธิพลมาจากการสังเกตพฤติกรรมและผลของการแสดงพฤติกรรมจากบุคคลอื่น และจากผลการวิจัยของโรเซนบัม และทัคเกอร์ (Rosenbum and Tucker, 1962 : 183 - 190) ซึ่งพบว่าบุคคลจะเลียนแบบตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมสูงกว่าแม่แบบที่ประสบความสำเร็จต่ำ นอกจากนี้ กรรณิการ์ ลิทธิศักดิ์ (2522 : 46 - 51) ได้ศึกษาพบว่า การเสริมแรงแก่ตัวแบบทำให้เกิดการเลียนแบบได้ดีที่สุด

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรพรรณ สุขตลอดชีพ (2530 : 60) ที่ได้ศึกษาผลของการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมติ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงจันทร์ หนูทอง (2533 : 85) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดดงมะเจริญ มีตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ ภายหลังการทดลองพบว่า นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นหลังการใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติเรื่องการพึ่งตนเองด้านการเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นได้ ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกติเป็นการให้ความรู้ เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ก็จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเห็นแนวทางนำไปปฏิบัติ และคาดหวังประโยชน์ที่จะได้รับ จากการที่ผู้วิจัยทำการสอนด้วยตัวเองตามโปรแกรมการสอนแบบปกติที่จัดเตรียมไว้สังเกตเห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมทดลองมีความตั้งใจที่จะพัฒนาปรับปรุงตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ของธอร์นไดน์ (จาเนียร์ ช่วงชาติ. 2518 : 86 ; อ้างอิงมาจาก Thorndike. n.d.) ที่ว่าคนเราจะมีการเรียนรู้เมื่อเขาพร้อมที่จะเรียน และถ้าได้รับการตอบสนองย่อมหมายความว่าความพึงพอใจมาสู่ผู้เรียนได้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสังเกตนักเรียนจากการซักถาม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมและเห็นประโยชน์ของการพึ่งตนเองด้านการเรียน และตั้งใจนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคแม่แบบสามารถทำให้การพึ่งตนเองของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนควรนำเทคนิคแม่แบบไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการพึ่งตนเองด้านการเรียนต่ำ

2. ครูแนะแนวหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาจคัดเลือกแม่แบบเฉพาะบางเรื่องของการพึ่งตนเองด้านการเรียนไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละโรงเรียน

3. ครูแนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาจนำแม่แบบไปใช้พัฒนาการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 - 30 คนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการทดลองใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ควรมีการศึกษาทดลองใช้วิธีการอื่นๆ เช่น กิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาการพึ่งตนเองด้านการเรียนด้วย
3. ควรมีการติดตามผลการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมการพึ่งตนเองด้านการเรียน

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์. อิทธิพลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมเลียนแบบของเด็กระดับอนุบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- กษิมา วิริยะ. การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- กันยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิค"แม่แบบ"เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความรู้สึกรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- กาญจนา เลิศธีระวิวัฒน์. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อการพึ่งตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- กาญจณี แก้วทนต์. การใช้เทคนิค"แม่แบบ" เพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- การศาสนา, กรม. หลักการ วิธีการจัดจริยศึกษาและหัวข้อจริยธรรมฉบับใช้อบรมสั่งสอนนักเรียน นักศึกษา. (ฉบับทดลอง). กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.
- เกศินี โชติกเสถียร. การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

- เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์. กระบวนการนำคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการไปสู่การปฏิบัติ.
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2526. อัดสำเนา.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการฝึกอบรมวัฒนธรรมไทย
ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- คณะกรรมการการจัดทำคู่มือ, นักวิชาการ. คู่มือการปลูกฝังและสร้างเสริม
ค่านิยมที่พึงประสงค์. โรงพิมพ์รัฐบาล, 2525.
- จรัญ ดิษฐ์แก้ว. ผลของตัวแบบที่มีต่อทัศนคติและการปรับตัวทางด้านสังคมของ
นักเรียนที่เพื่อนไม่ยอมรับในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตากพิทยาคม.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- จิรพรรณ สุธตลอดชีพ. ผลของการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อการยกระดับเหตุผลเชิง
จริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพมหานคร.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2530. อัดสำเนา.
- จำเริญ ช่างเชติ. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2518.
- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนัก
ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2529.
- ดวงจันทร์ หนูทอง. ผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแม่จริย
มิตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. การพัฒนาจริยธรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. การเปรียบเทียบทฤษฎีจิตวิทยาการพัฒนาระดับเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ทศพร กาญจนประภาศ. การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 7. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, 2528. อัดสำเนา.

นวลละออ สุภาพล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

เบญจรัตน์ จารุรัตน์จำนร. การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพิษณุโลก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. การใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ปรีชา ศรีสมยศ. การเปรียบเทียบการสอนจริยศึกษาโดยการใช้นิทานพื้นบ้านและการใช้การอภิปรายกลุ่ม ระดับประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินทิพนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพารามิเตอร์. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับปรุงพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริม
การแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

ผู้สดี จิระวัฒนกิจ. การศึกษาพัฒนาการด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ตาม
คุณลักษณะค่านิยมพื้นฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดนันทนาการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่นๆ. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

พินิต วัฒนธ. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

พิรพงศ์ สิริวัฒนางกูร. การเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของ
นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกหัดให้ฟังตนเอง กับแบบยับยั้งการฟัง
ตนเอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2520. อัดสำเนา.

ไพบุลย์ จันทยศ. "วิดีโอเทปก้าวหน้าใหม่ของการสร้างตำราเรียน," สารพัฒนาหลักสูตร
25 : 42 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2526.

ไพศาล ไกรสิทธิ์. วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย. ปริญญาโท กศ.ค.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

มาลา วิรุณานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจต่อสัมฤทธิ์ผลการรับรู้และ
การเลี้ยงดูในด้านการศึกษาให้ฟังตนเองกับในด้านที่ยับยั้งการฟังตนเอง
เปรียบเทียบเด็กในนครหลวงกับเด็กในต่างจังหวัด ในระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

- มธุรส วีระกาแพง. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ การคิดแบบไม่มีตัวตนเอง เป็นศูนย์รวมการอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้พึ่งตนเอง และในการยับยั้ง การพึ่งตนเองของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีนในระดับ อนุบาล. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.
- รัตนา ยัญทิพย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู พฤติกรรมตอบสนอง ระหว่างบุคคลและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.
- วัชร ทรัพย์มี. ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชา จิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- วิจิตร ภักดีรัตน์. วิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- วีระ อูสาทะ. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา จังหวัดชัยนาท. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา
- ศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ศศิธร บรรลือสินธุ์. ผลการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูแก่ตัวของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประมวลความรู้เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาคุณธรรมในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534).

กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2531.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

สมพงษ์ พานิชสกุล. ค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษา
ในจังหวัดนนทบุรี. ปรียาณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. "การพัฒนาจริยธรรม : การปรับปรุงพฤติกรรม,"
เอกสารการสอนชุดวิชาจริยศึกษาหน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่ง
ตนเอง. กรุงเทพฯ : หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2529.

สุเชษฐ์ มาเหรัมย์. อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรมของ
เยาวชน. ปรียาณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

สุณีย์ ชินศักดิ์ชัย. การทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็น "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรม
ด้านความเอื้อเฟื้อ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรียาณานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
อัดสำเนา.

สุนทรีย ชูโต. การใช้ตัวแบบภาพยนตร์เพื่อลดความกลัวของเด็กวัยรุ่นไทย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
อัดสำเนา.

สุปรียา อันทิวโรทัย. ผลการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน. ข้อคิดไทย. กรุงเทพฯ : พุทธบูชา การพิมพ์, 2526.

อัจฉรา เปรมเปื่องเวส. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ความเกรงใจ และการพึ่งตนเอง. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice - Hall, 1977.

Bandura, Albert and F.L. Menlove. "Factors Determining Vicarious Extinction of Avoidance Behavior Through Symbolic Modeling," Journal of Personality and Social Psychology. 8 : 99 - 108 ; 1976.

Bandura, Albert, Jean E. Grusec and Frances L. Menlove. "Observational Learning as a Function of Symbolization and Incentive Set," Child Development. 37 : 479 - 506 ; September, 1966.

Bandura, A. and R.H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1963.

- Bandura, Albert , Ross and Ross. "Imitation of Film - Mediated Aggressive Models," Child Development and Behavior. Freda Rebelsky and Lym Dorman. ed. New York : Alfred A. Knapt, 1963.
- Blackman, Carth J. and Silberman Adolph. Modification of Child and Adolescent Behavior. California : Wadsworth Publishing Company Inc., 1975.
- Dalton, Sundblad and Hylbett. "An Application of Principles of Social Learning to Training in Communication of Empathy," Journal of Counseling Psychology. 20 (1973).
- Hicks, D.J. "Imitation and Relation of Film Aggressive Peer and Adult Models," Journal of Personality and Social Psychology. 2 : 197 - 200 ; 1965.
- ✓ Jaffe, Peter G. and Perter M. CARSON. "Modeling Therapy for Test Anxiety : The Role of Model Effect and Consequence," Behavior Research and Therapy. 10 : 329 - 339 ; November, 1972.
- Midlarsky, E., Jame H. Bryan and Philip Brickman. "Aversive Approval : Interaction Effect of Modeling and Reinforcement on Altruistic Behavior," Child Development. 44 : 321 - 328 ; June, 1973.
- O'Corner, Robert D. "Modification of Social Withdrawal Through Symbolic Modeling," Journal of Applied Behavior Analysis. 2 : 15 - 22 ; 1969.
- Rosenbaum, M.E. and Trving F. Tucker. "Competence of the Model and the learning of Imitation and Nonimitation," Journal of Experimental Psychology. 63 : 183 - 190 ; February, 1962.
- Smart, M.S. and R.C. Smart. Children Development and Relationship. New York : The MacMillan Company, 1967.

Sanders, Donald., H.A. Franklin Murph and Robert J. Eng.
Statistics : A Fresh Approach. 2nd. ed. Tokyo :
McGraw - Hill Kogakusha, 1980.

Thorpe, Louis P., Willis W. Clark and Ernest W. Tiegs. Manual of
California Test of Personality. New York : McGraw -
Hill Inc,. 1953.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการพึงตนเอง
ด้านการเรียน

แบบสอบถามการพึ่งตนเองด้านการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย ลงบนตัวอักษรหน้าคำตอบที่นักเรียนต้องการ คำตอบที่ได้จะไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน

- 1) " สาวิตรีขาดเรียน 2 วัน เพราะป่วยเป็นไข้หวัด เมื่อมาเรียนเธอเรียนไม่รู้เรื่องและครูสั่งให้ทำแบบฝึกหัดมาส่งด้วย สาวิตรีไม่สบายใจที่เรียนไม่รู้เรื่องและทำการบ้านไม่ได้ "

นักเรียนคิดว่าสาวิตรีควรทำอย่างไร

- ก. ขอยืมการบ้านเพื่อนมาดู
- ข. ขอให้เพื่อนสอนการบ้าน
- ค. ขอร้องให้ครูช่วยอธิบายให้ฟังแล้วพยายามทำการบ้านเอง

- 2) " ในช่วงมกราคมครูสอนเรื่องเศษส่วน พรทิพย์นั่งอยู่ด้านหลังของห้อง เธอฟังไม่ค่อยรู้เรื่องเพราะได้ยินไม่ชัดเจน เนื่องจากเพื่อนที่นั่งข้างๆ คอยกั้น "

นักเรียนคิดว่าพรทิพย์ควรทำอย่างไร

- ก. ยกมือขึ้นแล้วขอให้ครูอธิบายใหม่อีกครั้งหนึ่ง
- ข. ขอร้องให้เพื่อนหยุดคุย แล้วพยายามตั้งใจฟัง
- ค. คิดว่าไม่เป็นไร รออีกสักพักเพื่อนคงหยุดคุย หรือบางทีอาจารย์อาจจะอธิบายซ้ำ

- 3) " ในการทำรายงานวิชาสังคมซึ่งครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน และครูอธิบายแนวทางการทำ แต่มาลีนี้และสมาชิกในกลุ่มก็ยังไม่เข้าใจ"

นักเรียนคิดว่ามาลีนี้ควรทำอย่างไร

- ก. อยู่เฉยๆ รอให้เพื่อนถาม
- ข. บอกให้เพื่อนถามแล้วตัวเองเพิ่มเติมข้อสงสัย
- ค. ถามอาจารย์และขอให้อาจารย์อธิบายอีกครั้ง

- 4) "พ่อของทวีชเป็นเกษตรกรเลี้ยงสุกร ทวีชช่วยพ่อทุกวัน เขาจึงมีความรู้เกี่ยวกับสุกรหลายอย่าง เมื่อเขาไปโรงเรียนครูสอนเรื่องการเลี้ยงสุกร ทวีชอยากบอกสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่ควรระวังเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรตามที่พ่อสอนไว้"

นักเรียนคิดว่าทวีชควรทำอย่างไร

- ก. ไม่บอก เพราะไม่อยากให้เพื่อนล้อว่าเลี้ยงสุกร
- ข. บอกเพื่อนที่นั่งข้างๆ เพื่อให้เพื่อนบอกต่ออีกทีหนึ่ง
- ค. ยกมือขึ้นแล้วเสนอความรู้เพื่อให้คนอื่นทราบด้วย

- 5) "ครูมอบหมายให้นักเรียนทุกคนประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุมาส่งคนละ 1 ชิ้น สายฝนมีแม่ที่เก่งในเรื่องนี้ แต่ตัวเองไม่ถนัด"

นักเรียนคิดว่าสายฝนควรทำอย่างไร

- ก. ขอให้แม่ทำให้
- ข. ขอให้แม่ช่วยสอนให้
- ค. ขอให้แม่ช่วยทำให้บางส่วน

- 6) "บัทมาเป็นนักกีฬาของโรงเรียนซึ่งต้องไปแข่งกีฬากับนักกีฬาโรงเรียนอื่นเสมอ
วันนี้บัทมาต้องไปแข่งกีฬากับนักกีฬาที่อยู่ไกล กว่าจะกลับถึงบ้านก็ค่ำและเหนื่อยมาก
แต่มีรายงานที่ต้องทำส่งอาจารย์ในวันรุ่งขึ้น"

นักเรียนคิดว่าบัทมาควรทำอย่างไร

- ก. ให้เพื่อนที่ไม่ได้ไปแข่งกีฬาช่วยทำ
- ข. เมื่อกลับถึงบ้านขอร้องขอให้พี่ชายช่วยทำบ้าง
- ค. แม้จะเหนื่อยเมื่อกลับถึงบ้านก็พยายามทำรายงานให้เสร็จ

- 7) "บริษัททำการบินซึ่งต้องส่งในวันรุ่งขึ้นยังไม่เสร็จ สมภพมาชวนไปขี้จักรยานและ
จะเลี้ยงขนมปรีชาด้วย"

นักเรียนคิดว่าปรีชาควรทำอย่างไร

- ก. ทำการบินให้เสร็จแล้วค่อยออกไปเล่นกับสมภพ
- ข. ชวนสมภพให้ช่วยทำการบินบ้าง จะได้เสร็จเร็ว
- ค. ออกไปขี้จักรยานกับสมภพ ส่วนการบินเอาไปทำที่โรงเรียนโดยขอดูจากเพื่อน

- 8) "วันนี้มีการทดสอบภาษาอังกฤษ ทวิชรู้สึกทำข้อสอบไม่ได้ และในสัปดาห์หน้าจะเป็น
การทดสอบเรื่องไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เขาต้องทำคะแนนสอบให้ได้มาก เพื่อน
มาช่วยในการสอบครั้งนี้"

นักเรียนคิดว่าทวิชควรทำอย่างไร

- ก. ทำข้อสอบเฉพาะที่แน่ใจ ข้อที่ฉงนแน่ใจไม่ต้องทำเสียเวลาแล้วอย่าเขา
- ข. ขออนุญาตเพื่อนที่เรียนเก่ง เผื่อว่าเพื่อนจะช่วยเวลาทำข้อสอบ
- ค. ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและทำแบบฝึกหัดมากๆ เมื่อถึงเวลาสอบทำอย่างเต็มที่

- 9) "บรรลือและพรรคเป็นเพื่อนรักกันมาก บรรลือสังเกตเห็นว่าพรรคมีความรู้รอบตัว รู้จักสิ่งต่างๆ มากกว่าตัวเองมากนัก เรื่องที่พรรครู้นั้นครูไม่ได้สอน เพราะ บรรลือตั้งใจฟังครูตลอดเวลา เขาจึงถามพรรคว่ารู้สิ่งต่างๆ เหล่านั้นมาได้ อย่างไร พรรคตอบว่าเขาอ่านจากหนังสือในห้องสมุด บรรลืออยากมีความรู้ เพิ่มบ้าง"

นักเรียนคิดว่าบรรลือควรทำอย่างไร

- ก. ขอร้องให้พรรคเล่าความรู้ที่อ่านมาให้ฟังทุกครั้ง
- ข. ตกลงกับพรรคว่าทุกครั้งที่เขาห้องสมุดให้ชวนเขาด้วย
- ค. เข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดในเวลาว่าง ถึงแม้จะไม่มีพรรคไปด้วยก็ตาม

- 10) "อาจารย์กิตติให้นักเรียนทำรายงานเป็นกลุ่ม กลุ่มของสมจิตรแบ่งงานกันทำ หัวข้อที่สมจิตรต้องรับผิดชอบนั้นไม่มีในหนังสือเรียน แต่ของคนอื่นพอมีบ้าง"

นักเรียนคิดว่าสมจิตรควรทำอย่างไร

- ก. เสนอกลุ่มขอเปลี่ยนหัวข้อที่ตัวเองรับผิดชอบ
- ข. ขอให้เพื่อนมาช่วยหาข้อมูล มิฉะนั้นจะไม่ยอมทำ
- ค. รีบไปค้นหาข้อมูลในห้องสมุด ถ้าไม่มีจึงมาเสนอกับกลุ่ม

- 11) "คารีและวารินทร์เป็นเพื่อนรักกันมากและอยู่บ้านใกล้กัน คารีเรียนหนังสือ เก่งมาก แต่วารินทร์เรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง วันนี้ครูบอกกำหนดการสอบว่าเหลือ อีกประมาณ 1 เดือน วารินทร์ไม่ค่อยสบายใจเพราะกลัวสอบตก คารี บლობใจเพื่อนและสัญญาว่าจะช่วยวารินทร์ตอนสอบ"

นักเรียนคิดว่าวารินทร์ควรทำอย่างไร

- ก. ดูหนังสือทบทวนบทเรียนเองทุกวัน
- ข. ดูหนังสือก่อนสอบ 2 วัน จะได้ไม่ลืม
- ค. ไม่ต้องดูหนังสือ เพราะคารีเป็นคนรักษาสัญญาต้องช่วยเธอแน่ๆ

- 12) "เมื่อสมชายทำการบ้านคณิตศาสตร์ที่ครูสั่งไม่ได้ เขาพยายามดูจากตัวอย่างที่ครูอธิบายในสมุดแล้วแต่ก็ยังไม่ได้ แต่เขาต้องส่งการบ้านในวันรุ่งขึ้น"

นักเรียนคิดว่าสมชายควรทำอย่างไร

- ก. นำแบบฝึกหัดไปให้พี่ชายช่วยอธิบายให้ฟัง
- ข. ไม่ต้องทำ เพราะคนอื่นคงทำไม่ได้เหมือนกัน
- ค. พยายามทำให้เสร็จ ถึงแม้ว่าจะไม่แน่ใจว่าทำถูกหรือเปล่า

- 13) "ในชั่วโมงภาษาอังกฤษครูให้นักเรียนแปลบทความจากหนังสือพิมพ์มาส่งในวันจันทร์ คนละ 1 เรื่อง โดยให้นักเรียนคัดลอกต้นฉบับมาส่งด้วย สุรินทร์ไม่มีพจนานุกรมภาษาอังกฤษเพราะไม่มีเงินซื้อ เธอรู้ว่าต้องทำงานไม่ได้แน่"

นักเรียนคิดว่าสุรินทร์ควรทำอย่างไร

- ก. นำบทความที่จะส่งไปให้รุ่นพี่แปลให้
- ข. เลือกบทความที่ซ้ำกับเพื่อนแล้วช่วยกันแปล
- ค. ขอยืมพจนานุกรมจากเพื่อนแล้วนำมาเปิดหาคำศัพท์เอง

- 14) "นาตยาขาดเรียนไป 3 วัน เพราะต้องไปเยี่ยมญาติที่ต่างจังหวัด เมื่อกลับถึงบ้าน เธอพยายามอ่านบทเรียนเพื่อทำความเข้าใจหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่รู้เรื่อง"

นักเรียนคิดว่านาตยาควรทำอย่างไร

- ก. ขอให้เพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง
- ข. บ่อยๆให้ผ่านไป ไว้ค่อยทำความเข้าใจกับเรื่องใหม่
- ค. เอาเก็บไว้ก่อน วกกลับสอบแล้วค่อยทบทวนทำความเข้าใจใหม่

- 15) "อภิญาเรียนภาษาอังกฤษไม่รู้เรื่อง เธอพยายามอ่านหนังสือล่วงหน้า ตั้งใจเรียนในห้องเรียน ทำแบบฝึกหัดทุกครั้ง แต่ก็ทำผิดมากกว่าทำถูก อีก 1 สัปดาห์จะสอบวิชาภาษาอังกฤษ อภิญาคิดว่าเธอต้องสอบตกวิชานี้แน่นอน"

นักเรียนคิดว่าอภิญาควรทำอย่างไร

- ก. ไปสอบไปตามบุญตามกรรมเพราะเธอพยายามเต็มที่แล้ว
- ข. ลองอ่านอีกลีก 2 - 3 ครั้ง ถ้าไม่รู้เรื่องก็ไม่ต้องสนใจอีกแล้ว
- ค. ขอความกรุณาจากครูให้สอนให้ตนเป็นการส่วนตัวก่อนสอบ

- 16) "ดวงรัตน์มักจะไปอ่านหนังสือในห้องสมุดเป็นประจำเมื่อมีเวลาว่าง จนเพื่อนล้อว่าเป็นยายแก่ผู้คงแก่เรียน"

นักเรียนคิดว่าดวงรัตน์ควรทำอย่างไร

- ก. เลิกอ่านหนังสือ เพื่อนจะได้ไม่ล้อ
- ข. แบ่งเวลาอ่านหนังสือบ้าง คุยกับเพื่อนบ้าง
- ค. บอกประโยชน์ของการอ่านหนังสือแล้วชวนเพื่อนไปอ่านด้วย

- 17) "ภูงศ์เป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียน ขยันทำงานและช่วยกิจกรรมของโรงเรียนเสมอ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วอาจารย์สั่งทำรายงานโดยให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุด ภูงศ์ต้องไปเช่าค่ายลูกเสือที่ต่างจังหวัดและกลับมาเรียนตามปกติในวันศุกร์ เขา ยังไม่ได้ทำรายงานที่ครูสั่งเลย"

นักเรียนคิดว่าภูงศ์ควรทำอย่างไร

- ก. ขอยืมรายงานจากเพื่อนสนิทมาดู
- ข. ไปพบอาจารย์แล้วอธิบายเหตุผลให้ฟัง พร้อมทั้งขออนุญาตเลื่อนกำหนดส่ง
- ค. รีบไปหาหนังสือที่เกี่ยวกับรายงานในห้องสมุดแล้วขอยืมกลับบ้าน เพื่อทำรายงานในวันเสาร์ อาทิตย์

- 18) "ในวันอาทิตย์น้ำมารับวิชาและน้องสาวไปดูภาพยนตร์รอบค่ำ ซึ่งฉายเป็นวันสุดท้าย วิชาอยากไปดูภาพยนตร์เรื่องนี้มาก แต่วันรุ่งขึ้นเป็นวันสอบ"

นักเรียนคิดว่าวิชาควรทำอย่างไร

- ก. ไปดูภาพยนตร์แล้วรีบกลับมาอ่านหนังสือให้จบ
- ข. ไปดูภาพยนตร์ ส่วนเรื่องสอบเอาไว้ถามเพื่อนก็ได้
- ค. ไม่ไปดูภาพยนตร์ พยายามอ่านหนังสือให้จบแล้วพักผ่อนเพื่อเตรียมตัวสอบ

- 19) "ครูให้การบ้านคณิตศาสตร์ทั้งหมด 10 ข้อ โดยกำหนดให้ส่งวันจันทร์ มาลินีเริ่มทำการบ้านในวันเสาร์ได้เพียง 6 ข้อ เหลืออีก 4 ข้อ เธอคิดว่าที่เหลือยากคงทำไม่ได้"

นักเรียนคิดว่ามาลินีควรทำอย่างไร

- ก. ไปหาเพื่อนข้างบ้านให้ช่วยสอนให้
- ข. ขอยืมการบ้านของเพื่อนที่อยู่ข้างบ้านมาดู
- ค. ลองทำความเข้าใจกับตัวอย่างอีกครั้งหนึ่งแล้วเริ่มทำการบ้านที่เหลือ

- 20) "ศักดิ์ชัยเรียนอ่อนลงเนื่องจากเขาใช้เวลาในการอ่านหนังสือน้อย บกดีเขาจะอ่านหนังสือเฉพาะในตอนเช้าก่อนมาโรงเรียนเท่านั้น สำหรับภาคเรียนนี้เขาสัญญากับพ่อว่าจะเรียนให้ดีขึ้น"

นักเรียนคิดว่าศักดิ์ชัยควรทำอย่างไร

- ก. ไม่ต้องอ่านเพิ่มเพราะอ่านทุกวันแล้ว
- ข. ถ้ามีเวลาว่างก็อ่าน ถ้าไม่มีเวลาก็ไม่อ่าน
- ค. เพิ่มเวลาอ่านหนังสือในตอนเย็น หลังจากกลับจากโรงเรียนแล้ว

- 21) "ในช่วงว่างสัปดาห์ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ครูสอน และจะมีคะแนนให้ ประเสริฐอยากแสดงความคิดเห็นแต่เกรงว่าความคิดเห็นของตนจะไม่ดี เพื่อนๆ จะหัวเราะเยาะแต่เขาก็อยากได้คะแนน"

นักเรียนคิดว่าประเสริฐควรทำอย่างไร

- ก. ถามเพื่อนก่อน ถ้าเพื่อนมีความคิดเห็นเหมือนกันค่อยบอกครู
- ข. เสนอความคิดเห็นเฉพาะเรื่องที่ตนเองรู้ว่าถูกต้องแน่ๆ เท่านั้น
- ค. คิดห้รอบคอบเมื่อแน่ใจแล้วจึงเสนอความคิดเห็น ถ้าไม่ถูกต้องจะได้ทำความเข้าใจใหม่

- 22) "เมื่อเรียนภาษาไทยจบ ครูบว้างสั่งให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องครอบครัวของฉันทมาส่งในวันรุ่งขึ้น ครูบอกว่าจะมีรางวัลสำหรับผู้ที่เขียนได้ดีที่สุด มานพต้องการรางวัล"

นักเรียนคิดว่ามานพควรทำอย่างไร

- ก. ขอให้พี่ชายเขียนเรียงความให้
- ข. เขียนเค้าโครงเรื่องเองแล้วให้พี่เรียบเรียงภาษาให้ดี
- ค. พยายามเขียนเรียงความด้วยตนเอง ถ้าไม่ได้รางวัลก็ไม่เป็นไร

- 23) "ในช่วงว่างสัปดาห์ครูอาจารย์สั่งให้นักเรียนทำรายงานมาส่ง มานิตไม่มีหนังสือทำใช้ประกอบการทำรายงาน เนื่องจากไม่ได้ซื้อเพราะเขามีฐานะยากจน"

นักเรียนคิดว่ามานิตควรทำอย่างไร

- ก. ไปทำรายงานพร้อมกับเพื่อนที่มีหนังสือ
- ข. ขอยืมรายงานเพื่อนที่เสร็จแล้วมาดู
- ค. พยายามค้นคว้าหาหนังสือประกอบจากห้องสมุด แล้วนำกลับมาทำด้วยตนเอง

- 24) "ครูยงยุทธให้นักเรียนแต่ละคนจัดเตรียมแปลงสำหรับปลูกผักของตนเองให้เสร็จภายในเวลา 2 ชั่วโมง อนุพงษ์ทำงานช้า เมื่อใกล้หมดเวลาเขายังทำงานไม่เสร็จ"

นักเรียนคิดว่าอนุพงษ์ควรทำอย่างไร

- ก. ทำไปเรื่อย ๆ ไม่เสร็จค่อยขอเวลามาทำต่อ
- ข. เลิกทำงานเพราะทำต่อไปก็ไม่เสร็จ
- ค. พยายามทำให้เร็วขึ้น เพื่อให้เสร็จทันเวลา

- 25) "วันนี้อาจารย์ภาสกรไม่มาสอนเพราะปวดท้องกระทันหัน แล้วไม่ได้สั่งงานไว้ เพื่อนบางคนก็เล่น บางคนก็ทำการบ้านวิชาอื่น อธิภาทำการบ้านเสร็จหมดแล้ว"

นักเรียนคิดว่าอธิภาควรทำอย่างไร

- ก. ไปเล่นกับเพื่อน
- ข. สอนเพื่อนให้ทำการบ้าน
- ค. เข้าห้องสมุดหาหนังสืออ่าน

- 26) "ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ครูสาธิตการทดลองให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเขียนบันทึกการทดลองมาส่ง มลฤดีต้องช่วยแม่ขายของในตอนเย็น กว่ากลับถึงบ้านก็ค่ำมากแล้วยังต้องเขียนบันทึกส่งอีก"

นักเรียนคิดว่ามลฤดีควรทำอย่างไร

- ก. ให้เพื่อนสนิทเขียนบันทึกการทดลองแทน
- ข. ไปเขียนที่โรงเรียนตอนเช้าก่อนเวลาที่ครูกำหนดส่ง
- ค. กลับถึงบ้านแล้วรีบเขียนบันทึกการทดลองด้วยตัวเอง

- 27) "ในการสอบเก็บคะแนนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการหาพื้นที่ ครูออกข้อสอบให้นักเรียนแสดงวิธีทำซึ่งต้องใช้สูตรในการหาพื้นที่ด้วย เบญจมาศทำข้อสอบไม่ได้ เพราะลืมสูตร ถ้าจำสูตรได้เธอจะทำข้อสอบได้ทันที ขณะที่เบญจมาศกำลังกังวลอยู่นั้น สุธาสินีก็หันมาพอดี"

นักเรียนคิดว่าเบญจมาศควรทำอย่างไร

- ก. ถามสูตรจากสุธาสินี
- ข. ลองทำไปเรื่อยๆ อาจโชคดีทำถูก
- ค. พยายามนึกบททวนและเขียนแนวทางที่ตนเองคิดว่าน่าจะถูกต้อง

- 28) "สวัสดีคือนักเรียนที่ตั้งใจเรียนมาก เอาใจใส่การทำงานต่างๆ ตลอดทั้งนั้น ทบทวนบทเรียนอยู่เสมอ ก่อนสอบปลายภาค 3 วัน เขารู้สึกดีขึ้นมาแต่ไม่ได้อ่านหนังสือ เขากังวลว่าตัวเองจะทำข้อสอบไม่ได้"

นักเรียนคิดว่าสวัสดีควรทำอย่างไร

- ก. เข้าพบอาจารย์ขอสอบที่หลัง
- ข. พยายามทำข้อสอบด้วยตัวเองเท่าที่ทำได้
- ค. ขอให้มานพซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกันมาก ช่วยเหลือขณะสอบ

- 29) "ในวิชาภาษาไทยครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม กลุ่มของนางลักษณมีคนแสดงความคิดเห็นว่าควรแบ่งกันไปค้นคว้าคนละหนึ่งหัวข้อเรื่อง แล้วรวบรวมส่งครู นางลักษณมีคิดว่าควรจะนำมาพิจารณาร่วมกันก่อนที่จะส่งครู แต่กลัวเพื่อนๆ จะไม่ยอมรับความคิดเห็นของเธอ"

นักเรียนคิดว่านางลักษณมีควรทำอย่างไร

- ก. ปรึกษากับอาจารย์และขอให้อาจารย์ช่วยอธิบายให้เพื่อนฟัง
- ข. เสนอความคิดเห็นกับกลุ่มแล้วขอให้กลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
- ค. ขอความร่วมมือจากเพื่อนสนิทให้สนับสนุนความเห็นของเธอเมื่อเสนอกับกลุ่ม

- 30) "นางนุชมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากฟังครูพูดไม่รู้เรื่องเพราะไม่รู้
ความหมายของคำศัพท์ แต่เธออยากเรียนให้ดีขึ้น"

นักเรียนคิดว่านางนุชควรทำอย่างไร

- ก. ให้พ่อจ้างครูมาสอนพิเศษ
- ข. พยายามเปิดหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมและหมั่นท่องจำ
- ค. คอยถามเพื่อนเมื่อต้องการทราบความหมายของคำศัพท์

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการพึงตนเองด้านการเรียน

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.59	16	4.57
2	2.05	17	3.23
3	2.86	18	3.15
4	2.82	19	2.44
5	3.38	20	3.41
6	3.38	21	3.72
7	3.38	22	2.81
8	2.59	23	5.64
9	3.64	24	2.57
10	2.26	25	4.60
11	2.81	26	3.66
12	2.19	27	4.65
13	2.39	28	2.99
14	3.38	29	2.48
15	3.54	30	4.08

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
- โปรแกรมการสอนแบบปกติ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการพึ่งตนเองด้านการเรียน ที่ใช้ในกลุ่มทดลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียน และครูกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและประเภทของการพึ่งตนเอง	1. ครูแนะนำตนเองและบอกให้นักเรียนนับ 1,2,3,4 แล้วเริ่มต้นนับ 1 - 4 ใหม่ และให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กันได้ทั้งหมด 4 คู่ 2. ให้นักเรียนแต่ละคู่พูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน ภายในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนพาคู่ของตนออกมาแนะนำหน้าชั้นจนครบทุกคู่ 3. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกัน และแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย 4. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมาย และวิธีการที่จะใช้ในการทดลองให้นักเรียนทราบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะของบุคคลที่พึ่งตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย 6. ครูนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ที่จะพบกันอีกครั้งต่อไป
2	รู้แบบนี้ทำเองดีกว่า	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำการบ้านด้วยตนเอง	ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 13 ดำเนินการใช้เทคนิคแม่แบบ ความขั้นตอนต่อไป
3	จำไว้ที่หลังทำเอง	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำรายงานด้วยตนเอง	1. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่สอนตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละเรื่อง
4	นิยามถึง	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำข้อสอบด้วยตนเอง	2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> ครูฉายวีดิทัศน์ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพึ่งตนเองด้านการเรียนในลักษณะที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในแต่ละครั้ง
5	ขอยืมบ้าง	เพื่อให้นักเรียนรู้จักซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง	3. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนช่วยกัน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
6	เราว่าแล้ว	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความคิดเห็นด้วย ตนเอง	สรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการ สังเกตตัวแบบในแต่ละครั้ง และ ครูสรุปเพิ่มเติม
7	อย่างนี้ทุกที	เพื่อให้นักเรียนรู้จักจัด เตรียมอุปกรณ์การเรียน ด้วยตนเอง	
8	สำคัญที่เวลา	เพื่อให้นักเรียนรู้จัก ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด	
9	ทีละเล็ก ทีละน้อย	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทบทวน บทเรียนด้วยตนเอง	
10	รู้ไว้ใช่ว่าส่ำป่า แบกหาม	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ อ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้อง สมุด	
11	อย่าใช้ชีวิต ใช้วิธีลัด	เพื่อให้นักเรียนรู้จักเปิด หาคำศัพท์ที่ใหม่แน่นำใจใน พจนานุกรมด้วยตนเอง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	หนทางยังมี	เพื่อให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาโดยการหาผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม	
13	รางวัลตอบแทน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการในการพึ่งตนเองด้านการเรียน	
14	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการพึ่งตนเองด้านการเรียนจากการใช้เทคนิคแม่แบบ	1. ครูให้นักเรียนสรุปและทบทวนเกี่ยวกับลักษณะการพึ่งตนเอง ผลดีของการพึ่งตนเอง ตลอดจนข้อแตกต่างระหว่างการพึ่งตนเองกับการไม่พึ่งตนเอง ที่ได้จากการเรียนรู้โดยสังเกตจากตัวแบบนี้ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น 3. ครูกล่าวปิดโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 1

<u>ชื่อเรื่อง</u>	ปฐมนิเทศ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	1. เพื่อให้นักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียนเกิดความคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการใช้เทคนิคแม่แบบ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและประเภทของการฟังตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเกี่ยวกับการฟังตนเอง
<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u>	ก. ขั้วหน้า ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักซึ่งกัน ระหว่างนักเรียน และครูกับนักเรียน ข. ขั้วสอน 1. ครูแนะนำตัวเองและให้นักเรียนนับ 1 2 3 4 ที่ละคน เมื่อครบแล้วคนต่อไปให้นับ 1 ถึง 4 ใหม่ 2. ให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กันได้ทั้งหมด 4 คู่ 3. ให้นักเรียนทั้ง 4 คู่ พูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกันภายในเวลา 5 นาที จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่นรู้จัก 4. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำตัวจนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 5. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่าช่วยให้นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนได้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของตนเอง เพื่อจะได้รู้จักกันและสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่นรู้จักด้วย

6. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะการใช้เทคนิคแม่แบบในเรื่องการฟังตนเองด้านการเรียนว่าเป็นการให้นักเรียนได้เห็นพฤติกรรมและผลจากการกระทำของตัวแบบเพื่อใช้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจของนักเรียนว่าจะกระทำตามตัวแบบหรือไม่

7. ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายความหมายและลักษณะของบุคคลที่ฟังตนเองด้านการเรียน

8. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาทั้งหมด โดยครูคอยสังเกตความเข้าใจของนักเรียน และช่วยเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกัน

การประเมินผล

1. สังเกตการซักถามข้อมูลซึ่งกันและกันของนักเรียนแต่ละคู่
2. สังเกตการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก
3. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียนขณะครูพูด
4. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้

เนื้อหาเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง

การพึ่งตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนกระทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ จนไม่สามารถจะทำได้จึงขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การพึ่งตนเองแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การพึ่งตนเองด้านการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนกระทำกิจกรรมด้านการเรียนโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ จนไม่สามารถทำได้จึงขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การทำงานด้านต่างๆ ด้วยตนเอง ได้แก่ การทำการบ้าน

การทำรายงาน

1.2 การใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง ได้แก่ การทำข้อสอบ

การซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

1.3 การรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ การจัดเตรียมอุปกรณ์

การเรียน การทำงานที่มอบหมายให้เสร็จตรงเวลา

การทบทวนบทเรียน

1.4 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แก่ การอ่านหนังสือในห้องสมุด

การเปิดหาคำศัพท์ในพจนานุกรม การให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม

2. การพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือตนเองในด้านเงินทอง รู้จักหารายได้ในทางสุจริตเพื่อแบ่งเบาภาระทางบ้าน โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการศึกษาเล่าเรียน และใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การหารายได้พิเศษเมื่อว่างจากการเรียน

2.2 การออมทรัพย์ที่ได้มา

2.3 การรู้จักใช้จ่ายเฉพาะสิ่งที่จำเป็น

3. การพึ่งตนเองในด้านการกิจประจำวัน หมายถึง การกระทำกิจกรรมด้านการกิจประจำวันให้สำเร็จลงได้ด้วยตนเอง โดยไม่เป็นภาระของผู้อื่น แบ่งออกเป็น

4 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การเก็บกวาด ถูบ้าน ล้างจาน ซักผ้าเสื้อผ้าด้วยตนเอง

3.2 ซ่อมแซมเครื่องใช้สอยด้วยตนเอง

3.3 ประกอบอาหารด้วยตนเอง

3.4 อยู่บ้านตามลำพังได้

ในที่นี้จะเน้นเฉพาะการพึ่งตนเองด้านการเรียน เพราะนักเรียนจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับนักเรียนโดยตรงอันเป็นหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องพึ่งตนเองในด้านการเรียน เพื่อให้การเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จมากที่สุด ซึ่งจะทำให้การอยู่ในสังคมและการประกอบอาชีพประสบความสำเร็จด้วย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง ร้อยอย่างนี้ทำเองดีกว่า

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำการบ้านด้วยตัวเอง

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง ร้อยอย่างนี้ทำเองดีกว่า

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับการทำการบ้าน ใครที่เคยทำด้วยตัวเอง ใครที่ไม่เคยทำ และมีความรู้สึกละอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง ร้อยอย่างนี้ทำเองดีกว่า ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับผลดีของการทำการบ้านด้วยตัวเอง และผลเสียของการไม่ทำการบ้านด้วยตัวเอง ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมของตัวเองว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการสังเกตตัวเองที่เกี่ยวกับการทำการบ้านด้วยตัวเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ไตเติ้ล ทั้ง 12 เรื่อง	(caption) ตรามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (caption) ชื่อมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (caption) mix " ร่วมกับ " " ภาควิชาการแนะแนวและ จิตวิทยาการศึกษา " "เสนอ" "ละครแม่แบบ" "โดย" "รัตนา ภักดิ์ธัญญา" "เรื่อง" "....."	Fade in music

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
รู้อย่างนี้ทำเอง ดีกว่า ฉาก 1 ในชั่วโมง คณิตศาสตร์ ครู สอนเรื่องการแยก ตัวประกอบ	CU ครู Zoom out→GS ทั้งห้อง	"สำหรับวันนี้ละคะ เรื่องแรกที่ นักเรียนต้องรู้จักคือตัวประกอบ ครูจะสมมติจำนวนให้จำนวน หนึ่ง สมมติให้เป็น 8 นักเรียน ลองหาดูสิว่าจำนวนใดที่หาร 8 ได้ลงตัว
	GS นักเรียน	
	CU จีรากรณ์	2 ค่ะ
	CU สุรัชชัย	8 ครับ
	CU วัชรพงษ์	4 ครับ
	CU มณฑิยา	1 ค่ะ
	CU ครู เขียนตัวเลขบน กระดานดำ	ดีมาก มีจำนวนที่หาร 8 ได้ ลงตัวคือ
	CU นักเรียน	1 2 4 8
	CU ครู	ใช่แล้ว โทณลองดูอีกจำนวน หนึ่งสิคะ สมมติให้เป็น 12 ก็ แล้วกัน นักเรียนลองตอบครูสิ ว่ามีจำนวนอะไรที่หาร 12 ได้ ลงตัว
	CU สุรัชชัย	1 ครับ
	CU วัชรพงษ์	2 ครับ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU จิราภรณ์	3 ค่ะ
	CU มณฑิยา	4 ค่ะ
	CU สายัณห์	12 ครับ
	CU สกฤดา	6 ค่ะ
	CU ครูเขียนบนกระดานดำ	ใช่ค่ะ จำนวนที่สามารถหาร 12 ได้ลงตัวคือ
	GS นักเรียน	1 2 3 4 6 12
	CU ครู	ค่ะ จากจำนวนที่ได้ เราสรุป ได้ว่า 1 2 4 8 เป็นตัว ประกอบของ 8 และ 1 2 3 4 6 12 เป็นตัวประกอบของ 12 ตัวประกอบของจำนวนใด คือ จำนวนที่สามารถหาร จำนวนนั้นๆ ได้ลงตัว ใครยัง ไม่เข้าใจอีกบ้าง
	GS นักเรียนเงียบ	
	CU ครู	ดีแล้ว ถ้าอย่างนั้นพวกเธอลอง ทำแบบฝึกหัดหน้า 16 ข้อ 2 3 4
	CU ธีรพงษ์ยกมือ	อาจารย์ครับผมเกรงว่าจะทำ ไม่เสร็จในชั่วโมงนี้ครับเพราะ เวลาจะหมดแล้ว

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 2 ในห้องเรียนขณะที่ครูออกจากห้องไปแล้วนักเรียนคุยกัน	BCU หน้าครูยิ้ม Zoom out →CU	ถ้าอย่างนั้นให้ไปทำเป็น การบ้าน แล้วส่งพรุ่งนี้ใน ชั่วโมงเรียน
	CU ธีรพงษ์ถอนหายใจ	เฮ้อ ค่อยยังชั่วหน่อย
	CU ครู	เอาละชั่วโมงนี้เอาไว้เท่านี้
	MS หัวหน้าห้อง Zoom out →GS นักเรียน	นักเรียนทำความเคารพ ขอบคุณครับ (คะ)
	Eff. พลิกภาพ	
	GS นักเรียน	
	CU สุรินทร์	เฮ้ย การบ้านตั้งเยอะแยะ ใครจะไปทำไหว
	CU จิราภรณ์พูดแล้วหันหน้า ไปทางกาญจนา PAN L	(จิราภรณ์)จริงด้วยวิชาอื่นอีก ตั้งเยอะแยะ
	กาญจนา Zoom out→LS	(กาญจนา)ทำอย่างนี้สิ เคี้ยว
	กาญจนา สุรินทร์ และสฤณี	เย็นนี้เราเอาการบ้านไปให้ พี่ชายทำ แล้วพรุ่งนี้จะเอามา พวกเธอลอกตอนเช้า (สุรินทร์) เออ คี (กาญจนา)ว่าแต่มาเข้าๆ กัน หน่อยนะ จะได้เสร็จทันพรุ่งนี้ มีชั่วโมงแรกซะด้วย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU สกุนดา	พวกเธอไม่ลองทำเองดูก่อน หรือ คงไม่ยากเท่าไรหรอก
	CU สุรินทร์ Zoom out เห็นคนอื่นด้านหลัง	(สุรินทร์) เอาไว้ลอกกาณณา ดีกว่าสบายดี (ศรีสุเทพ) อาจารย์มาแล้ว
ฉาก 3 ห้องเรียน ในเวลาเช้ามี นักเรียนยืนคุยกัน บ้างทยอยเดินเข้า มาในห้องเรียน บ้าง	LS ห้องเรียน นักเรียนทยอย เข้าห้อง CU สุรินทร์ CU สกุนดา	นักเรียนคุยกัน สกุนดาเมื่อวานดูหนังเรื่อง กำลังใจหรือเปล่า ไม่ได้ดูหรอก ทำการบ้าน ตั้งแต่เย็นกว่าจะเสร็จตั้ง 2 ทุ่ม แล้วพวกเธอทำการบ้าน คณิตศาสตร์เสร็จแล้วหรือ
	CU สุรินทร์ Zoom out สุรินทร์ดูนาฬิกา PAN ตาม สุรินทร์เดินไปหน้าห้อง	ยังหอรอกกาณณาอยู่เนี่ยะ ไม่รู้ท่านยังไม่มาก็ไม่รู้
ฉาก 4 นักเรียน คุยกันหน้าระเบียง ห้องเรียน	2S สุรินทร์ยืนดูนาฬิกา สกุนดา และจิราภรณ์เดินมา	

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 5 ในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์	CU สุรินทร์มองไปทางหน้าโรงเรียน	โหม่งมาแล้ว ยายกาญจนาตายแน่ๆ เลยยังไม่ได้ล็อกการบ้านสักตัวเดียว โคนครูปริมาณงโทษแน่ๆ
	CU จิราภรณ์	ใช่ เราด้วยจะล็อกก็ไม่ทันแล้ว
	CU สุกุณา	(Sound)"โหคดีนะที่เราทำด้วยตนเองจนเสร็จ ไม่เช่นนั้นคงทุกบ่ใจอย่างเขาแน่เลย"
	MS สุกุณาทำแบบฝึกหัดบนกระดาน	
	CU ครู	ดีมาก บ๊อตต่อไป สุรินทร์มาทำแบบฝึกหัดให้เพื่อนๆ อูสิคะทำข้อ 4 นะ
	CU สุรินทร์ลุกขึ้นยืนก้มหน้า	
	CU ครู	มาสิคะ ทำบนกระดานเหมือนที่สุกุนาทำที่นั่นแหละ
	CU สุรินทร์	หนูทำไม่ได้ค่ะ
	BCU ครู	อ้าว ทำอะไรละ
	CU สุรินทร์	เมื่อวานมีการบ้านหลายวิชา หนูคิดว่าคงทำไม่เสร็จ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู BCU พิมพ์ใจก้มหน้า Zoom out→MCU CU ครู Zoom out→GS GS นักเรียน เห็นกาญจนา และจิราภรณ์ยืนก้มหน้า CU ครู CU กาญจนา CU ครู BCU กาญจนา Zoom out— →MCU CU ครู	ก็เลยไม่ทำ แล้วคนอื่นละคะ ใครที่ไม่ได้ ทำการบ้านบ้าง ยืนขึ้นสิ ทำไมกาญจนาถึงไม่ทำ การบ้านละ พี่ชายหนูต้องเสียคะ แล้วเกี่ยวอะไรกับการบ้านคะ คือว่า เมื่อวานตอนเย็นมี การบ้านหลายวิชาหนูก็เอา การบ้านใบให้พี่ชายทำ พี่เขา ก็รับปากจะทำให้ หนูก็เลย นอนก่อน พอรุ่งเช้าปรากฏว่า พี่เขายังไม่ได้ทำเพราะเขา ต้องเสีย หนูก็รีบทำแต่ก็ทำไม่ เสร็จคะ แล้วจิราภรณ์ละ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 3

<u>ชื่อเรื่อง</u>	จำไว้ที่หลังตัวเอง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนทำรายงานด้วยตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	แม่แบบเรื่อง จำไว้ที่หลังตัวเอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำรายงานด้วยตนเอง ใครที่ทำเอง และใครที่ไม่ได้ทำเอง เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง จำไว้ที่หลังตัวเอง ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับผลของการทำรายงานด้วยตนเอง และไม่ทำด้วยตนเอง ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบที่ทำรายงานด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
จำไว้ทีหลังทำเอง ฉาก 1 ในช่วง สังคมศึกษา ครู อธิบายเรื่อง การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	LS ห้องเรียน Zoom in →CU ครู GS นักเรียนเงยบ CU ครู Zoom out→LS MCU ครู CU หัวหน้าห้อง Zoom out →GS นักเรียน	เรื่องการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยที่ครูอธิบายจบ แล้วมีใครสงสัยบ้างคะ ดีมาก ถ้าอย่างนั้นการบ้าน วันเสาร์ อาทิตย์นี้ให้นักเรียน ทำรายงานเรื่อง "ประชาธิปไตยใน เมืองไทย" แล้วเอามาส่งไว้บนโต๊ะครูตอนเช้า วันจันทร์ แล้วก็อย่าลืมเตรียม ตัวสอบเก็บคะแนนในช่วง หน้าด้วยละ เอาล่ะไปพักได้ อย่าลืมส่ง รายงานวันจันทร์นะ นักเรียนทำความเคารพ ขอบคุณครับ (คะ)
ฉาก 2 หน้าห้อง เรียน นักเรียน เตรียมตัวไปทาน ข้าว ครูสุเทพและ วราพงษ์ถือปิ่นโต คุยกันหน้าห้อง	LS ครูสุเทพกับวราพงษ์เดิน ออกจากห้อง Zoom in→MCU ครูสุเทพกับวราพงษ์	(ครูสุเทพ) นี่วราพงษ์นายว่า รายงานที่อาจารย์สั่งยากมัย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU วราพงษ์	ไม่ยากหรอกในหนังสือก็มี เดี๋ยวกินข้าวเสร็จ เราจะหา เพิ่มเติมในห้องสมุดสักหน่อย แล้วเอากลับไปเขียนที่บ้านตอน วันเสาร์อาทิตย์ วันจันทร์ก็ส่ง ไปได้สบายมาก
	CU ศรีสุเทพ	เหรอ แต่เรากลัวทำไม่เสร็จ จังเลย
	CU วราพงษ์	ทำไม่ละ
	CU ศรีสุเทพ Zoom out → MCU	ก็เราจะไปบ้านยายที่พิจิตรนะสิ ไปพ่วงนี้เข้ากลับเย็นวันอาทิตย์ ต้องทำไม่เสร็จแน่ๆ เลย
	CU วราพงษ์	จ้ะนายก็รีบทำให้เสร็จเย็นนี้สิ
	MCU ศรีสุเทพ	ไม่เอาหรอก เอาอย่างนี้ดีกว่า ไหน ๆ นายก็ต้องทำอยู่แล้วทำ เพื่อเราฉบับหนึ่งนะ
	CU วราพงษ์ Zoom out → MS ทั้งสองคน	(วราพงษ์) จะดีเหรอ เดี๋ยว นายก็ไม่ว่างเรื่องหรอก (ศรีสุเทพ) ช่างมันเถอะ ำให้มี ส่งก่อนก็แล้วกัน กลับมาจะซื้อ ขนมมาฝาก

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 3 ในชั่วโมง สังคมศึกษาของ วันต่อมานักเรียน นั่งอ่านหนังสือ เตรียมสอบบางคน คอยกัน	CU วราพงษ์	ตามใจนาย เราเตือนนายแล้ว นะ เกิดอะไรขึ้นเราไม่รู้ด้วยนะ
	CU ศรีสุเทพ Zoom out→LS ทั้งสองคนเดินไปโรงอาหาร	เออ ช่างมัน ไปกินข้าวเถอะ
	GS นักเรียนอยู่ในห้อง ครูเดิน	นักเรียนเคารพ
	ถือรายงานเข้ามา	สวัสดีครับ (คะ)
	MCU ครู	พบกันอีกแล้วนะคะ เมื่อ
		ชั่วโมงที่แล้วครูสั่งให้ทุกคนไป
		ทำรายงาน และเตรียมตัวสอบ
		เก็บคะแนน มีใครยังไม่ส่ง
		รายงานบ้างคะ
	GS นักเรียนเงยบ CU ศรีสุเทพหันไปมอง วราพงษ์ CU วราพงษ์พยักหน้า CU ศรีสุเทพยิ้ม CU ครู Zoom out→MS ครูเดินแจกกระดาษ	ดีมาก ทุกคนเตรียมพร้อม สำหรับการสอบวันนี้แล้วนะ ได้ยวครูแจกกระดาษเปล่าให้ เมื่อนักเรียนได้รับแล้วให้เขียน ชื่อ เลขที่ให้ครบแล้วฟังคำถาม จากครู

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	GS นักเรียน MCU ครู CU วราพงษ์ยิ้ม พยักหน้าช้าๆ CU ศรีสุเทพมีท่าทางตกใจ เอามือเกาศีรษะ MCUครู CU นักเรียนเขียนข้อสอบ MCU ครูเดินไปนั่งที่โต๊ะ และ ตรวจรายงาน CU ศรีสุเทพเอามือกุมศีรษะ มองคนอื่นที่ตั้งใจเขียน CU นักเรียนตั้งใจเขียน ข้อสอบ PAN MCU ครูดูนาฬิกา MS นักเรียนเดินเข้าแถวมาส่ง ศรีสุเทพต่อท้ายแถวส่งกระดาษ คำตอบโดยไม่มองหน้าครู	ทุกคนเขียนหัวกระดาษแล้วฟัง คำถามให้ดี ให้นักเรียนสรุป รายงานที่ตัวเองทำมาส่งถือว่า เป็นการสอบเก็บคะแนน ลงมือ ทำได้ มีใครสงสัยคำถามมั้ย หมดเวลาแล้ว ทุกคนส่ง กระดาษคำตอบได้

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 4 ในชั่วโมง ลังคมศึกษาของวัน ต่อมา	CU วราพงษ์มองหน้าศรีสุเทพ	
	CU ศรีสุเทพส่ายหน้า	
	CU ครู Zoom out→MCU	ทุกคนเตรียมตัวฟังคะแนนสอบ เมื่อชั่วโมงที่แล้ว คะแนนเต็ม 10 คะแนน ดวงชีวัน 9 คะแนน ลักษณะ 8 คะแนน กาญจนา 7 คะแนน สกุนดา 10 คะแนน (ครู)ศรีสุเทพ 0
	CU สกุนดายิ้ม	
	CU ศรีสุเทพก้มหน้า	
	MCU ครู	วราพงษ์ 10 คะแนน ดีทีเดียว Fade out
	GS นักเรียนและครู Zoom in →CU ครู	ทุกคนทราบคะแนนดีแล้วเป็น อย่างไรบ้าง มีใครสงสัย คะแนนของตัวเองบ้าง ไม่มีค่ะ
	CU ดวงชีวัน	
	CU ศรีสุเทพก้มหน้า	
	CU ครู	แต่ครูมีข้อสงสัย มีบางคนทำ รายงานมาส่งได้แต่ทำไมทำ ข้อสอบไม่ได้ ศรีสุเทพลอง อธิบายให้ครูฟังซิว่าทำไมเขียน สรุปรายงานของตัวเองไม่ได้

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ศรีสุเทพก้มหน้าลูกขึ้นยืน CU ครู CU ศรีสุเทพ CU ครู Zoom out → MS เห็นศรีสุเทพยืนก้มหน้า CU ศรีสุเทพยกหน้า	ผมไม่ได้ทำรายงานเองครับ อ้าว ทำไมล่ะ ผมไปต่างจังหวัดครับ (ครู) ก็เลยให้เพื่อนทำให้ครับ แล้วเป็นยังไงบ้าง นี่แหละการ ที่ไม่ยอมทำรายงานด้วยตนเอง หวังพึ่งแต่ผู้อื่น ผลก็ออกมา อย่างนี้แหละ งานทุกอย่างเรา ควรทำด้วยตนเอง ถ้าเราทำ รายงานด้วยตัวเอง เราจะ เข้าใจและรู้เรื่องมากขึ้นเป็น ประโยชน์ต่อตนเองเพราะเรา รู้เรื่องที่เราทำ ดูตัวอย่าง เพื่อนๆ ศึกษาทำรายงานเอง จึงทำข้อสอบได้ จำไว้ให้ตึ้นนะ ครั้งนี้คงเป็นบทเรียนที่สำคัญที่ เตือนนะศรีสุเทพ จำเอาไว้ ตัวเราเป็นที่พึ่งที่ดีที่สุด ครับ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง นิโกไม่ถึง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำข้อสอบด้วยตัวเอง

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง นิโกไม่ถึง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการทำข้อสอบว่าควรจะทำด้วยตนเองหรือไม่

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง นิโกไม่ถึง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลของการไม่ทำข้อสอบด้วยตัวเอง ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่ามีลักษณะเช่นไร

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากการสังเกตแม่แบบที่เกี่ยวข้องกับการทำข้อสอบด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>นี่ก็ไม่ถึง</u> <u>ฉาก 1</u> บริเวณโรงเรียนในตอนเช้า นักเรียนเริ่มมาถึงโรงเรียน	LS ธวัชกับสุรชัยเดินเข้ามาในโรงเรียน Zoom in→ CU ธวัช CU สุรชัย CU ธวัช Zoom out→MS ธวัชกับสุรชัย	(ธวัช) เราไม่ค่อยชอบวันพุธเลย (สุรชัย) ทำอะไรล่ะ (ธวัช) ก็มันมีวิชาวิทยาศาสตร์ไงละ ตั้ง 2 ชั่วโมงเนาะ นายไม่ชอบวิชานี้เหรอ (ธวัช) ไม่ชอบหรอก น่าเบื่อจะตาย เนื้อหาเยอะแยะแถมยังมีการทดลองอีกวุ่นวาย (สุรชัย) แต่เราว่าอาจารย์เรื่องศักดิ์สอนสนุกดีออก (ธวัช) ก็ดี แต่เราไม่ชอบ (สุรชัย) เหรอ
<u>ฉาก 2</u> นักเรียนกำลังทานข้าว สุรชัยกับธวัชนั่งทานข้าวด้วยกัน	GS นั่งกินข้าว Zoom in→ CU ธวัช CU สุรชัยมีสีหน้าตกใจ CU ธวัช CU สุรชัย MCU ธวัช	คราวนี้ต้องตายแน่ๆ เลย เรื่องอะไร ก็ชั่วโมงหน้าจะสอบวิทยาศาสตร์เออ ไอ้เอ๊ย นี่ก็เรื่องอะไร นายก็ได้แต่ไอ้เอ๊ย ก็นายเรียนเก่งนี่หน้า

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU สุรัชย์	ก็ไม่เก่งหรอก อาศัยฟังครูแล้ว ก็อ่านหนังสือทบทวนแค่ไม่กี่ รู้เรื่องแล้ว
	MCU ธวัช	เทร่อ เออ เสาร์อาทิตย์นี้นาย จะไปเที่ยวในอำเภอกับเรามั้ย มีดนตรีแล้วก็ร้านขายของเยอะ แยะเลยนะ
	MCU สุรัชย์	ไม่ไปหรอก เราจะอ่านหนังสือ เดี่ยวพุธหน้าสอบไม่ได้ นายไม่ อ่านเทร่อ มาอ่านที่บ้านเราก็ ได้นะ
	MCU ธวัช	ไม่อ่านหรอก อ่านไปก็ไม่ รู้เรื่องเอาไว้มองเขาดีกว่า สบายดี ว่าแต่นายเถอะจะให้ เราลอกหรือเปล่า
	MCU สุรัชย์	อย่าเลยคนเราต้องช่วยตัวเอง อย่าหวังพึ่งคนอื่น ยังไม่แน่ว่า คนที่เราพึ่งนะเขาจะช่วยเรา ได้
	MCU ธวัช	ช่างเถอะ ไม่ช่วยก็อย่าช่วย ไม่ต้องพูดมาก ราคายุ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU สุรชัย Zoom out เห็น ธวัชกับสุรชัย สุรชัยส่ายหน้าช้าๆ	(สุรชัย) ตามใจนายเราเตือน นายแล้วนะ อีกอย่างถ้าครูจับ ได้นายต้องถูกทำโทษแน่ๆ (ธวัช) นายไม่ต้องห่วงหรอก อย่างเราสบายมาก คอยาวชะ อย่างครูไม่มีทางจับได้อยู่แล้ว
ฉาก 3 ในห้อง สอบนักเรียนกำลัง ทำข้อสอบ ครูยืน อยู่หน้าชั้นเรียน	GS นักเรียนนั่งทำข้อสอบ Zoom in→MCU ครู GS นักเรียนเงยบ MCU ครูเดินไปนั่งทำโต๊ะ MS นักเรียนทำข้อสอบ PAN L สุรชัยกำลังเขียน ธวัชก้มหน้า ช้าเสียงมองสายัณห์ทางขวามือ Zoom out→2S สายัณห์ หันมามองแล้วถอนหายใจ ส่าย หน้าช้าๆ แล้วขยับกระดาษ คำตอบ CU ธวัช Zoom out→2S CU สายัณห์ขยับกระดาษ	มีใครสงสัยข้อสอบมั๊ยครับ งั้นลงมือทำได้ เฮ้ย ขอคู่มือซิ มองไม่เห็น ขยับมามีอีกหน่อยสิ (SOUND) เสียงกระแอม

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ธวัชและสายัณห์ตกใจ สายัณห์ดึงกระดาษเข้าที่เดิม PAN L ธวัชหันไปดูดวงชีวันทางซ้ายและสกิดแขนเพื่อน ดวงชีวันหันมามอง ธวัชพยักหน้าชี้กระดาษคำตอบ ดวงชีวันส่ายหน้าช้าๆ ค่อยๆ เลื่อนกระดาษคำตอบให้ดู MCU क्रमองธวัช 2S ธวัชดูคำตอบของดวงชีวัน ธวัชและดวงชีวันสะดุ้ง MS ครูเดินเข้าไปหาธวัช CU ธวัช CU ครู CU ธวัช Zoom out เห็นครู	(SOUND) ธวัช ยีนปิ่นลิ เธอกำลังทำอะไรอยู่ เปล่าครับ ที่เธอขอให้สายัณห์กับดวงชีวันขยับกระดาษคำตอบให้เธอดู เรียกว่าเปล่าเธอ (ธวัช) ผมกลัวตกครับ (ครู) กลัวตกแล้วทำไมไม่เตรียมตัวมาให้ดี (ธวัช) ผมอ่านหนังสือไม่รู้เรื่องครับ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู Zoom out เห็น ธวัชยืนก้มหน้า	เธออ่านไม่รู้เรื่องหรือไม่อ่าน กันแน่ ตอนครูสอนเธอก็ไม่ ตั้งใจเรียน เพื่อนคนอื่นเขา ตั้งใจเรียน อ่านหนังสือเตรียม สอบและก็พยายามทำข้อสอบ ด้วยตัวเอง แล้วเธอไม่ยอมทำ อะไรเลย แต่จะมาขอลอก จากเพื่อน เธอไม่เอาเปรียบ เพื่อนมากไปเธอ
	CU ธวัชก้มหน้า CU ครู	เธอรู้มั๊ยการที่หวังพึ่งผู้อื่นนะ ไม่ ช่วยให้ตัวเองดีขึ้นหรอกนะ เธอรู้ได้อย่างไรว่าเพื่อนเขา เต็มใจให้เธอลอกและเธอก็ไม่ รู้ด้วยว่าจะเกิดอะไรขึ้น อย่าง วันนี้เธอคงไม่คิดว่าครูจะจับได้ ใช่มั๊ย
	CU ธวัช CU ครู	ครับ นี่แหละ การคิดหวังพึ่งผู้อื่นมัน ไม่แน่นอนหรอกนะ รู้การ พยายามด้วยตัวเองไม่ได้ แน่นอนกว่า

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ธวัช	ครับ ต่อไปนี้ผมจะไม่ลอก
		เพื่อนแล้วครับ
	MCU ครู	ดีแล้ว แต่ครั้งนี้ครูต้องทำโทษเธอ เพื่อจะได้ไม่เป็นอย่างกับคนอื่นา ครึ่งนี้เธอไม่มีคะแนนแล้วนะ ถ้าครึ่งต่อไปเธอเป็นอย่างนี้อีกครูจะให้เธอตกชั้นที่เลยนะ และสำหรับสายัณห์กับดวงชีวันครูจะหักคะแนนคนละ 3 คะแนนถือว่าเธอทำผิดกฎการสอบเข้าใจมัย
	CU ธวัช	ครับ
	CU สายัณห์	ครับ
	CU ดวงชีวัน	ค่ะ
	CU ธวัช	ครูครับ ต่อไปนี้ผมจะพยายามอ่านหนังสือและทำข้อสอบด้วยตัวเองครับ
	MCU ครู Zoom out เห็นนักเรียนคนอื่นยิ้ม ส่วนธวัชก้มหน้านิ่ง	ดีมาก เอาละทำข้อสอบต่อไปได้แล้วครูจะเพิ่มคะแนนให้นักเรียนที่พยายามทำข้อสอบด้วยตนเองคนละ 3 คะแนน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 5

<u>ชื่อเรื่อง</u>	ขอมถามบ้าง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	แม่แบบเรื่อง "ขอมถามบ้าง"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการกล้าซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง นักเรียนกล้าซักถามหรือไม่เพราะเหตุใด มีใครเคยทำบ้าง ใครไม่เคยทำ มีความรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง ขอมถามบ้าง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการกล้าซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบเรื่องการซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตัวเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>ขอตถามบ้าง</u> <u>ฉาก 1</u> ในห้องเรียนวิชาภาษาไทย ครูสอนเรื่องพยัญชนะไทย	MCU ครู Zoom out→ GS CU จิราภรณ์มีสีหน้างงๆ Zoom out→MCU สาวิตรีมองเพื่อนๆ เห็นทุกคนเงยบเลยมองไม่คล้ายกมือถาม MCU ครู	วันนี้เราจะเรียนเรื่องพยัญชนะไทย ในภาษาไทยเรามีรูปพยัญชนะ 44 รูป มีเสียง 21 เสียง นักเรียนคงรู้จักรูปพยัญชนะทั้ง 44 รูปกันดีแล้วก็เริ่มตั้งแต่ ก ถึง ฮ สำหรับเสียงพยัญชนะที่มีเพียง 21 เสียง เพราะเราจัดพยัญชนะที่มีเสียงคล้ายกันมาอยู่ด้วยกันเข้าๆ ใจมัยคะ เมื่อรู้จักทั้งรูปและเสียงของพยัญชนะแล้ว เรามาทำความเข้าใจกับเสียงพยัญชนะควบกล้ำ เสียงพยัญชนะควบกล้ำนั้นหมายถึง พยัญชนะต้น 2 เสียงที่เบสออกพร้อมกันเป็นเสียงเดียว และพยัญชนะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครูมองไปทั่วห้อง	เมื่อไม่มีใครถาม นักเรียนลอง
	GS นักเรียนเปิดสมุดแบบฝึกหัด	ทำแบบฝึกหัดหน้า 11 สีคะ
	MCU นักเรียนทำงาน PAN	(ครู) ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด
	จิราภรณ์มองแบบฝึกหัดแล้วเอามือเกาศีรษะ	ตอนที่ 1 ค่ะ
	CU มณฑิรา	เสร็จแล้วคะ
	MCU ครู	เร็วจริง แล้วคนอื่นล่ะเสร็จหรือยัง
	CU ธีรพงษ์	ยังครับ ใกล้เคียงแล้วครับ
	CU ครูยิ้ม	
	GS นักเรียน Zoom in	(นักเรียน) เสร็จแล้วครับ
	→ CU สาวีตริกัมพนา	(ครู) ทุกคนเสร็จแล้วใช่ไหมคะ
	MCU ครู	ถ้าอย่างนั้นเราจะเรียนต่อเรื่องตัวสะกดในภาษาไทย
		ตัวสะกดในภาษาไทยมีด้วยกัน
		9 มาตรา Fade out
	MCU สายัณห์ยกมือ	
	CU ครูหันไปมองสายัณห์	สายัณห์มีอะไรสงสัยคะ
	CU สายัณห์	ครูครับ แม่กดมีตั้ง 16 ตัวใครจะจำไหวเหรอครับ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู	ก็ไม่ต้องจำซิ การที่เราจะดูว่า คำแต่ละคำนั้นสะกดด้วยตัว สะกดมาตราใดให้เราพิจารณา ที่เสียงของคำ เช่น คำว่า กฎหมาย เราอ่านว่า กด- หมาย ฉะนั้นเราจะทราบทันที ว่า คำว่า กฎ สะกดด้วย มาตราแม่กด และคำว่าหมาย สะกดด้วยมาตราแม่เกย
	CU สายัณห์พยักหน้า	เข้าใจแล้วครับ
	MCU ครู	รับส่งสัยอะไรคะ
	MCU รัญญู	หนูสงสัย คำว่าเสีย มีตัวสะกด คือมาตราแม่เกยด้วยหรือเปล่า คะ
	CU ครู Zoom out→MS Insert CU รัญญู	ไม่ใช่จ๊ะ คำว่าเสียเมื่อเรา แยกคำเราจะเห็นว่า มีพยัญชนะ ต้นคือ ส ประสมกับสระเอีย เพราะฉะนั้น ตัว ย ที่เห็นไม่ ใช่ตัวสะกด แต่เป็นรูปของสระ ขอบคุณค่ะ
	CU รัญญู	

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	PAN CU จิราภรณ์มอง สายัณห์และรัชну แล้วรำพึง Zoom out→MCU หันไปมอง เพื่อนก่อนแล้วค่อยๆ ยกมือขึ้น CU ครู MCU จิราภรณ์ถามแล้วหันไป มองเพื่อนา รัชनुยิ้มให้ก่อนที่ จิราภรณ์จะนั่งลง MCU ครู Insert→MCU นักเรียน	(SOUND) ไม่เห็นน่ากลัวเลย ครูไม่ดูและคนอื่นา ก็ไม่ หวั่นเราะเยาะเขาด้วย (ครู) ใครมีอะไรสงสัยอีกมั้ยะ สงสัยอะไรจิราภรณ์ ครูคะ อย่างตัวสะกดแม่เกอว จะมีลักษณะคล้ายสระอัวไหมคะ คล้ายกันคะ เพราะลงท้ายด้วย ว เหมือนกัน แต่ก็มีข้อแตกต่าง ให้เราสังเกตเหมือนกับมาตรา แม่เกย กับสระเอีย เช่นคำว่า สาว กับ หัว คำว่า สาว เมื่อแยกคำจะ ได้พยัญชนะต้น คือ ส สระคือ สระอา และตัวสะกดคือ ว ซึ่งอยู่ในมาตราแม่เกอว ส่วน คำว่า หัว เมื่อแยกคำออกจะ ได้พยัญชนะต้น คือ ห ประสม สระ อัว และไม่มีตัวสะกด

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU จิราภรณ์ยกมือ CU ครู CU จิราภรณ์ CU ครูมีสีหน้ายิ้มๆ MCU จิราภรณ์ • MCU ครู CU จิราภรณ์	เพราะฉะนั้นทั้ง 2 มาตรา คือ แม่เกย กับแม่เกอว นักเรียน ต้องระวังให้ดี เข้าใจไหมคะ คุณครูค่ะ หนูขอถามเรื่อง พยัญชนะได้ไหมคะ ได้สิ มีอะไรหรือ ทำไมไม่ ถามเมื่อกี้ล่ะคะ หนูอายเพื่อนค่ะ ไม่กล้าถาม กลัวเพื่อนว่าเป็นคนเง่ กลัว ครูดุด้วยค่ะ แล้วทำไมตอนนี้หนูกล้าถาม แล้วล่ะ หนูเห็นสัญญากับสายัณห์เขาถาม แล้วครูไม่ดุ และเพื่อนก็ไม่ หัวเราะเยาะด้วยค่ะ แล้วอีก อย่างพอหนูถามหนูก็ เข้าใจ มากขึ้น หนูก็เลยอยากถาม สิ่งที่ยังไม่ เข้าใจอีกค่ะ ถามมาสิจ๊ะ ทำไมเสียงพยัญชนะแต่ละเสียง ถึงมีจำนวนไม่เท่ากันล่ะคะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู Zoom out→LS CU จิราภรณ์ CU ครู Zoom out→GS MSนักเรียนส่ายหน้า PAN CU ครู Zoom out→ms ครูตุนาฬิกา	คืออย่างนี้ การจัดหมวดหมู่ของเสียงนี้เราพิจารณาเสียงของรูปพยัญชนะที่มีอยู่แล้วทั้ง 44 รูป เสียงของตัวใดที่ออกเสียงคล้ายกันก็จะอยู่หมวดเดียวกัน เพราะฉะนั้นแต่ละหมวดหมู่เราจึงกำหนดเป็นจำนวนที่แน่นอนไม่ได้ เข้าใจแล้วค่ะ ทั้ง เรื่องรูปและเสียงของพยัญชนะ เรื่องมาตราตัวสะกด มีใครสงสัยอะไรอีกไหมคะ วันนี้พวกเธอตั้งใจเรียนดีมาก มีข้อสงสัยก็รู้จักซักถาม การถามในสิ่งที่เราไม่รู้ไม่ใช่เรื่องน่าอาย ดีกว่าบ่สงสัยตัวเอง ไม่รู้อยู่อย่างนั้น การถามนอกจากจะช่วยให้เราเข้าใจมากขึ้นแล้ว ยังเป็นการช่วยทบทวนให้เพื่อนๆ ด้วย

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	MCU นักเรียนทำแบบฝึกหัด PAN ถึงจิราภรณ์ ทำแบบฝึกหัด ด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม	เหลือเวลาอีก 20 นาที าให้พวกเธอทำแบบฝึกหัดหน้า 15 ตอนที่ 2 ส่งท้ายชั่วโมง นี้ละคะ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง เราว่าแล้ว

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง เราว่าแล้ว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และนักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง เราว่าแล้ว ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลของการกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และการไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของแม่แบบว่ามีลักษณะอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบเรื่องการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>เราว่าแล้ว</u> <u>ฉาก 1</u> ในชั้นเรียน สังคมศึกษา ครู สอนเรื่องประชา ธิปไตย เสร็จแล้ว แบ่งงานให้ นักเรียนทำ รายงานเป็นกลุ่ม	ทั้งห้อง LS ครู Zoom in→MCU MCU สุรินทร์ CU ครู Zoom out→LS	แบ่งกลุ่มกันเรียบร้อยแล้ว คราวนี้ครูจะกำหนดหัวข้อที่แต่ละกลุ่มต้องทำรายงาน กลุ่มที่ 1 เรื่องความเป็นมาของสถาบันการปกครองของไทย กลุ่มที่ 2 เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย กลุ่มที่ 3 เรื่องวัฒนธรรมของสังคม กลุ่มที่ 4 เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย งานชิ้นนี้ให้ส่งสัปดาห์หน้า มีใครสงสัยอะไรบ้าง คุณครูคะ ต้องส่งเป็นรูปเล่มรายงานหรือเปล่าคะ ใช่ครับ ส่งแล้วให้แต่ละกลุ่มเตรียมอภิปรายหน้าชั้นด้วย ถ้าไม่มีใครถามอะไรครูจะให้เวลานักเรียนแบ่งงานกันทำ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	GS กลุ่มสุรินทร์ Zoom in→	ของกลุ่มเราเรื่องความเป็นมา
	CU สุรินทร์	ของสถาบันการปกครองของ
		ไทย จะทำยังไงกันดี
	CU ธีรพงษ์	เราก็แบ่งหัวข้อกันไป ต่างคน
		ต่างทำ แล้ววันศุกร์เอามารวม
		กัน เย็บเล่มแล้วก็เตรียมส่ง
		วันจันทร์เลย
	CU สุรินทร์	ก็ดี แล้วคนอื่นฯ ละว่ายังไง
	CU ภาพจนา Zoom out→	(ภาพจนา) เราว่า...เออ
	MS ภาพจนา กับ สุรินทร์	ข้างเออะ อย่างธีรพงษ์ว่าก็
		ดีแล้ว
		(สุรินทร์) เธอคิดว่ายังไงก็
		บอกมาได้เนะ
		(ภาพจนา) ไม่มีอะไรหรอก
	CU สุรินทร์	ถ้าไม่มีใครเสนออย่างอื่นก็
		ตกลงกันตามความคิดของ
		ธีรพงษ์ก็แล้วกัน
	GS กลุ่มสุรินทร์เงียบ	
	MCU สุรินทร์ Zoom out→GS	จันเปิดหนังสือแล้วแบ่งหัวข้อ
	ทุกคนเปิดหนังสือ	กันดีกว่า

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	GS รัชฎ Zoom in→CU รัชฎ	กลุ่มเราได้ทำเรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย เราจะทำยังไงกัน
	CU สายัณห์	เราก็แบ่งหัวข้อกันไป ต่างคนต่างทำแล้วเอามาเย็บเล่มรวมกันวันศุกร์ไง แล้ววันจันทร์ก็เอามาส่งให้ครู
	MCU รัชฎ	แล้วคนอื่นว่ายังไง
	MCU ลักษณ์	เราว่า น่าจะเอามารวมกันวันพฤหัสบดี เราจะได้ช่วยกันดูก่อนเพื่อมีอะไรผิดพลาดจะได้แก้ไขทัน
	CU รัชฎ	ก็ดีนะ แล้วคนอื่นว่ายังไง
	MS ธวัช	เราว่าเวลาแบ่งหัวข้อให้เลือกตามความสมัครใจดีกว่าจะได้อยากทำ
	GS กลุ่มรัชฎ ทุกคนพยักหน้า	(รัชฎ) คนอื่นเห็นด้วยไหม เอาเป็นว่าเราแบ่งหัวข้อกัน โดยให้เลือกเอา ถ้าเหลือหรือตกลงกันไม่ได้ค่อยจับสลากนะ
	CU ธวัช	ดี งั้นเราเปิดหนังสือกันเลย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 2 ในห้อง สมุด นักเรียน กำลังอ่านหนังสือ	LS PANสภาพห้องสมุดมีนักเรียน อ่านหนังสือ Zoom in→2S กาญจนากับขวัญใจ CU กาญจน CU ขวัญใจ MCU กาญจน MCU ขวัญใจ Zoom out เห็นสุรชัยเดินเข้ามา MCU สุรชัย	งานกลุ่มวิชาสังคมนะ เราว่า น่าจะนำหัวข้อมารวมกันก่อน เดี๋ยวเกิดมีอะไรผิดพลาดขึ้น มาก็ยุ่งเลย อ้าว แล้วทำไมเธอไม่บอก ตอนประชุมล่ะ เราไม่กล้าหรอก กลัวเพื่อนา ไม่เห็นด้วย เดี๋ยวเพื่อนว่าเอา ไม่เห็นจะเป็นอะไรเลย ถ้า เราเสนอความคิดแล้วเพื่อนไม่ ยอมรับก็ไม่เห็นเป็นไร ทุกคนมี สิทธิจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ และเราก็มีสิทธิเสนอความคิด ด้วย (สุรชัย) ออ๊ย เป๋อจัง (ขวัญใจ) เป็นอะไรไปล่ะ (สุรชัย) ก็หัวข้อที่เราต้องหา ข้อมูลนะซี ไม่เห็นชอบเลยเรา หัวข้อที่ลัดดาได้นะ

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	MCU ขวัญใจ	แล้วทำไมตอนแบ่งหัวข้อเธอไม่บอกเพื่อนๆละ ว่าไม่ชอบ เขาจะได้เปลี่ยนให้
	MCU สุรัชย์	ไม่เอาหรอกเดี๋ยวเพื่อนว่าเอาหาว่าเราเรื่องมาก
	CU ขวัญใจ Zoom out เห็นสุรัชย์	แล้วตอนนี้มาบ้านทำไม
	CU สุรัชย์	ก็เพื่อนี่หนา รู้จักบอกไปตอนนั้นก็ดีแล้ว
	MCU ขวัญใจสายหน้า	ทำไปเถอะตอนนี้เปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้แล้ว
จาก 3 ในห้อง เรียนวิชาสังคม ศึกษา ในวันต่อมา ครูถือรายงานอยู่ ในมือ	MCU ครู Zoom out→LS ทั้งห้อง	ครูนำรายงานที่ดีที่สุด 4 กลุ่มมาให้พวกเธอดู เป็นรายงานของกลุ่ม 2 กลุ่ม 2 ยืนขึ้น อ๊อ เพื่อนๆ บรรบมัวให้หน่อย รายงานฉบับนี้ดีมากมีเนื้อหา สอดคล้องกันตลอดเล่ม แสดง ว่าทั้งกลุ่มตั้งใจทำกันดี หัวหน้า ลองเล่าซิว่าวางแผนการทำงานกันอย่างไร

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU รัชฎ Zoom out→LS เห็นนักเรียนคนอื่นๆ CU ครู CU สุรินทร์ Zoom out เห็นขวัญใจยกมือ CU ครู	พวกหนูช่วยกันออกความคิดว่า ควรทำอะไร เพื่อนาก็เสนอ ว่าควรแบ่งหัวข้อตามความ สนใจของสมาชิกและทุกคน ก็รับผิดชอบหัวข้อของตัวเอง หลังจากนั้นก็นำมารวมกันแล้ว ช่วยกันพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ดีมาก แสดงว่าทุกคนในกลุ่มให้ ความร่วมมือกันดีมาก ช่วยกัน เสนอความคิดจนได้แนวทางที่ดี ที่สุด สำหรับกลุ่มที่เหลือต้อง ปรับปรุงการทำงานอยู่บ้างโดย เฉพาะกลุ่มที่ 1 เนื้อหาแต่ละ หัวข้อไม่สอดคล้องกันเลยเป็น เพราะอะไรครับ กลุ่มหนูตกลงกันว่าต่างคนต่าง ทำแล้วนำหัวข้อมาเย็บเล่ม รวมกันค่ะ ส่วนข้อเสนออื่นๆ ไม่มีค่ะ มีอะไรอีกครับขวัญใจ

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	MCU ขวัญใจ CU ครู CU กาญจนา CU ครู MCU กาญจนา CU ครูInsertนักเรียน	หลังจากที่แบ่งงานกันแล้วพวกหนูก็ไปหาข้อมูลในห้องสมุดแล้วคุยกัน กาญจนาเขาบอกว่าน่าจะนำหัวข้อของแต่ละคนมารวมกันก่อนช่วยกันดูแล้วค่อยส่งอาจารย์ แต่ก็ไม่ได้บอกต่อกันค่ะ เลยไม่ได้ทำตามความคิดของกาญจนา อ้าว แล้วทำไมกาญจนาไม่เสนอความคิดตอนประชุมละ หนูกลัวเพื่อนฯ ไม่เห็นด้วยค่ะ แล้วหนูคิดว่า ถ้าวันประชุมวันนั้นหนูเสนอความคิดตามที่บอกขวัญใจ แล้วผลงานจะดีขึ้นไหม ต้องดีขึ้นแน่ๆ เลยค่ะ นั่นแหละ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานกลุ่มหรือการเรียนในห้องเรียนก็ตาม การที่เรารู้จักแสดงความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองในแง่ที่ว่าทำให้เรารู้จักคิด และเป็น

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	GS นักเรียน BCU ครู Zoom out→MCU	ประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย เพราะการแสดงความคิดเห็น หลายๆ อย่างทำให้เรามอง ภาพได้กว้างขึ้น และช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพงานรวมทั้งช่วย ตรวจสอบความเข้าใจของเรา เองว่าถูกต้องหรือไม่ด้วย ทุก คนเห็นประโยชน์ของการแสดง ความคิดเห็นหรือยังครับ เห็นแล้วครับ(ค่ะ) ดีมาก ทุกคนจำไว้นะ การ แสดงความคิดเห็น เป็นสิ่งที่ดี เราควรปฏิบัติให้เป็นนิสัย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง อย่างนี้ทุกที

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง อย่างนี้ทุกที

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตัวเอง ใครที่ทำเองและใครที่ไม่ได้ทำเอง เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง อย่างนี้ทุกที ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการที่นักเรียนไม่จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่ามีลักษณะอย่างไร และควรแก้ไขอย่างไร

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>อย่างนี้ทุกที่</u> <u>ฉาก 1</u> ห้องเรียน วิทยาศาสตร์ทุกคน เดินนำสมุดการ บ้านไปส่งครูที่ โต๊ะ	LS นักเรียนนำสมุดไปส่งที่โต๊ะ ครู Zoom in MCU ครู MCU นาวินยกมือ MCU ครู MCU นาวินลุกขึ้นยืน CU ครู CU นาวิน MCU ครู MCU นาวิน MCU ครู	มีใครยังไม่ส่งสมุดแบบฝึกหัด อีกข้าง ทำไมละ ไม่ได้ทำมาหรือ ไม่ใช่ครับ ผมทำเสร็จแล้ว ตั้งแต่เมื่อคืนแล้ว แต่แม่ผมไม่ ได้จัดส่งกระเป๋ามาให้ครับ ทำไมต้องให้แม่จัดส่งให้ละครับ แม่ผมเป็นคนจัดกระเป๋ามาให้ครับ นาวินเธอโตพอแล้วนะที่จะทำ สิ่งเหล่านี้ได้เอง เราเป็นคน เรียนไม่ใช่แม่ เรารู้ว่าวันนี้ ควรจะทำอะไรมาบ้าง ควรจะ จัดการด้วยตัวเอง ครั้งนี้ครู ยกโทษให้แต่ถ้าหากมีครั้งหน้า ละก็ ครูจะทำโทษเธอแน่ ครับ หมดเวลาแล้ว เอาไว้เท่านี้

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 2 ในชั่วโมง ภาษาไทย	MCU ทิวหน้า Zoom out→GS	นักเรียนเคารพ ขอบคุณครับ (ค่ะ)
	CU ครู Zoom out→MCU	นักเรียนหยิบหนังสือทักขลัมพันธ์ ขึ้นมา ำให้ทุกคนเปิดหน้า 15
	MCU นาวิน	นาวิน โทษะค่ะหนังสือ ผมไม่ได้เอามาครับ
	CU ครู	ครูสั่งตั้งแต่ชั่วโมงที่แล้วไม่ใช่ หรือ
	CU นาวิน	ครับ แต่ผมลืมบอกแม่ แม่จัด หลักภาษามาให้เหมือนทุกครั้ง ครับ
	MCU ครู	ทำไมเธอให้แม่จัดกระเป๋าให้ ละ
	CU นาวินก้มหน้า	
	CU ครู Insert นาวิน ก้มหน้า	เธอควรจัดกระเป๋านักเรียน เองนะ เพราะเธอรู้ว่าต้อง เตรียมอะไรมาบ้าง แม่เขาไม่ รู้หรอกว่าจะต้องเตรียมอะไร เพราะแม่ไม่ได้เป็นคนเรียน เธอควรทำเองรู้ไหมค่ะ
	MCU นาวิน	ครับ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 3 ที่บ้านของ นาวันตอนเย็น	CU ที่รี Zoom out→LS นาวันนั่งดูทีวี	(เสียงจากทีวี) (SOUND)นาวันนอนได้แล้ว (นาวัน) ครับ
ฉาก 4 ในชั่วโมง อาหาร ครูสอน เรื่องการทำแกง ไก่ นักเรียนนั่ง เป็นกลุ่ม	MCU ครู MCU ฉัตรพงษ์ยกมือขึ้น CU ครู CU ฉัตรพงษ์ MCU ครู MCU ฉัตรพงษ์ MCU ครู CU ฉัตรพงษ์ Zoom out เห็นนาวันก้มหน้า CU ครู MCU นาวัน	ตามที่ครูอธิบายวิธีทำแกงไก่ไป แล้ว เคี้ยวครูจะให้พวกเธอ ลงมือทำที่โรงครัว ใครมีอะไร สงสัยไหม มีอะไรเหรอ กลุ่มผมมีอุปกรณ์ไม่ครบครับ ขาดอะไรล่ะ กะทิครับ ทำไมไม่เตรียมมาล่ะคะ พวกผมตกลงกันแล้วว่า ใครจะ ต้องทำอะไรมา แต่นาวันเขา ลืมเอากะทิมาครับ ไหนนาวันบอกเหตุผลมาสิ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วพวกตกลงกัน เสร็จเรียบร้อยแล้ว กลับบ้านผมก็ บอกแม่ไว้แล้วครับว่า เวลา

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
		เรียนทำอาหารครูสั่งให้เอากะทิมาด้วย แต่แม่ผมลืมครับ ผมก็เลยไม่มีกะทิมาครับ เธอไม่ได้เตรียมสิ่งที่ต้องใช้ในการเรียนเองเหรอ
	CU ครู	
	CU นาวิน	(นาวิน) เป่ล่าครับ (ครู) ท้าไม่ละ (นาวิน) ตอนเย็นผมไปเล่นกับเพื่อนกว่าจะกลับก็มืดแม่ผมจัดกระเป๋าให้แล้วครับ
	MCU ครู	าให้แม่จัดตารางเรียนให้แล้ว เป็นยังไงบ้าง
	CU นาวินก้มหน้าZoom out	
	เห็นเพื่อนๆ ทุกคนมองนาวิน	
	CU ครู	แล้วคราวนี้จะแก้ปัญหากัน อย่างไร
	MCU กาญจนายกมือขึ้น	คุณครูคะหนูเอากะทิมาเยอะค่ะ พอแบ่งให้กลุ่มฉันได้ค่ะ
	MCU ครู	ดีจ้ะ โชคดีนะที่กาญจนาเตรียมมาเพื่อ ถ้าไม่อย่างนั้นกลุ่มของ ฉันคงไม่ได้ทำเนาะ ครูจะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	GS นักเรียนเดินออกจากโต๊ะ	หักคะแนนการเตรียมอุปกรณ์ ทั้งกลุ่ม จ้าไว้หน้าวินเธอควร จะเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ด้วย ตนเอง เอาละทุกกลุ่มไป ประกอบอาหารได้
ฉาก 5 ในช่วง อาหารในวันต่อมา ครูจตุรกายการสิ่ง ต่างๆ ที่จะนำมา ประกอบอาหาร นักเรียนจดตาม ลงสมุด	MCU ครู Zoom out→GS นักเรียน MCU หัวหน้า Zoom out→LS ทั้งห้อง	จดไว้ให้ดีนะ วันพุธหน้าให้ นักเรียนเตรียมมาให้ครบ เพราะครูจะให้คะแนนสอบ ด้วย แล้ววันอย่าลืมนะคะ คราวนี้เธอต้องเตรียมเองแล้ว เพราะถ้ายังงั้นแม่เตรียมมาให้ อาจเกิดเหตุการณ์เหมือนครั้ง ที่แล้วอีก ครูไม่ยอมยกโทษให้ แล้วนะ ไปได้แล้วค่ะ นักเรียนเคารพ ขอบคุณครับ (ค่ะ)

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 6 ำด้ต้นไม้ กลุ่มของณัฐพงษ์ ปรึกษากันเรื่อง การเตรียมอุปกรณ์ การทำอาหาร	GS ณัฐพงษ์ Zoom in→ MCU นาวิน CU ณัฐพงษ์ CU นาวิน	(ณัฐพงษ์) คราวนี้เธอต้อง เตรียมใบทองมานะ อย่าลืม (นาวิน) ไม่ลืมหรอกที่บ้านยาย เรามี เดี๋ยวเราให้แม่ตัดมาให้ ให้แน่นะ ถ้าเธอทำให้กลุ่ม ต้องเสียคะแนนอีกละก็ ทุกคน คงไม่ให้เธอเข้ากลุ่มอีกแน่ สบายใจได้
ฉาก 7 ในห้องพัก ครูนาวิน นั่งก้ม หน้าอยู่หน้าโต๊ะ ครูที่สอนการทำ อาหาร	CU ครู CU นาวิน CU ครู CU นาวินก้มหน้า MCU ครู	นาวินบอกครูสิว่า ทำไมไม่เอา ใบทองมา ผมนึกว่าแม่จัดการให้เรียบร้อยแล้ว แล้วครับ พอมาถึงโรงเรียน เปิดกระเป๋าดูไม่มีใบทองสงสัย แม่ผมลืมครับ เพราะเมื่อคืนแม่ ไปช่วยงานแต่งงานครับ แล้วทำไมเธอไม่จัดการด้วย ตนเอง ครูบอกเธอแล้วทำไมให้เธอ จัดการเรื่องเรียนด้วยตัวเอง แล้ววิชาอื่นมีปัญหบ้างมั๊ย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU นาวัน CU ครู MCU นาวัน CU ครู CU นาวัน CU ครู Zoom out นาวัน	มีครับ บางวิชาก็ไม่มีสมุดการบ้าน ส่ง บางวิชาแม่ก็ไม่ได้ใส่ หนังสือตามที่ครูสั่ง บางวิชา ก็ไม่มีอุปกรณ์ระบายสีครับ แล้วเธอรู้ไหมว่าความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นเพราะอะไร เพราะผมไม่ได้เตรียมอุปกรณ์ สมุดการบ้าน หนังสือและ อุปกรณ์เองครับ แล้วเธอจะแก้ไขอย่างไร ต่อไปนี่ผมจะจัดเตรียมอุปกรณ์ การเรียนต่างๆ ด้วยตัวเอง ครับ ดีมาก

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง สำคัญที่เวลา

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตรงเวลา

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง สำคัญที่เวลา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับผลดีของการทำงานให้เสร็จตรงเวลา ใครที่เคยทำ และใครที่ไม่เคยทำ รู้สึกอย่างไรบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอเรื่อง สำคัญที่เวลา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตรงเวลา ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอจบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบเรื่อง การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตรงเวลา แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอแม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>สำคัญที่เวลา</u>		
<u>ฉาก 1</u> ในชั่วโมง เย็นปักถักร้อย	MCU ครู Zoom out→LS	ทุกคนเข้าใจวิธีปักถักร้อยแล้วใช่มั้ยคะ
นักเรียนนั่งทำงาน	MCU ดวงชีวัน	คุณครูคะ ช่วยดูให้หนูหน่อยค่ะ
กันเป็นกลุ่ม ครู	MCU ครูเดินเข้ามาหา	หนูต้องเดินเส้นให้รอบก่อนนะคะ
สอนเรื่องการทำ	ดวงชีวัน	แล้วเวลาทำต้องพันด้ายอย่างนี้
รังคุด		ก่อน
	CU ดวงชีวัน	เข้าใจแล้วค่ะ
	CU ครู	มีใครสงสัยอีกไหมคะ
	GS นักเรียนเงยบ	
	MCU ครู	ถ้าไม่มีให้ทุกคนปักถักร้อยมาส่งครู
		ทั้ง 3 แบบ ตามหนังสือหน้า 14
		ลงมือทำได้
	MCU นักเรียนลงมือทำ PAN	
	ไปที่ครูเดินดูแล้วเดินไปนั่งโต๊ะ	
	MCU นาวินวางผ้าลงหยิบ	ไม่ทำแล้ว ยากจริงๆ เลย
	หนังสือการ์ตูนมาอ่าน	
	CU ยุพา	ครูให้ส่งท้ายชั่วโมงนะ
	MCU นาวินวางหนังสือการ์ตูน	ไม่เป็นไรหรอก
	MCU ครู	ใกล้หมดเวลาแล้ว ทุกคนมาส่งได้แล้วค่ะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	LS นักเรียนเข้าแถวส่งงาน MCU ครู CU นาวิน MCU ครู MCU นาวิน CU ครู Insert นาวิน MCUNาวิน	(ครู) ดีมาก เข้าได้ ถูกต้อง นาวิน ทำไมไม่เอางานมาส่ง มันยากครับ แล้วทำไมคนอื่นเขาทำเสร็จล่ะ ผมทำงานช้าครับ ถึงเธอจะทำงานช้า แต่เมื่อมี กำหนดเวลาให้เธอควรจะเร่ง มือหน่อยสิคะ คนเราต้องมี ความพยายาม คนอื่นๆ เขาก็ ไม่ได้เก่งไปหมดทุกคน เราต้อง รู้จักกะเวลาให้ถูกต้องแล้วเธอจะ ส่งงานเมื่อไร พรุ่งนี้ เข้าครับ
ฉาก 2 ที่บ้าน นาวิน	MCUNาวินเดินเข้าบ้าน	แม่ครับ เตี้ยบักเกร็ดมาให้ผมด้วย นะครับ ผมไปเล่นก่อนล่ะ
ฉาก 3 ในชั่วโมง คณิตศาสตร์ ครู สอนเรื่องการหา	MCUครู	การหาพื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัส เรา รู้แล้วว่าสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีด้านเท่า กันทั้ง 4 ด้าน และสูตรการหา

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
พื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยใช้สูตรพร้อม ทั้งยกตัวอย่างบน กระดาน	GS นักเรียนเงียบ CU ครู MCU นักเรียนทำแบบฝึกหัด MCU วิทยากรมือขึ้น MCU ครู MCU วิทยากรขึ้นไปส่งงานมี นักเรียนคนอื่นอีก 2 - 3 คน PAN ตาม	พื้นที่คือ ด้านคูณด้าน ดังนั้นเมื่อ กำหนดสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่มีความ ยาวมาให้ นักเรียนก็สามารถ หาพื้นที่โดยใช้สูตรได้ ตัวอย่าง เช่น สี่เหลี่ยมจัตุรัสรูปหนึ่งมีด้าน ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ให้ นักเรียนหาพื้นที่ นักเรียนต้องนำ 4 มาคูณกับ 4 ได้เท่ากับ 16 มีใครสงสัยบ้าง ถ้าอย่างนั้นให้ทุกคนทำแบบ ฝึกหัดหน้า 13 มาส่ง ข้อ 3 4 5 ส่งในชั่วโมงนี้ คุณครูคะ หนูทำเสร็จแล้ว มาส่งเลย เดี๋ยวจะตรวจให้ ใครเสร็จแล้วเอามาส่งเลยนะ

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู	เหลือเวลาอีก 5 นาที นักเรียนที่ยังไม่ได้ตรวจให้เอาสมุดมาไว้ที่โต๊ะครู ครูจะเอาไปตรวจให้ที่ห้อง แล้วก่อนกลับบ้านพวกเธอไปเอาคืนที่โต๊ะครู มีใครยังไม่เสร็จบ้าง
	MCU นาวิน	ผมครับ
	MCU ครู	ทำไมทำไมไม่เสร็จ
	CU นาวิน	ผมทำงานช้าครับ
	MCU ครู	แค่แบบฝึกหัด 3 ข้อนี่ะเธอ เพื่อนคนอื่นทำเสร็จหมดแล้วยังนำมาให้ครูตรวจได้ทันอีก แต่เธอทำไมไม่เสร็จ เธอรู้หรือเปล่าว่าต้องส่งในชั่วโมงนี้
	CU นาวิน	รู้ครับ แต่ผมทำไม่ทัน
	MCU ครู Insert→CU นาวิน	คนเราควรแบ่งเวลาในการทำงานให้ดี เราควรทำงานให้ทันเวลา เพราะชีวิตเราไม่ได้เกิดมาเพื่อทำงานเพียงอย่างเดียว เรามีกิจกรรมต่างๆ มากมายที่เราจะต้องทำ ถ้าเธอ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
		ทำงานไม่ทันเวลาที่กำหนด เธอ จะเสียเวลากับงานมากและการ ที่เราเป็นคนไม่ตรงต่อเวลาจะ ทำให้เราสูญเสียอะไรหลาย อย่าง จำไว้ให้ตึะ ครูอนุญาต ให้เราสมุดแบบฝึกหัดมาส่งวัน พรุ่งนี้ แต่ครูจะหักคะแนน 2 คะแนน เพราะเธอส่งงานไม่ ตรงตามเวลาที่กำหนดเข้าจัมมัย
	CU นาวินก้มหน้าช้าๆ	ครับ
	MCU ครู	ช่วงนี้เอาไว้เท่านี้ครับ
	CU หัวหน้า Zoom out→GS	นักเรียนเคารพ
	นักเรียน	ขอบคุณครับ (คะ)
ฉาก 4 โรง	CU สายัณห์	นาวินเธอเขียนใบสมัครเข้า
อาหาร นักเรียน		ชมรมวิทยาศาสตร์หรือยัง
นั่งกินข้าว นาวิน	CU นาวิน	ยังเลย เดี๋ยวค่อยเขียน
กับสายัณห์นั่งกิน	MCU สายัณห์	แต่คุณครูให้ส่งตอนเที่ยงครึ่งนะ
ข้าวด้วยกัน	MCU นาวิน	ไม่เป็นไรหรอก ช้านิดหน่อย ครูไม่ว่าอะไรหรอก

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU สายัณห์	เราอืมแล้ว เราไปส่งใบสมัคร ก่อนละ เตี่ยวเลยเวลาอดเข้า ชมรม
ฉาก 5 ในห้องพัก ครู นาวินยืนหน้า โต๊ะครูสอนวิทยา ศาสตร์ในมือมีใบ สมัครเข้าชมรม	MCU ครู CU นาวินหันไปดูนาฬิกา Insert CU นาฬิกาเวลา 12.40 น. CU ครู CU นาวิน MCU ครู MCU นาวิน MCU ครู CU นาวิน CU ครู	นาวินหันไปดูนาฬิกาสิว่ากี่โมงแล้ว เที่ยงสี่สิบนาทีครับ แล้วครูกำหนดว่าต้องส่งใบสมัคร กี่โมง เที่ยงครึ่งครับ เธอส่งเกินเวลาหรือยัง เกินแล้วครับ เกินเวลาแล้วครูไม่รับใบสมัคร ของเธอ แค่สิบนาทีเองครับ เกินเพียงหนึ่งนาทีครูก็ไม่รับเพราะ ถือว่าเธอไม่รับผิดชอบ คนเรา ต้องเป็นคนตรงต่อเวลา ครู เสียใจด้วยนะ ไปได้แล้ว

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 7 นาวินนั่ง ได้ค้นคว้าเสียใจที่ ไม่ได้เข้าชมรม วิทยาศาสตร์	CU นาวินก้มหน้า	ครี๊ป
	CU นาวิน Zoom out เห็นสายัณห์เดินเข้ามา	(สายัณห์) เป็นอะไรไปนาวิน หน้าไม่ดีเลย (นาวิน) เราไม่ได้เรียนชมรม วิทยาศาสตร์แล้วละ (สายัณห์) ทำไมล่ะ
	CU นาวิน	เราส่งใบสมัครไม่ทันเวลา อาจารย์เลยไม่รับ คราวนี้ ยังไม่รู้เลยว่าตัวเองจะได้ เรียนชมรมอะไร เราเพิ่งรู้ ตัวนะว่า การที่ทำอะไรไม่ตรง เวลาทำให้เกิดผลเสีย ต่อไปนี้ เราจะเป็นคนที่ระมัดระวังเรื่อง เวลา จะพยายามทำงานให้ เสร็จตรงเวลา
	CU สายัณห์	ดีแล้ว การทำงานตรงเวลาทำ ให้เราทำงานด้วยความพยายาม เราต้องรับผิดชอบงานที่เราทำ เราต้องแบ่งเวลาให้ถูกต้อง
	CU นาวิน	ขอบใจนะ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 9

<u>ชื่อเรื่อง</u>	ทีละเล็กทีละน้อย
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทบทวนบทเรียน
<u>สื่อการสอน</u>	แม่แบบเรื่อง ทีละเล็กทีละน้อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการทบทวนบทเรียน และผลของการไม่ทบทวนบทเรียน ใครที่ทำบ้าง ใครที่ไม่ทำ และรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง ทีละเล็กทีละน้อย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับผลของการทบทวนบทเรียน และไม่ทบทวนบทเรียน ให้ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวเองว่ามีลักษณะอย่างไร สมควรนำมาเป็นตัวอย่างหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวเองแบบเรื่องการทบทวนบทเรียนแล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
<u>ทีละเล็กทีละน้อย</u> <u>จาก 1</u> ในชั่วโมง ไฮมรุมตอนเช้า ครูประจำชั้นเข้า พบนักเรียน	MCU ครู MCU รัชฎ์ MCU ธวัช MCU ครู CU สุรินทร์ CU ครู Zoom out→LS	ไฮมรุมวันนี้ใครมีเรื่องอะไรมาปรึกษากันบ้างคะ เรื่องเตรียมตัวสอบมิดเทอมคะ เรื่องเข้าค่ายพักแรมครับ เราจะเริ่มเรื่องแรก เรื่องการเตรียมตัวสอบมิดเทอม นักเรียนรู้กำหนดการสอบหรือยังคะ เดือนกรกฎาคมคะ ดีมาก ก็อีกไม่นานนักประมาณ 1 เดือนใครที่คิดจะวางแผนการอ่านหนังสืออย่างไรก็ควรเตรียมตัวกันได้แล้ว อย่าลืมนะจ๊ะว่าเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว สำหรับเรื่องการเข้าค่ายพักแรมตอนนี้ทางคณะกรรมการยังไม่ได้ตกลงเวลาและสถานที่ที่แน่นอนคงต้องรอฟังข่าวไปก่อน เออ เตรียมตัวเรียนกันได้เลย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 2 เวลาพัก กลางวัน รัชฎู สุรินทร์ และ กาญจนา นั่งคุยกัน	MCU หัวหน้า Zoom out→GS	นักเรียนเคารพ ขอบคุณครับ (ค่ะ)
	MCU รัชฎู	สอบมิดเทอมคราวนี้เราจะทำ คะแนนให้มากๆ เอาไว้รวม กับคะแนนสอบปลายภาค
	MCU สุรินทร์	เธอจะทำอย่างไร
	MCU รัชฎู	เราก็เริ่มอ่านหนังสือทุกวันนะสิ เขาเรียกว่าเป็นการทบทวน บทเรียน เราทำอย่างนี้มาตั้ง นานแล้ว
	MCU กาญจนา	มิน่า เธอถึงได้เรียนเก่งเธอ อ่านหนังสือตอนไหนล่ะ
	CU รัชฎู Insert→CU กาญจนา	ก็ตอนเย็นพอเรากลับถึงบ้านก็ รีบทำการบ้านให้เสร็จ แล้ว ก็อ่านทบทวนที่เรียนมาในวันนั้น เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน ถ้าการบ้านน้อยเราก็อ่าน ทบทวน แล้วก็อ่านล่วงหน้าวิชา ที่เรียนในวันรุ่งขึ้นด้วย แต่ถ้า มีการบ้านมากก็อ่านทบทวน อย่างเดียว

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU กาญจนา MCU รัชฎ์	แล้วเธอไม่ทำงานบ้านเหรอ ทาลี เราก็ดูงข้าว ดูบ้านและ ก็ไปเล่นข้างแต่ไม่นานนักรีบ ทำการบ้านจะได้มีเวลาทบทวน มากๆ
	CU สุรินทร์	ดีจัง เราต้องหัดทำบ้างแล้วละ ผลสอบจะได้ดีขึ้น
	CU กาญจนา CU รัชฎ์	เราก็เหมือนกัน เอาเลย ดีใจจังที่พวกเธอ สนใจไปเถอะใกล้หมดเวลาพัก แล้ว
ฉาก 3 เวลาเลิก เรียนตอนเย็น นักเรียนเตรียมตัว กลับบ้าน	MCU กาญจนา เดินกลับบ้าน Zoom out เห็นนิตยา กับ ปัทมาวิ่งตาม MCU ยุพา MCU กาญจนา MCU ขวัญใจ	(นิตยา กับ ปัทมา) กาญจนา รอด้วย จะรีบไปไหน รีบกลับบ้าน หุงข้าว แล้วจะได้ อ่านหนังสือ อ่านทำไมเหรอ ตอนนี้อ่านหนังสือ นี่นา

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU กาญจนา	ก็อ่านบททวนทุกวันจะได้รู้เรื่อง เวลาเรียนก็เข้าใจมากขึ้น เวลาสอบก็จะทำได้ทำข้อสอบได้ ง่ายละ แล้วก็ไม่ต้องเร่งอ่าน เวลาใกล้สอบด้วย
	CU ยุพา	มันจะได้อะไร อ่านได้แค่วัน ละหน่อยเดี๋ยวก็ลืมแล้ว
	MCU กาญจนา	ก็ได้ประมาณวันละครึ่งชั่วโมง แหละ ไม่เหนียวดี แล้วก็ รู้เรื่องมากขึ้นด้วย
	CU ขวัญใจ Zoom out	ไม่เห็นเข้าทำ เอาไว้ใกล้สอบ
	เห็นยุพาพยักหน้า แล้วทั้งสามคน เดินออกจากโรงเรียน	แล้วค่อยอ่านทีเดียว ประหยัด เวลาดีด้วยเนอะ (ยุพา) ใช่
ฉาก 4 ในชั่วโมง โฮมรูมวันต่อมา	MCU ครู	เป็นอย่างไรบ้าง เหลือเวลา อีก 3 วันจะสอบมิดเทอมแล้ว เตรียมตัวกันเรียบร้อยหรือยัง
	CU รัชну	เรียบร้อยแล้วค่ะ หนูคิดว่าต้อง เราต้องทำคะแนนได้สูงกว่า ห้องอื่นแน่เลยค่ะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู CU รัชฎ MCU ครู Insert ภาพจนากับสุรินทร์ CU สุรินทร์ยิ้มแล้วยืนขึ้น MCU ครู CU ภาพจนา	ดีแล้วค่ะ พยายามมาให้เต็มที่ไม่ใช่เพื่อชนะห้องอื่นก็ได้ แต่เพื่อชนะตัวเองไงคะ พวกเรา สังเกตรัยหมู่ในนักเรียนห้องเรา 2 คน ที่ทำคะแนนสอบย่อยได้ดีทุกครั้ง อยากรู้ไหมคะว่าใคร อยากรู้ค่ะ ก็ภาพจนากับสุรินทร์ไงคะทำคะแนนสอบย่อยได้ดีขึ้นทุกครั้ง อยู่ในอันดับต้นๆ เกือบทุกวิชา มีเคล็ดลับอะไรบอกเพื่อนหน่อยสิค่ะ สุรินทร์ หนูทำตามคำแนะนำของรัชฎค่ะ เขาบอกว่าควรจะทำทบทวนทุกวัน พอหนูทำรู้สึก ว่าดีขึ้น เวลาเรียนในห้องเรียนหนูเข้าใจได้เร็วขึ้น และเวลาสอบก็ไม่กลัวค่ะ แล้วภาพจนาสะคะ หนูก็เหมือนกันค่ะ แต่ก่อนเรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง พอทำตามคำแนะนำของรัชฎก็เรียนรู้เรื่องดี

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 5 ยุพาและ กาญจนายืนคุยกัน ที่ระเบียงหน้าห้อง เรียน	MCU ครู Zoom out→LS ทั้งห้อง	ดีจังเลยที่นักเรียนรู้จักพัฒนา ตัวเองให้ดีขึ้น ครูหวังว่าทุกคน คงเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับ การสอบในอีก 3 วัน ข้างหน้า นะคะ ช่วงนี้เอาใจแค่นี้ละ นักเรียนเคารพ ขอบคุณครับ (ค่ะ)
	GS หัวหน้า	
	MCU กาญจนากับยุพา	(กาญจนา) ขวัญใจไปไหนละ (ยุพา) ไปเอาของเตี้ยวมา ดีจังเลยที่อาจารย์คงชอบ วอลเลย์บอล จะได้มีเวลาอ่าน หนังสือ
	MCU ขวัญใจเดินเข้ามา	ไปกลับกันได้แล้ว สามวันนี้ เราจะไม่ทำอะไรเลย นอก จากดูหนังสืออย่างเดียว
	MCU ยุพา	เราก็เหมือนกัน ขอแม่ไว้แล้ว งัดทำงานบ้านกะว่าจะอ่านลัก เที่ยงคืนค่อยนอนแล้วเธอละ
	CU กาญจนา	คงอ่านถึง 1 ทุ่มตามปกตินั่น แหละหรืออาจเพิ่มเป็น 2 ทุ่ม

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ยุพา	แค่ 2 ทุ่มเองเหรอแล้วจะอ่าน
	MCU กาญจนา	หมอเหรอ เหลือแค่ 3 วันนะ
		หมดสิ เราอ่านจบตั้งหลายวัน
		แล้วเหลือแค่ทบทวนแบบฝึกหัด
		อีกนิดหน่อยก็พอ
ฉาก 6 ในห้อง สอบครูเดินแจก ข้อสอบ	CU ครู	ทุกคนลงมือทำได้
	MCU นักเรียนทำข้อสอบ PAN เห็นยุพากับขวัญใจนั่งหลับ	
ฉาก 7 บริเวณ วได้ต้นไม้	MCU ยุพากับขวัญใจนั่งอยู่ Zoom out เห็นกาญจนาเดิน เข้ามานั่งข้างๆ	เธอไม่ต้องเสียใจมากหรอก ครั้งนี้แค่สอบผิดเทอม ยังมีการ สอบปลายภาคให้แก้ตัวอีก
	CU ยุพา	ถ้าเราไม่อ่านหนังสืออีกเราคง ไม่หลับในห้องสอบแน่ๆ
	CU ขวัญใจ	ใช่ แล้วสมองเราคงจำได้ดี กว่านี้
	MCU กาญจนา	เอออะนะ เรามาเริ่มต้นใหม่ ดีกว่า
	MCU ยุพา PAN → MCU ขวัญใจ Zoom out → 3S	(ยุพา) ขอบใจมากเพื่อน นี่สินะ ที่เป็นสอบผิดเทอม ถ้าเป็นสอบ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
		ปลายภาคเราต้องเสียใจมากกว่านี้แน่ๆ ต่อไปนี้เราจะเริ่มทบทวนบทเรียนทุกวันเหมือนเธอ (ขวัญใจ) เราก็เหมือนกัน (กาญจนา) ไปเถอะซ่อมกันต่อ เดี๋ยวจะได้รับกลับบ้านไปอ่านหนังสือ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 10

<u>ชื่อเรื่อง</u>	รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาเบกหาม
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด
<u>สื่อการสอน</u>	แม่แบบเรื่อง รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาเบกหาม
<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u>	

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าห้องสมุด
ใครที่ชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด และใครที่ไม่ชอบ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีทัศน์เรื่อง รู้ไว้ใช่ว่า ใส่บาเบกหาม ซึ่งมีเนื้อหา
เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด ให้
นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายพฤติกรรม
และกิจกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบที่เกี่ยวกับการอ่าน
หนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอแม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
รู้ไว้ใช่ว่าใส่ปาก แบกหาม		
ฉาก 1 ชัยสิทธิ์ สาวางและนิธิพิชญ์ นั่งคุยกันใต้ต้นไม้	CU นิธิพิชญ์ CU สาวางค์ MCU ชัยสิทธิ์กับสาวางค์ MCU นิธิพิชญ์ CU ชัยสิทธิ์ Zoom out เห็นสาวางค์	อ๋มจริงๆ เลย วันนี้กินข้าวป่า อ้ออ้อ รอยจ้งเลย ใช่ เรากินชะ 2 จานเลย (ชัยสิทธิ์) เหลือเวลาอีกตั้งครึ่ง ชั่วโมง ไปอ่านหนังสือในห้อง สมุดกันเถอะ (สาวางค์) ไม่เอาหรอก ไป เล่นฟุตบอลดีกว่า สนุกกว่าอีก ใช่ แต่ตั้งใจเรียนในชั่วโมง แล้วกลับไปทบทวนที่บ้านก็พอ แล้ว เล่นฟุตบอลได้ออกกำลัง ด้วยนะ (ชัยสิทธิ์) ไปอ่านหนังสือเถอะ อ่านแล้วได้ความรู้เพิ่มขึ้นนะ (สาวางค์) แต่สุขภาพก็สำคัญ ใช่ไหมล่ะ (ชัยสิทธิ์) ก็ใช่ แต่เราเล่น ฟุตบอลตอนเย็นก็ได้เนี่ย ตอน กลางวันแดดร้อนจะตายเสีย สุขภาพมากกว่า

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	3S ชัยสิทธิ์ สำอางค์ นิธิพิชญ์ แล้วสำอางค์กับนิธิพิชญ์ วิ่งไปที่สนาม CU ชัยสิทธิ์ส่ายหน้าซ้ำๆ แล้ว เดินไปห้องสมุด	(สำอางค์กับนิธิพิชญ์) ไม่เอาพรอก (นิธิพิชญ์) เล่นแค่ตอนเย็นไม่ สะดวก ไปอ่านหนังสือดีกว่า
ฉาก 2 ในห้อง สมุดชัยสิทธิ์นั่งอ่าน หนังสือ	MCU บรรยายภาศาในห้องสมุด PAN เห็นชัยสิทธิ์นั่งอ่านหนังสือ เรื่องแมลง	
ฉาก 3 ในชั่วโมง เกษตร ครูสอน เรื่องการเตรียม ดิน	MCU ครู MCU สำอางค์ CU ครู	วันนี้ครูจะให้พวกเธอเตรียม แปลงปลูกผัก ให้แปลงละ 3 คน ช่วยกันดายหญ้าตรงข้าง อาคาร 1 เสร็จแล้วเราช่วย กันแบ่งเป็นแปลงๆ เตรียม เชือกกับไม้มากันหรือเบส่าครับ เอามาครับ ดีมาก ตอนดายหญ้าใกล้ต้น ทุกวางให้ทุกคนระวังหน่อย เพราะมีรังผึ้งอยู่ใกล้ๆ เอละ ไปจัดการได้

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ฉาก 4 บริเวณ ข้างอาคาร 1 นักเรียนกำลังคาย หูก	GS นักเรียนเดินออกจาก ห้องเรียน CU สาวองค์เอามือกุมหน้า ผากของตัวเอง MCU นิธิพิชญ์ 2S สาวองค์กับนิธิพิชญ์ MCU ชัยสิทธิ์เดินเข้ามา CU นิธิพิชญ์มองหน้าชัยสิทธิ์ MCU ชัยสิทธิ์ Insert→CU นิธิพิชญ์	อื้อย เป็นอะไร (สาวองค์) ไม่รู้ตัวอะไรค่อย (นิธิพิชญ์) สงสัยตั้งแน่ๆ เลย โหนคอยู่เฉยๆ นะ เราจะ ค่อยๆ เอาเหล็กไนออก อย่า ตื่นเตี้ยวุงพิชแตก ถ้าวุงพิช แตกละก็ปวดแยะเลย อะไรเหรออ วุงพิชนะ ก็ที่เหล็กไนของฝั่งนะซี เมื่อฝั่ง ค่อยแล้วมันจะปล่อยเหล็กไน ตอนที่เหล็กไนสีกขาดจากตัวฝั่ง จะมีวุงพิชติดอยู่ วุงนี้มันจะมี กล้ามเนื้อที่คอยบีบเหล็กไนให้ เข้าลึกๆ แถมยังบีบให้พิชเข้า บาดแผลด้วยนะ ถ้าฝั่งค่อยเรา ต้องรีบเอาเหล็กไนออกให้เร็ว

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU นิธิพิชญ์ CU สํานักงาน TULE นิ่งลง นิธิพิชญ์กับชัยสิทธิ์นั่งลงข้าง CU ชัยสิทธิ์	ที่สุด และต้องระวังไม่ให้ถูก พิษแตกด้วย เธอรู้ได้อย่างไรล่ะ เราอ่านเจอในหนังสือที่ห้อง สมุดนั่นแหละ หรือ ค่ะจิงเลยนะ ถ้าไม่ได้ เธอคราวนี้ สํานักงานต้องปวด มากแน่ๆ เลย
	MCU ชัยสิทธิ์หันไปทางสํานักงาน MCU สํานักงานพยักหน้า CU ชัยสิทธิ์ Zoom out 3S	ค่อยยังชั่วหรือยัง เราได้รับความรู้หลายอย่างจาก การอ่านหนังสือในห้องสมุด อ่านทีละนิดทีละหน่อยมันก็ทำได้ เองแหละ
	MCU นิธิพิชญ์ MCU ชัยสิทธิ์ Zoom out 3S	ต่อไปนี่ ตอนพักกลางวันเราจะ อ่านหนังสือดีกว่า แล้วค่อยเล่น ฟุตบอลตอนเย็น ดี ไปพาสํานักงานไปขอยาที่ ห้องพยาบาลดีกว่า

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง อย่าใช้วิธีลัด

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักเปิดหาคำศัพท์ที่ไม่แน่ใจในพจนานุกรมด้วยตนเอง

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง อย่าใช้วิธีลัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเปิดหาคำศัพท์ในพจนานุกรม
ใครเคยทำ ใครไม่เคยทำ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีโอทัศน์เรื่อง อย่าใช้วิธีลัด ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเปิด
หาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ในดิกชันนารี ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียน
พิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีโอทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ
พฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบที่เกี่ยวกับการเปิด
หาคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>อย่าใช้วิธีลัด</u> <u>ฉาก 1</u> ในชั่วโมง ภาษาอังกฤษครู สอนเรื่องการแปล โดยครูเขียนศัพท์ ไว้บนกระดานดำ	MCU ครู GS นักเรียน MCU ครู MCU นักเรียนเปิดดิกชินนารี และครูเดินดู MCU ครูเดินมาที่โต๊ะชัยสิทธิ์ CU ชัยสิทธิ์ CU ครู MCU ชัยสิทธิ์ MCU ครูเห็นชัยสิทธิ์ด้วย PAN ตามครู MCU ชัยสิทธิ์ MCU สายัณห์	เออละ ทุกคนเตรียมดิกชินนารี มาเรียบร้อยแล้วใช่ไหมครับ เรียบร้อยแล้วครับ (ค่ะ) ให้ทุกคนเปิดหาความหมายของ คำศัพท์ที่ครูเขียนไว้บนกระดาน ดำ แล้วจดลงในสมุดจดศัพท์ ชัยสิทธิ์ เธอไม่ได้เอาดิกชินนารี มาเหรอ ไม่ได้เอามาครับ ผมลืม แล้วเธอจะหาความหมายของ คำศัพท์ได้ยังไงละ เดี๋ยวผมยืมจากสายัณห์ครับ (ครู) แล้วทำให้เสร็จละ (ชัยสิทธิ์) ครับ สายัณห์หีบออกสมุดหน่อยสิ ไหนนายบอกครูว่าจะยืมดิกชิน นารีไงละ ทำไมยืมสมุดละ

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	MCU ชัยสิทธิ์ MCU ชัยสิทธิ์และสายัณห์ ชัยสิทธิ์รับสมุดมาลอก MCU ครู Insert→LS นักเรียนนำสมุดมาส่ง MCU หัวหน้า Zoom out→GS	ยืมติดชื่อนามารัมน้ำชา ไม่เป็นไร นาแค่ 10 ค่าเอง เดี๋ยวเรา ทำกระถางวิชางานไม้ให้ละ (สายัณห์) ก็ได้ ทุกคนเอาสมุดจดศัพท์มาส่งได้ แล้ว
จาก 2 ในชั่วโมง ภาษาอังกฤษของ วันต่อมา ครูถือ กระดาษเตรียมมาให้ นักเรียนสอบ	MCU ครู CU ชัยสิทธิ์ CU ครู MCU ชัยสิทธิ์ตกใจ MS ครูเดินแจกกระดาษ Eff. พลิกภาพ MS ครูเดินเก็บ กระดาษคำตอบ ชัยสิทธิ์ส่ง กระดาษคำตอบโดยไม่มองหน้า ครู	ทุกคนพร้อมหรือยัง ให้ทุกคน เก็บหนังสือใส่ในโต๊ะไว้ก่อน แล้วเตรียมสอบ สอบอะไรครับ สอบศัพท์เมื่อวานไงละ ทุกคนเขียนคำศัพท์ตามที่ครูบอก นะ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU ครู	ครูจะเอากลับไปตรวจแล้วจะ มาบอกคะแนนวันจันทร์ สำหรับ การบ้านวันนี้เดี๋ยวครูจะให้ นักเรียนไปหาบทความภาษา อังกฤษสั้นๆ ในหนังสือพิมพ์ ภาษาอังกฤษในห้องสมุดห้ามลัก มานะครับ ให้คัดลอกเนื้อความ แล้วแปลเป็นภาษาไทยมาส่งครู วันจันทร์แล้วก็บอกให้ว่างานชิ้น นี้ครูจะให้ เป็นคะแนนเก็บ ใครมีอะไรสงสัยไหมครับ ไม่มีครับ (คะ)
	GS นักเรียน	
	MS ครู	งั้นเราไปห้องสมุดกัน
	LS นักเรียนเดินออกจากห้อง	
ฉาก 3 ชัยสิทธิ์ยืน รอทีวีอยู่ข้าง บันไดอาคาร 1	MCU ชัยสิทธิ์กระสับกระส่ายได้ อาคาร MCU สายัณห์เดินลงบันไดมา MCU ชัยสิทธิ์ CU สายัณห์	ยังไม่กลับบ้านอีกหรือ ก็รอเธออยู่นี่แหละ รอเรา ทำไมไม่โทร

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU ชัยสิทธิ์	ก็จะให้ช่วยอะไรหน่อย รู้ไหม วันนี้เราเขียนศัพท์ภาษาอังกฤษ ไม่ได้เลย สงสัยไม่ได้สัก คะแนน
	MCU สายัณห์	ทำไมเขียนไม่ได้ล่ะ ง่ายจะ ตาย
	CU ชัยสิทธิ์	ก็เราจำไม่ได้นะสิ ตอนลอก ของเธอก็รีบลอกไม่ได้จำไม่รู้ นี่ว่าอาจารย์จะสอบ
	CU สายัณห์	ดีไหมล่ะ เราบอกให้ทำเอง นายก็ไม่เชื่อแล้วนี่นายจะให้ เราช่วยอะไรล่ะ
	MCU ชัยสิทธิ์หยิบกระดาษออก จากกระเป๋ายื่นให้สายัณห์	นี่ไง ช่วยแปลภาษาอังกฤษให้ หน่อยสิ อุตส่าห์จดจากบางกอก โพสต์เขียนมา แปลให้หน่อยนะ
	MCU สายัณห์	ไม่เอาหรอก ทำไมไม่แปลเอง ล่ะ เราก็ต้องทำเหมือนกัน
	MCU ชัยสิทธิ์	อើย ให้เราแปลเองอีกเตือน ก็ยังไม่เสร็จ ขี้เกียจเปิดดิก เราแปลเองต้องเปิดดิกทุกตัว
	MCU สายัณห์	เธอไม่เปิดหาคำศัพท์เองแล้ว

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ชัยสิทธิ์	เธอจะรู้เรื่องเหรอ จะเรียนภาษาอังกฤษให้ได้มันต้องรู้ศัพท์ด้วยซิ
	BCU สายัณห์ยืนคิด	ช่างเถอะนะ เคียวก็ผ่านไปเองแหละ นะครั้งนี้ครั้งสุดท้ายแล้ว
	CU ชัยสิทธิ์	นะช่วยเราหน่อยนะ เราทำไม่ได้จริงๆ
	CU สายัณห์	ก็ได้แต่ครั้งสุดท้ายจริงๆ นะ
	CU ชัยสิทธิ์พยักหน้าแล้ววิ่งจากไป	ครับผม ขอบใจนะเพื่อน
ฉาก 4 ในวิชาภาษาอังกฤษของวันต่อมา ครูถืองานแปลที่นักเรียนส่งมา	MCU ครู	ดีมาก วันนี้ส่งงานครบทุกคน การอ่านภาษาอังกฤษบ่อยๆ จะช่วยให้พวกเธอมีทักษะทางภาษาดีขึ้น ก่อนเรียนเรื่องต่อไปครูขอทดสอบการทำงานของพวกเธอสักหน่อย ให้ทุกคนเปิดสมุดแบบฝึกหัดแล้วเขียนคำศัพท์จากเรื่องที่แปลมาคนละ 5 คำของใครก็ของมันนะลงมือเขียนได้

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU นักเรียนเขียนศัพท์ลงสมุด	
	PAN	
	MCU ชัยสิทธิ์นั่งเฉย	
	CU ครู	ชัยสิทธิ์ทำมาไม่ลงมือทำอะไรที่
	CU ชัยสิทธิ์	ผมเขียนไม่ได้ครับ
	MCU ครู	ทำไมล่ะ ครูอ่านเรื่องที่เธอ
		แปลก็รู้เรื่องดีนี่
	CU ชัยสิทธิ์ก้มหน้า	ผมไม่ได้แปลเองครับ
	CU ครู	แล้วใครแปลให้
	MCU ชัยสิทธิ์	ผมให้สายัณห์แปลให้ครับเพราะ
		ผมแปลไม่ค่อยได้ ถ้าแปลเอง
		ผมต้องเปิดหาคำศัพท์ทุกตัวครับ
	MCU ครู Zoom out เห็น	(ครู) ก็เลยทำให้เพื่อนแปลให้
	ชัยสิทธิ์	(ชัยสิทธิ์) ครับ
	CU ครู	แล้วเธอรู้คำศัพท์ที่ไหม
	CU ชัยสิทธิ์	ไม่รู้ครับ
	MCU ครู	ทำไมไม่รู้ล่ะ
	MCU ชัยสิทธิ์	ก็ผมไม่ได้เปิดหาความหมาย
		เองนี่ครับ
	MCU ครู	ก็เลยกลายเป็นว่าเพื่อนรู้
		คำศัพท์เพิ่มขึ้นแต่เธอไม่รู้เลย
		แล้วเธอดีไหม

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ชัยสิทธิ์ CU ครู Zoom out→MS Insert CU ชัยสิทธิ์ CU ชัยสิทธิ์	ไม่ตีครับ ใช้แล้ว ในการเรียนภาษาอังกฤษหรือเรียนวิชาใดๆ ก็ตาม เราต้องทำงานด้วยตนเองโดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษด้วยแล้ว เราจำเป็นต้องรู้ความหมายของศัพท์ เพราะถ้าเราไม่รู้ศัพท์เราก็อ่านไม่ได้ เขียนไม่ได้ พูดไม่ได้ รวมทั้งฟังไม่รู้เรื่องด้วย เธอควรจะไปเปิดหาคำศัพท์ด้วยตัวเอง ถึงแม้ว่าจะต้องใช้ความพยายามมากกว่าคนอื่น เธอจะารู้และจำได้ ถ้าเธอยังทำให้เพื่อนทำให้เพื่อนก็จะมีความรู้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ส่วนเธอเองจะไม่รู้อะไรเลย ครับ ต่อไปนี้ผมจะพยายามเปิดหาความหมายของศัพท์ด้วยตัวเองครับ

เสียง\จาก	ภาพ	เสียง
	CU ครู GS นักเรียน	ดีมาก คนเราต้องมีความพยายาม รู้จักคอยแต่คิดจะฟังผู้อื่นตลอดไป ทุกคนก็เหมือนกัน ตัวเราเป็นที่ฟังที่ดีที่สุด เข้าใจไหมครับ เข้าใจครับ (คะ)

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง หนทางยังมี

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง หนทางยังมี

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม ใครเคยทำบ้าง และมีความรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีทัศน์เรื่อง หนทางยังมี ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมและกิจกรรมของตัวแบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบเรื่องการขอให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอแม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
<u>หนทางยังมี</u> <u>ฉาก 1</u> ในชั่วโมง การทำงานและอาชีพ ครูสอนเรื่องการ สอยผ้าด้วยมือและ การด้นถอยหลัง โดยครูสาธิตให้ นักเรียนดูแล้วให้ นักเรียนทำ	MCU ครูเดินดูนักเรียนทำงาน CU ผ้าสีเหลือง Zoom out— →MS ครู GS นักเรียน MCU นักเรียนทำงาน PAN ยูปา ลักษณะ ดวงจันทร์นั่งทำงาน ใกล้กัน MCU ดวงจันทร์ MCU ลักษณะ MCU ยูปา	เออละ ทุกคนพอทำกันได้แล้ว คราวนี้ก็เป็นงานที่พวกเธอจะ ต้องทำให้เสร็จแล้วส่งท้าย ชั่วโมงนี้ ให้พวกเธอเย็บด้นถอยหลัง 3 เส้น แต่ละเส้นยาว 5 เซนติเมตร และสอยริมผ้าทั้ง 4 ด้าน เข้าใจไหมคะ เข้าใจครับ (คะ) เราชอบเย็บผ้าจังเลยอยู่ที่ บ้าน แม่เราสอนให้เราเย็บ เสื้อด้วยละ เราไม่เห็นชอบเลย ยากจะ ตาย จริงด้วย ลู่อ่านกระโดดเชือก ไม่ได้สนุกกว่าอีก ครูสอนวันนี้ เราไม่เห็นรู้เรื่องเลย ยังทำ ไม่ได้เลย

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ลักษณะ	เราก็เหมือนกัน ต้องร้องกัน เรื่อยเลย
	CU ดวงชีวัน Zoom out→3S	ค่อยๆ ทำไปสิ
	MCU ยุกาโยนผ้าทิ้ง	ไม่เอาแล้ว ไม่เห็นได้เรื่อง เลย
	MCU ดวงชีวันและลักษณามอง หน้ากัน	
	CU ลักษณะ	(SOUND) ไม่ได้นะ เราจะทิ้ง งานไม่ได้ต้องพยายามหน่อย คนอื่นเขายังทำกันได้เลย
	MCU ลักษณะยั๊บเข้าใกล้ ดวงตา	ดวงชีวันช่วยดูให้เราหน่อยสิ เราทำถูกหรือเปล่า ทำไม่ เป็นเหมือนของเธอเลย
	MCU ดวงชีวัน Zoom out → 2S	(ดวงชีวัน) ไม่ใช่ต้องขึ้นอย่าง นี้ ค่อยๆ ทำอย่าดังมาก ดัง ด้ายให้พอดีจะได้ไม่รัดเนื้อผ้า (ลักษณะ) เหรอ
	MCU ยุกาอ่านการ์ตูน	
	MCU ครูนั่งที่โต๊ะ	เอาละ ทุกคนเอางานมาส่ง ได้แล้ว
	LS นักเรียนเดินไปส่งงาน ครูตรวจให้คะแนน	

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU ครู	ยุพาทาไมไม่มาส่งละคะ
	CU ยุพา	ไม่มีส่งคะ หนูไม่ได้ทำ
	MCU ครู	ทำไมละ
	CU ยุพา	หนูทำไม่ได้คะ
	MCU ครู	แล้วทำไมลักษณะทำได้ละคะ
		ลักษณะกับหนูมีฝีมือเย็บผ้าพอ
		กัน ไหนลักษณะมาหาครูสิคะ
	MS ลักษณะเดินไปหาครู	ลักษณะไม่ค่อยชอบเย็บผ้า
	Zoom out เห็นครูกับลักษณะ	เหมือนกันกับยุพา ทำไมหนูทำ
		ได้ละคะ บอกเพื่อนา ส
	MCU ลักษณะ	ที่แรกหนูก็ทำไม่ได้ แต่หนูคิดว่า
		เพื่อนา อีกตั้งหลายคนยังทำได้
		หนูก็เลยเกิดความพยายามและ
		ขอให้ดวงชีวันช่วยสอนคะ
	CU ครู Zoom out→MS	ดีมาก ที่หนูมีความพยายามรู้จัก
		ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อ
		รู้ว่าตัวเองทำไม่ได้แล้ว เป็น
		วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องสมควร
		ที่ทุกา คนจะดูเป็นตัวอย่าง
		แล้วยุพาสละ ว่ายังง

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 13

ชื่อเรื่อง รางวัลตอบแทน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนรู้จักพฤติกรรมตลอดทั้งกิจกรรมของบุคคลที่มีการพึ่งตนเอง
ด้านการเรียน

สื่อการสอน แม่แบบเรื่อง รางวัลตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีการพึ่งตนเอง
ด้านการเรียนว่าควรมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายวิดีทัศน์เรื่อง รางวัลตอบแทน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพึ่ง
ตนเองด้านการเรียน ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและ
คิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิดีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ
พฤติกรรมและกิจกรรมของแม่แบบว่าเหมาะสมหรือไม่

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการสังเกตตัวแบบที่เกี่ยวกับการพึ่ง
ตนเองด้านการเรียน แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอแม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
<u>รางวัลตอบแทน</u> <u>ฉาก 1</u> ในห้องเรียนตอนเช้าของวันแรกของการเปิดภาคเรียนที่ 2 ตัวนางไฮมูม	LS นักเรียนหนึ่ง ครูเดินเข้ามา มีกล้องของขบวนการอยู่ในมือ CU ครูวางกล้องไว้บนโต๊ะ MCU หัวหน้า Zoom out — →GS MCU ครู MCU สาวอวบ MCU กาญจนา MCU ครู MCU เสกสรรยกมือขึ้น MCU ครู CU เสกสรร	นักเรียนเคารพ สวัสดีครับ (คะ) สวัสดีค่ะ ยินดีต้อนรับการกลับมาโรงเรียนอีกครั้งหนึ่ง หลังจากปิดเทอม 1 เดือนไป เที่ยวไหนกันมาบ้างคะ ผมไปหาตาที่เชียงใหม่มาครับ ผมไปเที่ยวดอยสุเทพด้วย หนูอยู่บ้านช่วยแม่ทำงานขายค่ะ ดีมาก รู้จักช่วยเหลือพ่อแม่ ว่าไง เสกสรร ผมมาได้ไปไหนครับ อยู่บ้าน เล่นบ้างอ่านหนังสือบ้าง แต่ ผมสงสัยว่าคุณครูหน้าของขบวนการ มาทำไมครับ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	MCU ครู	ของบัวฤทธิ์นะเหรอ ครูจะมอบ ให้นักเรียนที่เอาใจใส่การ เรียนอย่างสม่ำเสมอมีผลการ เรียนเป็นอันดับหนึ่งของห้อง สมควรที่ทุกคนจะดูเป็นตัวอย่าง นักเรียนคนนั้นคือ
	GS นักเรียนคุยกัน	
	CU บัวฤทธิ์	ใครหรือคะคุณครู
	MCU ครู	เด็กหญิงรัชฎา เสนาพันธ์
	GS นักเรียนปรบมือ	
	CU ครู	ขอเชิญคนเก่งออกมาหน้าห้อง หน่อยค่ะ
	CU รัชฎา Zoom out→MCU รัชฎาเดินออกไปหน้าห้อง	
	MCU ครูและรัชฎา ครูยื่น กล่องของบัวฤทธิ์ให้ รัชฎายกมือไหว้	สำหรับคนเก่งของเรา ครูขอ มอบของบัวฤทธิ์ให้เป็นรางวัลตอบ แทนสำหรับความพยายามของ หนู
	MCU ครู	ครูอยากให้รัชฎาเล่าให้เพื่อนฟัง หน่อยว่าในการเรียนเทอมที่ แล้วรัชฎามีการเตรียมตัว

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	MCU รัชฎ์ Insert→GS นัก เรียน MCU สายัณห์ยกมือ MCU รัชฎ์ รัชฎ์นักภาพ Eff. ขาวคำ CU ครู	อย่างไร ถึงได้ประสบความสำเร็จ สำเร็จเช่นนี้ คะ ก่อนอื่นหนูต้องขอขอบพระ คุณคุณครูและขอใบใจเพื่อนาทุก คน สำหรับการเรียนที่ผ่านมา หนูใช้หลักสำคัญที่ยึดเป็นแนว ปฏิบัติเพียงข้อเดียวคือการฟัง ตนเอง ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม จะต้องพยายามทำด้วยตนเอง ก่อน ถ้าสุดความสามารถแล้ว ค่อยขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ทำอะไรบ้างเธอ ที่ทำด้วย ตัวเองนะ ก็ในเรื่องการเรียนไงล่ะเริ่ม ตั้งแต่ในห้องเรียน เราจะตั้งใจ ฟังครูอธิบายทุกครั้ง ถ้ามี ปัญหาไม่เข้าใจก็จะรีบถาม ทันที เศษส่วนคือจำนวนที่ไม่สามารถ เขียนในรูปจำนวนเต็มได้ เช่น

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ห้องเรียนเดิม		2/3 5/8
	MCU รัชชูปมือขึ้น	คุณครูคะ แล้ว 8/5 เป็นเศษส่วนหรือเปล่าคะ
	MCU ครู	เป็นสิ ถึงแม้ว่า 8/5 จะมีเศษมากกว่าส่วนก็เป็นเศษส่วน เราเรียกว่า เศษเกิน
	MCU รัชชูป	แล้วถ้าเป็น 1 3/5 ละคะ
	MCU ครู	ก็เป็นเศษส่วนเหมือนกัน เราเรียกว่า เศษคละ
	MCU รัชชูปยืนอยู่หน้าห้องใกล้กับครู (Eff. ภาพปกติ)	
	CU วราภรณ์ยกมือ	ถ้าเราเข้าใจตอนครูอธิบายทุกเรื่องแล้วจำเป็นต้องถามมัย
	MCU รัชชูป	ถ้าเข้าใจแล้วก็ไม่ต้องถาม แต่อาจมีความคิดเห็นของเราเกี่ยวกับเรื่องที่ครูสอนเราก็รีบเสนอความคิดเห็นทันที
	MCU ขวัญใจ	แล้วไม่กลัวผิดหรือ
	CU รัชชูป	ไม่กลัวหรอก ถ้าเราผิดเราก็จะรู้ว่าสิ่งที่ตัวเองคิดนั้นไม่ถูกต้อง เราก็จะรีบทำความเข้าใจใหม่

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU สวง	เท่านั้นเหรอ ที่ท่านแล้วผลการเรียนจะดี
	MCU รัชฎ์	ยังไม่หมดหรอก เมื่อเรียนในห้องเรียนเข้าใจดีแล้ว เวลาครูให้การบ้านหรือรายงานเราก็จะทำได้ด้วยตัวเอง
ภาพใกล้	Eff. ขาวดำ MCU รัชฎ์	
ห้องเรียนเดิม	นั่งทำการบ้านที่บ้าน	
	Eff. ภาพปกติ GS นักเรียน	
	CU วราภรณ์	เธอทำการบ้านได้เองทุกครั้งเลยเหรอ เราว่าบางเรื่องมันยาก
	MCU รัชฎ์	ไม่หรอก บางเรื่องเราก็ทำไม่ได้ ถ้าเจอการบ้านยากๆ เราจะพยายามดูจากตัวอย่างหรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมถ้ายังทำไม่ได้เราก็ถามพี่บ้าง
ภาพใกล้	Eff. ขาวดำ MS รัชฎ์	(SOUND) ถามคุณครูบ้าง
	ถามครูในห้องพักครู	
	Eff. ขาวดำ MS รัชฎ์	(SOUND)ถามเพื่อนบ้าง
	ถามเพื่อน	

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
ห้องเรียนเดิม	Eff. ขาวดำ MS รัชนู นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุด	(SOUND) ถ้าเป็นเรื่องที่ต้อง ค้นคว้าเพิ่มเติมเราก็เข้าไป ค้นในห้องสมุด
	Eff. ภาพปกติ MCU ประสิทธิ์	แล้วทำเองทุกอย่าง เธอไม่ เบื่อบ้างเหรอ
	MCU รัชนู	ไม่เบื่อหรอกสนุกดี ทำให้เรา ภูมิใจด้วย พอเราทำการบ้าน เสร็จเราก็ทบทวนวิชาที่เรียน มาวันนั้น เพื่อจะได้เข้าใจยิ่ง ขึ้น ถ้ามีเวลาเหลือเราก็อ่าน หนังสือที่จะเรียนวันรุ่งขึ้น
	CU นงนุช	แล้วเธอไม่ทำงานบ้านเหรอ
	CU รัชนู	ทำสิ เราช่วยแม่แล้วรีบทำ การบ้านอ่านหนังสือแล้วเข้า นอนประมาณ 3 ทุ่ม เราคิดว่า ยอมเหนื่อยตอนนี้ดีกว่าตอนโตกว่า ไปเร่งดูหนังสือตอนใกล้สอบ
	MCU ครู	ใช่ค่ะ รัชนูคิดถูกแล้ว บางคน ชอบดูหนังสือใกล้วันสอบบางที ร่างกายทนไม่ไหว ทำให้เกิด ผลเสียมากกว่าผลดี ผู้เรา

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	CU สุรัชย์ MCU รัชญ์ CU สายัณห์ MCU รัชญ์ CU สุรเดช CU รัชญ์	เตรียมพร้อมไปทีละน้อยดีกว่า ไม่พื่อน้อยด้วย แล้วอย่างวิชาภาษาอังกฤษละ มีศัพท์ตั้งเยอะเธอทำอะไร เราก็พยายามเปิดหาคำศัพท์ านเด็กชินนารี เปิดบ่อยๆ ก็จำ ได้เองแหละ เธอดูหนังสือถึง 3 ทุ่มทุกวัน เลยเหรอ ก็ประมาณนั้น แต่ถ้าวันไหนมี งานมาก ก็อาจจะต้องอยู่ตึก กว่านั้น เราพยายามอ่านหนังสือ ให้ได้ทุกวัน อ่านเสร็จก็จัด ของสำหรับที่จะใช้ในวันรุ่งขึ้น ทำไมต้องทำเองด้วยละ น่าจะ ให้คนอื่นช่วยบ้าง ไม่ดีหรอก เราเป็นคนเรียน เองย่อมรู้ดีกว่าคนอื่น บางวิชา ครูสั่งเพิ่มเติมจากที่เคยเรียน หรือบางทีมีการบ้านที่จะต้องส่ง เราเตรียมเองจะได้รู้ว่าครบ หรือยังไงละ

เรื่อง\ฉาก	ภาพ	เสียง
	CU ครูยิ้ม CU รัชฎ Zoom out→MS เห็นครู CU ครู Zoom out→MCU	รัชฎต้องทำอะไรอย่างหนึ่ง มัยคะ ไม่เหนื่อยเลยคะ ทุกอย่างจะ เป็นไปเอง หนูตั้งใจฟังครูสอน และถามเรื่องที่ไม่เข้าใจพอ รู้เรื่องก็ทำการบ้านเองได้ ทำ ไม่ได้ก็ถามคนอื่น ห้องสมุดก็อยู่ ที่โรงเรียนว่างเมื่อไหร่ก็ไป อ่านหนังสือ กลับบ้านก็ทบทวน วิชาที่เรียนไปแล้ว พอเวลา สอบก็ทำได้เพราะเตรียมตัว พร้อมอยู่แล้ว ดีมาก ครูหวังว่าสิ่งที่รัชฎเล่า ให้พวกเราฟังวันนี้คงเป็น ประโยชน์มากที่ได้พยายาม ทำทุกอย่างด้วยตัวเองนะคะ แล้วผลดีจะตอบแทนทุกคน เหมือนรัชฎในวันนี้ นอกจาก ของขวัญจากครูแล้ว ยังมีสิ่งที่ ตอบแทนความพยายามของรัชฎ อีกนะคะ

เรื่อง\จาก	ภาพ	เสียง
	CU รัฐบาล CU ครู GS นักเรียนปรบมือ MCU รัฐบาลยกมือไหว้ครู และเพื่อนๆ	อะไรคะ คุณครู สำหรับนักเรียนที่รู้จักฟังตนเอง อย่างรัฐบาลในวัยเด็กที่จะถึงนี้ คณะกรรมการจะมอบทุนการศึกษาให้รัฐบาลด้วยคะ ขอบคุณค่ะ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การสอนครั้งที่ 14

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าใจวิธีการฟังตนเองด้านการเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับผลของการฟังตนเองด้าน

การเรียน

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีการฟังตนเองด้านการเรียน ผลดีของการฟังตนเองด้านการเรียน ข้อแตกต่างระหว่างการฟังตนเองและการไม่ฟังตนเองด้านการเรียนที่สังเกตได้จากตัวแบบ

2. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาทั้งหมด และครูช่วยสรุปเพิ่มเติม ครูกล่าวปิดโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากความตั้งใจในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการฟังตนเองด้านการเรียน ที่ใช้ในกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการสอนแบบปกติ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและประเภทของการฟังตนเอง	1. ครูแนะนำตนเองและบอกให้นักเรียนนับ 1,2,3,4 แล้วเริ่มนับ 1 - 4 ใหม่ และให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กันได้ทั้งหมด 4 คู่ 2. ให้นักเรียนแต่ละคู่พูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกันภายในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนพาคู่ของตนออกมาแนะนำหน้าชั้นจนครบทุกคู่ 3. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันเองและแนะนำเพื่อนให้คนอื่นารู้จักด้วย 4. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมาย และวิธีการที่จะใช้ในการทดลองให้นักเรียนทราบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ความหมายและลักษณะของบุคคล ที่ฟังตนเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย 6. ครูนัดหมายเวลา วัน และ สถานที่ที่จะพบกันอีกครั้งต่อไป
2	รู้แบบนี้ทำเอง ดีกว่า	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักทำ การบ้านด้วยตนเอง	ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 13 คาบเรียน การสอนแบบปกติซึ่งมีขั้นตอน การสอนดังต่อไปนี้
3	จำไว้ที่หลังทำ เอง	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักทำ รายงานด้วยตนเอง	1. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนากับนักเรียนถึง เรื่องที่จะสอนตามจุดมุ่งหมายใน แต่ละหัวข้อเรื่อง
4	นึกไม่ถึง	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักทำ ข้อสอบด้วยตนเอง	2. <u>ขั้นสอน</u> 2.1 ครูอธิบายเกี่ยวกับหัวข้อ เรื่องในแต่ละครั้งและเปิดโอกาส
5	ขอถามบ้าง	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักซักถาม บทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วย ตนเอง	ให้นักเรียนอภิปราย และซักถาม 2.2 ให้นักเรียนเล่า ประสบการณ์ต่างๆ ตาม
6	เราว่าแล้ว	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักแสดง	จุดมุ่งหมายของแต่ละครั้ง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
7	อย่างนี้ทุกที	ความคิดเห็นด้วยตนเอง เพื่อให้ นักเรียน รู้จักจัด เตรียมอุปกรณ์การเรียน ด้วยตนเอง	3. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องที่อภิปราย และครูสรุป เพิ่มเติม
8	สำคัญที่เวลา	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักการทำ งานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จตามเวลาที่กำหนด	
9	ทีละเล็ก ทีละน้อย	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักทบทวน บทเรียนด้วยตนเอง	
10	รู้ไว้ใช่ว่าใส่ บาแบกหาม	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักการ อ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้อง สมุด	
11	อย่าใช้วิธีลัด	เพื่อให้ นักเรียน รู้จักเปิดหา คำศัพท์ที่ไม่แน่ใจใน พจนานุกรม	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
12	หนทางยังมี	เพื่อให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่ม	
13	รางวัลตอบแทน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการในการพึ่งตนเองด้านการเรียน	
14	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีการพึ่งตนเองจากการสอนแบบปกติ	1. ครูให้นักเรียนสรุปบทวนเกี่ยวกับลักษณะการพึ่งตนเอง ผลดีของการพึ่งตนเอง ตลอดจนข้อแตกต่างระหว่างการพึ่งตนเองกับการไม่พึ่งตนเองที่ได้จากการเรียน โดยครูสอนแบบปกติ 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น 3. ครูกล่าวปิดโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 1

<u>ชื่อเรื่อง</u>	บรมนิตศ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	1. เพื่อให้นักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียนเกิดความคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการสอนแบบปกติ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและประเภทของการฟังตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเกี่ยวกับการฟังตนเอง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u>	ก. ชื่นนำ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียน และครูกับนักเรียน ข. ชื่นสอน 1. ครูแนะนำตนเองแล้วให้นักเรียนนับ 1 2 3 4 ที่ละคน เมื่อครบแล้วให้คนต่อไปเริ่มต้นนับ 1 ถึง 4 ใหม่ 2. ให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน ได้ทั้งหมด 4 คู่ 3. ให้นักเรียนแต่ละคู่พูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกันภายในเวลา 5 นาที จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่นทราบ 4. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำจนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนสรุปกิจกรรมนี้ว่าวัตถุประสงค์อะไร 5. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อนได้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของตนเอง เพื่อจะได้ทำ

ความรู้จักและสามารถแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ ได้รู้จักด้วย

6. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของการสอนเรื่องการฟังตนเองด้านการเรียน

7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะของบุคคลที่มีการฟังตนเองด้านการเรียน

8. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขึ้นสรุป

ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด โดยครูคอยสังเกตความเข้าใจของนักเรียน และช่วยเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นครูนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกัน

การประเมินผล

1. สังเกตการซักถามข้อมูลซึ่งกันและกันของนักเรียนแต่ละคู่
2. สังเกตการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก
3. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียนขณะที่ครูพูด
4. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 2

<u>ชื่อเรื่อง</u>	รู้แบบนี้ทำเองดีกว่า
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำการบ้านด้วยตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารการสอนเรื่องรู้แบบนี้ทำเองดีกว่า
<u>กิจกรรมการเรียนรู้การสอน</u>	

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการทำการบ้าน ใครเคยทำด้วยตนเอง ใครที่ไม่เคยทำ และมีความรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลดีของการทำการบ้านด้วยตนเองและผลเสียของการไม่ทำการบ้านด้วยตนเอง แล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องรู้แบบนี้ทำเองดีกว่า และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย และซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการทำหรือไม่ทำการบ้านด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการทำการบ้านด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

รู้แบบนี้ทำเองดีกว่า

ในช่วงนี้วงคณิตศาสตร์ครูปวิณาสอนเรื่องการแยกตัวประกอบ เมื่อครูอธิบาย พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเรียบร้อยแล้ว ครูถามนักเรียนว่ายังมีใครไม่เข้าใจอีกบ้าง ทุกคนเงยบครูจึงให้ทุกคนทำการบ้านมาส่งในวันรุ่งขึ้น

พิมพ์ใจกับนางนุชบ่นว่าการบ้านตั้งหลายวิชาคงทำไม่ทันแน่ๆ วราภรณ์จึงเสนอความคิดว่าเธอจะนำการบ้านไปให้พี่ชายช่วยทำแล้วเอามาให้เพื่อนลอกในตอนเช้า โดยมีเงื่อนไขว่าทุกคนต้องรับมาแต่เช้า เพราะพรุ่งนี้ไม่มีเรียนคณิตศาสตร์ช่วงนี้พิมพ์ใจและนางนุชตั้งใจมากที่ไม่ต้องทำการบ้านคณิตศาสตร์เอง และทั้งสองคนก็ปฏิเสธความคิดของสุดาที่เสนอว่าพวกเธอควรลองทำด้วยตัวเองก่อน เพราะการบ้านไม่ยากนัก

สุดากลับถึงบ้านรีบกินข้าวแล้วลงมือทำการบ้านอย่างตั้งใจ เธอไม่ยอมดูรายการโทรทัศน์และพยายามทำการบ้านจนเสร็จ ถึงแม้ว่าต้องนอนดึกกว่าทุกวันก็ตาม

พอรุ่งเช้าสุดาไปโรงเรียนพบว่าพิมพ์ใจและนางนุชมาโรงเรียนแต่เช้า เพื่อรอลอกการบ้านจากวราภรณ์ วราภรณ์มาถึงโรงเรียนตอนเช้าแถวเคารพธงชาติพอดี ทั้งพิมพ์ใจและนางนุชไม่มีโอกาสได้ลอกการบ้านจากวราภรณ์ สาเหตุที่ทำให้วราภรณ์มาสายเนื่องจากตอนเช้าวันนั้นพี่ชายของเธอต้องเสียตั้งแต่เมื่อคืนก็เลยยังไม่ได้ทำการบ้านให้วราภรณ์ เธอเลยต้องรับทำแต่ก็ยังไม่เสร็จอยู่ดี

วันนั้นในช่วงนี้วงคณิตศาสตร์ ครูให้สุดาทำการบ้านที่ครูสั่งให้เพื่อนำ คูณกระดานสุดาทำแบบฝึกหัดข้อที่ 3 ได้ถูกต้อง ครูชมเชยแล้วเรียกให้พิมพ์ใจทำข้อ 4 แต่พิมพ์ใจทำไม่ได้เพราะไม่ได้ทำมา ครูจึงตำหนิพิมพ์ใจรวมถึงนางนุชและวราภรณ์ด้วย ครูสอนว่าการพึ่งตนเองไม่ได้ไม่ต้องรอเวลาและช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ตนเองทำด้วย

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 3

<u>ชื่อเรื่อง</u>	จำไว้ทีหลังทำเอง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำรายงานด้วยตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเรื่องจำไว้ทีหลังทำเอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำรายงานด้วยตนเอง ใครที่เคยทำเอง ใครที่ไม่ได้ทำเอง เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอภิปรายผลของการทำรายงานด้วยตนเอง และไม่ทำด้วยตนเอง ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องจำไว้ทีหลังทำเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องการทำรายงานด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการทำรายงานด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

จำไว้ที่หลังตัวเอง

ในช่วงมัธยมศึกษาครูสอนเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย เมื่อครูสอนจบแล้ว ครูสั่งให้นักเรียนทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาส่งในวันจันทร์ คณะ 1 เรื่อง และให้ทุกคนเตรียมตัวสอบเก็บคะแนนในช่วงต่อไปด้วย

มานะและณรงค์เป็นเพื่อนรักกันมาก แต่มีนิสัยต่างกันณรงค์เป็นคนขยันเอาใจใส่การเรียนอยู่เสมอ ส่วนมานะไม่ค่อยสนใจเรียนและไม่ชอบทำงานตามที่ครูสั่ง มานะขอร้องให้ณรงค์ช่วยทำรายงานให้ เพราะเขาต้องไปเยี่ยมยายที่จังหวัดพิษณุโลก วันเสาร์อาทิตย์ ที่แรกณรงค์ไม่ยอมแต่ก็ทนเพื่อนอ้อนวอนไม่ไหวจึงตกลงทำให้มานะดีใจมาก

ในตอนเช้าวันจันทร์นักเรียนในห้องของมานะนำรายงานวิชาสังคมศึกษาไปส่งที่โต๊ะครู รวมทั้งณรงค์ที่ส่งทั้งรายงานของตัวเองและของมานะ ตัวมานะเองนั้นไม่ได้ใส่ใจ เขารู้แต่เพียงว่าเขามีรายงานส่งเรียบร้อยแล้ว เมื่อทุกคนเข้าเรียนในช่วงมัธยมศึกษา ครูชมเชยว่าทุกคนส่งงานกันครบหมด ดีมาก แล้วครูให้นักเรียนเขียนสรุปรายงานที่ตัวเองทำส่งเป็นการทดสอบเพื่อเก็บคะแนน เพื่อนคนอื่น ๆ ตั้งใจเขียนสรุปรายงานของตนเอง แต่มานะไม่รู้ว่าจะเขียนอะไร เพราะเขาไม่รู้อะไรเกี่ยวกับรายงานที่เป็นชื่อของเขาเลย เมื่อผลสอบออกมามานะจึงไม่มีคะแนน ครูสงสัยจึงสอบถามมานะและรู้ว่าเขาไม่ได้ทำรายงานด้วยตนเอง ครูชี้แจงให้มานะเห็นผลเสียของการให้ผู้อื่นทำรายงานให้ว่าทำให้มานะไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ คราวนี้มานะทำคะแนนสอบไม่ได้เพราะไม่ได้ทำรายงานด้วยตนเอง ครูยังอธิบายต่อว่าถ้าคราวนี้มานะทำรายงานเอง มานะคงจะทำคะแนนได้ มานะจึงสำนึกได้ว่าตนเองเป็นสิ่งที่ดีที่สุดของตน

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 4

<u>ชื่อเรื่อง</u>	นิทานถึง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักทำข้อสอบด้วยตนเอง
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเรื่องนิทานถึง
<u>กิจกรรมการเรียนรู้</u>	

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการทำข้อสอบว่าควรจะทำด้วยตนเองหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลของการไม่ทำข้อสอบด้วยตนเอง แล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องนิทานถึง และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม
2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการทำหรือไม่ทำข้อสอบด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการทำข้อสอบด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

นึกไม่ถึง

สุพจน์และวิชัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งสองคนอยู่บ้านใกล้กัน เล่นด้วยกันเสมอ วิชัยเป็นเด็กที่สนใจเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนสุพจน์ชอบเรียนเป็นบางวิชา วิชาที่ชอบมากที่สุดคือพลศึกษา และวิชาที่ไม่ชอบคือวิทยาศาสตร์ สุพจน์มักบ่นให้วิชัยฟังเสมอว่าเขาเรียนวิทยาศาสตร์ไม่รู้เรื่อง

ในวันพุธที่มีเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ครูบอกกับนักเรียนว่าจะสอบในวันพุธหน้าให้ทุกคนเตรียมตัวมาให้ดี เมื่อสุพจน์มีโอกาสดูคุยกับวิชัย เขามองวิชัยว่าเขาอาจจะสอบตกไม่รู้จะทำอย่างไรดี วิชัยแนะนำให้สุพจน์อ่านหนังสือ แล้ววันเสาร์อาทิตย์เขาจะเป็นคนดูให้ สุพจน์บอกวิชัยว่าเขาจะไปเที่ยวงานที่อำเภอวันเสาร์อาทิตย์คงไม่ว่าง วิชัยเป็นห่วงว่าสุพจน์จะอ่านหนังสือไม่ทัน แต่สุพจน์กลับบอกว่าไม่ต้องห่วงเดี๋ยวตอนสอบเขาลอกเพื่อนที่นั่งข้างๆ ก็ได้

ในห้องสอบนักเรียนทุกคนตั้งใจทำข้อสอบยกเว้นสุพจน์ที่นั่งกระสับกระส่ายมองครูที่คุมสอบอยู่ตลอดเวลา เมื่อครูเดินไปนั่งที่โต๊ะสุพจน์รีบเรียกกมลซึ่งนั่งอยู่ด้านข้างแล้วขอดูกระดาษคำตอบ กมลไม่ค่อยพอใจแต่ก็ยอมขยับกระดาษคำตอบให้สุพจน์ลอก มีเสียงครูกระแอมเบาๆ ทั้งสองคนตกใจ กมลรีบดึงกระดาษคำตอบให้เข้าที่เดิม สุพจน์เลยหมดโอกาสลอก

เมื่อครูเฉลยอีกครั้งหนึ่งสุพจน์หันไปขอลอกจากลัดดาซึ่งนั่งอยู่อีกข้างหนึ่ง คราวนี้ครูไม่ยอมให้ลอกอีกแล้ว ครูเดินมาที่สุพจน์แล้วบอกสุพจน์ว่า เขาทำผิดระเบียบการสอบครูจึงไม่ให้คะแนนสำหรับการสอบครั้งนี้ สุพจน์เสียใจมาก ครูอธิบายว่าการลอกข้อสอบผู้อื่นนั้นเป็นการเอาเปรียบผู้อื่น ผิดนิสัยการพึ่งพาผู้อื่นไม่ยอมช่วยเหลือตนเอง บางทีคนที่เขาให้ลอกก็ไม่เต็มใจและไม่รู้แน่ๆ ว่าผู้ที่เราลอกเขานั้นทำถูกต้องจริงหรือไม่ การทำด้วยตนเองไม่ได้ ถึงแม้จะได้คะแนนมากหรือน้อยก็เป็นความภาคภูมิใจของตัวเอง ครูเตือนไม่ให้สุพจน์ทำเช่นนี้อีก สุพจน์รับปาก

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ขอดถามบ้าง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง ขอดถามบ้าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการกล้าซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง นักเรียนกล้าซักถามหรือไม่ เพราะเหตุใด มีใครเคยทำบ้าง ใครไม่เคยทำและรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลที่เกิดจากการกล้าซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง แล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องขอดถามบ้าง แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

ขอถามบ้าง

ในชั่วโมงภาษาไทยครูอธิบายเรื่องรูปและเสียงพยัญชนะไทย นักเรียนทุกคนตั้งใจฟัง เมื่อครูสอนจบจึงถามนักเรียนว่าทุกคนเข้าใจดีหรือยัง สาวตรียังสงสัยอยู่บ้าง อยากจะถามครู แต่เมื่อมองดูเพื่อนฯ แล้วไม่เห็นมีใครสงสัย สาวตรีจึงไม่กล้าถาม เพราะกลัวเพื่อนฯ หัวเราะเยาะว่าเป็นคนโง่ และกลัวครูดูด้วยจึงปล่อยเลยตามเลย

เมื่อไม่มีใครถาม ครูคิดว่าทุกคนเข้าใจดีจึงสอนเรื่องคำควบกล้ำต่อ เมื่ออธิบายไปบ้างแล้ว ครูก็ถามว่ามีใครสงสัยบ้าง ทุกคนเงยบ สาวตรีอยากถามแต่ไม่กล้าถาม ครูให้ทุกคนทำแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจ นักเรียนทุกคนตั้งใจทำ สาวตรีทำไม่ได้ เพราะยังไม่ค่อยเข้าใจเรื่องที่ครูอธิบาย แต่ก็ยังไม่กล้าถาม

จนกระทั่งครูสอนเรื่องมาตราตัวสะกดต่อ คราวนี้สมศักดิ์และนางลักษณ์ไม่เข้าใจ ทั้งสองคนถามครูจนเข้าใจดีขึ้น และช่วยให้สาวตรีเข้าใจได้ดีขึ้นด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้น สาวตรีจึงคิดว่า การถามนั้นเป็นสิ่งที่ดีไม่ใช่เรื่องน่าอาย นอกจากช่วยให้ผู้ถามเข้าใจแล้วยังช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยและที่สำคัญครูก็ไม่ดุด้วย สาวตรีจึงตัดสินใจยกมือขึ้นถามสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ และขออนุญาตถามย้อนไปถึงเรื่องเก่าด้วย หลังจากที่สาวตรีถามแล้ว เธอรู้สึกสบายใจและเข้าใจเรื่องที่ครูสอนมากขึ้น สาวตรีตั้งใจมากบอกกับตัวเองว่าต่อไปถ้าเรียนวิชาใดแล้วไม่รู้เรื่อง เธอจะถามคำถามด้วยตัวเอง

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง เราว่าแล้ว

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง เราว่าแล้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และนักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลของการกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และการไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่อง เราว่าแล้ว และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการกล้าแสดงความคิดเห็น

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียน เรื่องการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

เราว่าแล้ว

ตอนเช้าวันจันทร์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนวิชาสังคมศึกษา หลังจากครูอธิบายเนื้อหาจบลง ครูสั่งให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 6 คน เพื่อทำรายงาน แล้วครูแบ่งหัวข้อให้เรียบร้อย กลุ่มที่ 1 ซึ่งมีพิมพ์ใจเป็นหัวหน้าเริ่มทำงานโดยพิมพ์ใจขอให้เพื่อนๆ ช่วยเสนอความคิดจะทำรายงานกันอย่างไรดี สมศักดิ์ซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งเสนอว่าควรแบ่งหัวข้อออกไปให้ทุกคนรับผิดชอบและให้นำมารวมกันในวันศุกร์เพื่อเย็บเล่มส่งอาจารย์ในวันจันทร์ วรากรณ์ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกันมีความคิดว่าน่าจะนำข้อมูลต่างๆ มารวมกันในวันพฤหัสบดีแล้วให้ทุกคนในกลุ่มร่วมกันพิจารณาก่อน แต่เธอไม่กล้าเสนอความคิด เธอเกรงว่าเพื่อนๆ จะไม่เห็นด้วยและจะหัวเราะเยาะเธอ เมื่อวรากรณ์และทุกคนเงียบ พิมพ์ใจจึงสรุปตามความคิดของสมศักดิ์ เพราะมีเพียงคนเดียว เมื่อแบ่งหัวข้อกันเรียบร้อยแล้ว วิชัยไม่พอใจหัวข้อที่ตัวเองได้รับแต่ไม่กล้าพูด เพราะกลัวว่าเพื่อนจะหาว่าเป็นคนเรื่องมาก

ส่วนกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีสุนันท์เป็นหัวหน้าช่วยกันวางแผนการทำรายงานว่าจะทำกันอย่างไร ทุกคนในกลุ่มเสนอแนวความคิดของตนเอง สรุปได้ว่าให้แบ่งหัวข้อตามความสมัครใจเพื่อให้ผู้รับผิดชอบมีความต้องการที่จะทำ เมื่อทุกคนไปหาข้อมูลตามหัวข้อมาเรียบร้อยแล้วให้นำมาช่วยกันพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาที่อ่านแล้วค่อยทำเป็นรูปเล่มรายงาน

วรากรณ์ วิชัย และัทมา เข้าไปค้นหาข้อมูลเพื่อทำรายงานในห้องสมุด วิชัยบ่นเรื่องหัวข้อที่ได้ว่าตนเองไม่ชอบแต่ไม่กล้าพูด ส่วนวรากรณ์ก็บอกัทมาเกี่ยวกับความคิดที่เธอต้องการเสนอแต่ไม่กล้าพูด ัทมาอธิบายว่าเธอน่าจะเสนอกับกลุ่มเพราะเป็นความคิดที่ดี ัทมาบอกว่าทุกคนมีสิทธิจะเสนอความคิดเห็นและทุกคนก็มีสิทธิจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ การเสนอความคิดจะเป็นการตรวจสอบว่าความคิดนั้นถูกต้องหรือไม่

เมื่อนักเรียนทำรายงานส่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูแจ้งผลการทำงานกลุ่มว่ากลุ่มของสุนันท์ทำรายงานได้ดีมากมีเนื้อหาสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง สมควรให้ทุกกลุ่มดู

เป็นตัวอย่าง และครูแนะนำให้กลุ่มของพิมพ์ใจปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นเพราะ
 รายงานที่ส่งมานั้นยังไม่ดีนัก ครูถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้น บัทยาเล่าให้ครูฟัง ครู
 บอกว่าน่าเสียดายที่วราภรณ์กับวิชัยไม่กล้าแสดงความคิดเห็นออกมา มิฉะนั้นผลงาน
 คงดีกว่านี้แน่ๆ แล้วครูก็อธิบายให้นักเรียนทุกคนฟังว่า การรู้จักแสดงความคิดเห็น
 ช่วยให้เราเองได้คิดทบทวน ช่วยให้เห็นภาพต่างๆ ได้กว้างขึ้น และช่วยเพิ่ม
 ประสิทธิภาพในการทำงาน และยังช่วยตรวจสอบความเข้าใจของตัวเองว่าถูกต้อง
 หรือไม่ด้วย วราภรณ์ได้ฟังครูอธิบายจึงเกิดความคิดว่า คราวต่อไปถ้าเธอมีความคิด
 ใดเธอจะรีบเสนอความคิดเห็นทันที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง อย่างนี้ทุกที

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง อย่างนี้ทุกที

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตัวเอง ใครที่ทำเอง และใครที่ไม่ได้ทำเอง เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลที่เกิดจากการที่นักเรียนไม่จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องอย่างนี้ทุกที แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม "

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการเรียนเรื่องการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

อย่างนี้ทุกที

สุรเดชเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขามีนิสัยชอบเล่น เมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็น เขาจะรีบออกไปเล่นกับเพื่อนบ้าน กว่ากลับถึงบ้านก็ได้เวลาอาหารเย็นทุกที เมื่อรับประทานอาหารเสร็จเขาก็จะดูโทรทัศน์ ถ้ามีการบ้านเขาจะทำการบ้านไปด้วยและดูโทรทัศน์ไปด้วย เขาจะเข้านอนเมื่อรายการละครจบและตื่นตอนสายโดยาให้แม่ปลุกทุกวัน เขาไม่เคยจัดกระเป๋าหรือเตรียมอุปกรณ์อื่นๆ ด้วยตัวเอง แม่เป็นคนจัดการให้ทุกครั้ง ทำให้มีปัญหาเกิดขึ้นเสมอ เช่น

เขาไม่มีสมุดการบ้านวิชาวิทยาศาสตร์ส่งครู เพราะแม่ลืมเอาใส่กระเป๋าให้ เนื่องจากเขาเอาออกมาทำตอนกลางคืน เขาไม่มีหนังสือในชั่วโมงเรียน เพราะไม่ได้บอกแม่ว่าครูสั่งให้เปลี่ยนหนังสือเรียนในชั่วโมงภาษาไทย แม้กระทั่งในชั่วโมงอาหารเขาไม่ได้เอากะทิมาทั้งๆ ที่เพื่อนในกลุ่มเตรียมอุปกรณ์ทุกอย่างมาพร้อม เขามีเหตุผลเพียงว่าแม่ลืมจัดให้ ทั้งครูและเพื่อนรู้สึกเบื่อหน่ายต่อนิสัยที่ไม่รู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเองของสุรเดช แต่ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ครูบางคนเคยหักคะแนน เพื่อนๆ เคยโกรธที่เขาทำให้ทั้งกลุ่มถูกหักคะแนน สุรเดชก็ยังคงให้แม่จัดเตรียมสิ่งต่างๆ ให้เหมือนเดิม ทั้งๆ ที่รู้ว่าการผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นเพราะตัวเขา ไม่ยอมเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง

จนกระทั่งครั้งสุดท้ายในชั่วโมงอาหาร เมื่อครูสั่งให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การทำอาหารมาให้ครบ เพราะจะเป็นการให้คะแนนสอบ ทั้งครูและเพื่อนในกลุ่มต่างย่ำเตือนไม่ให้สุรเดชลืม ครูบอกว่าถ้าเขาไม่เอาอุปกรณ์มาคราวนี้ครูจะไม่ให้คะแนนเขาเลยสักคะแนนเดียว และเพื่อนๆ ก็จะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าเขาไม่เตรียมอุปกรณ์มาคราวนี้ สุรเดชรู้ว่าเขาต้องระมัดระวังมาให้ลืม เขาตั้งใจว่าจะต้องเตือนแม่ทุกวัน

เมื่อถึงวันสอบทำอาหารสุรเดชก็ลืมอุปกรณ์มาเช่นเคย เพราะแม่ของเขาไปช่วยงานแต่งงานไม่มีเวลามาเตรียมอุปกรณ์ให้เขา เขาถูกเพื่อนไล่ออกจากกลุ่มและครูก็แจ้งให้ทราบว่าเขาไม่มีคะแนนสอบ เขาเสียใจมาก สุรเดชสัญญากับครูสอนอาหาร

ว่า ต่อไปนี้เขาจะเป็นคนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนด้วยตัวเอง เขาจะรับผิดชอบ
หน้าที่นี้เอง ไม่ว่าแม่มาจัดการอีกแล้ว ครูจึงอธิบายให้สุรเดชฟังว่าการจัดเตรียม
อุปกรณ์การเรียนเป็นหน้าที่ของผู้เรียนโดยตรง เพราะผู้เรียนจะรู้ว่าวันไหนควรจะนำ
อะไรมาบ้าง ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ตรวจสอบว่าตัวเองเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ มาพร้อมที่
จะเรียนในแต่ละวันหรือยัง แล้วครูก็ให้กำลังใจสุรเดชขอให้สุรเดชทำสำเร็จ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 8

<u>ชื่อเรื่อง</u>	สำคัญที่เวลา
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตรงเวลา
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเรื่อง สำคัญที่เวลา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับผลดีของการทำงานให้เสร็จตรงเวลา ใครที่เคยทำ ใครที่ไม่เคยทำ และรู้สึกอย่างไรบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลของการทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จตรงเวลา แล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องสำคัญที่เวลา แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานให้ตรงเวลา

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการเรียนเรื่องการทำงานให้เสร็จตรงเวลา แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
- สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
- สังเกตการสรุปของนักเรียน

สำคัญที่เวลา

พิเชษฐ์เป็นเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างดี เขาจึงไม่ต้องรับผิดชอบอะไรในบ้าน พ่อแม่เลี้ยงเขาแบบตามใจ ต้องการจะทำอะไรเมื่อไหร่ก็ได้ เขาจึงเป็นคนที่ไม่สนใจเรื่องเวลา เมื่อไปอยู่ที่โรงเรียนพิเชษฐ์มักทำอะไรไม่ตรงตามระเบียบ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกำหนดเวลา

ในช่วงมึงเขียนบันทึกร้อยครูสั่งให้ส่งงานท้ายชั่วโมง พิชษฐ์ไม่สนใจเขาเอาเวลาไปอ่านการ์ตูน เมื่อไม่มีงานส่งเขายังว่าเขาทำงานช้าขอส่งพรุ่งนี้เข้า ครูอนุญาตแต่ขอให้เขาสัญญาว่าต่อไปจะทำงานอย่างรักษาเวลา เขารับปากอย่างเสียไม่ได้และเมื่อถึงชั่วโมงคณิตศาสตร์ ครูให้ทำแบบฝึกหัดเพียง 3 ข้อ พิชษฐ์ทำไม่ทันอีกเพราะเขามัวแต่ดูห้องอื่นเรียนอยู่ที่สนาม ครูตำหนิพิชษฐ์ว่าไม่เอาใจใส่การทำงาน เขาไม่รักษาเวลาในขณะที่คนอื่นสามารถทำเสร็จได้ทันเวลา ครูอธิบายให้พิชษฐ์ฟังว่าคนทุกคนมีงานหลายอย่างที่ต้องทำถ้าไม่สามารถกำหนดเวลาในการทำงานได้ จะทำให้เกิดผลเสียตามมา เช่นเดียวกับพิชษฐ์ต้องถูกหักคะแนนเพราะส่งงานช้า

ในวันต่อมาทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเข้าชมรมต่างๆ ตามความสมัครใจ พิชษฐ์และทวิชตั้งใจจะเข้าชมรมวิทยาศาสตร์ เพราะทั้งคู่ชอบเรียนวิชานี้มาก การส่งใบสมัครเข้าชมรมนั้นมีกำหนดเวลาว่าจะต้องส่งก่อนเที่ยงครึ่ง ในตอนพักกลางวันขณะที่กินข้าวกันอยู่ทวิชเตือนพิชษฐ์เรื่องใบสมัครว่าให้รีบเขียน เพราะถ้าส่งไม่ทันเวลาครูจะไม่รับ พิชษฐ์ไม่เชื่อทวิชเขาคิดว่ากินเวลานิดหน่อยคงไม่เป็นไร แล้วพิชษฐ์ก็รู้ว่าตัวเองคิดผิดถนัดเมื่อเขาไปส่งใบสมัครตอนเที่ยงสี่สิบนาที ครูปฏิเสธไม่รับใบสมัครเพราะเขาส่งใบสมัครไม่ทันตามเวลาที่เขากำหนด เขาเสียใจมากที่ไม่สามารถเรียนชมรมที่เขาชอบ เขารู้ว่าที่เขาไม่ได้เรียนครั้งนี้เพราะเขาไม่ระวังเรื่องเวลา พิชษฐ์บอกกับทวิชว่าเขาเพิ่งรู้ตัวว่าการทำอะไรไม่ตรงเวลาทำให้เกิดผลเสีย ต่อไปนี้เขาจะเป็นคนที่ระมัดระวังเรื่องเวลา จะได้ไม่เสียใจอีก

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ที่ละเล็กทีละน้อย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทบทวนบทเรียน

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง ที่ละเล็กทีละน้อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการทบทวนบทเรียน ใครที่ทำบ้าง ใครที่ไม่ทำ และรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายผลของการทบทวนบทเรียนและนำทบทวนบทเรียนให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่อง ที่ละเล็กทีละน้อย แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

ทีละเล็กทีละน้อย

ในช่วงสามชั่วโมงครูประจำชั้นเตือนนักเรียนให้เตรียมตัวดูหนังสื่อให้ดีที่สุดเหลือเวลาอีก 2 เดือนจะสอบมิดเทอม สุนันท์คุยกับวราภรณ์และพิมพ์ใจฟังว่าเธอพยายามทบทวนบทเรียนทุกวัน เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนเป็นการเตรียมตัวใบเรียน เมื่อถึงเวลาสอบก็ไม่ต้องดูหนังสื่อมาก และตอนเรียนแต่ละวันก็เข้าใจได้เร็วขึ้น วราภรณ์และพิมพ์ใจเห็นดีกับสุนันท์ทั้งสองคน เริ่มทบทวนบทเรียนบ้าง

วราภรณ์เป็นนักกีฬาบอลเลย์บอลหลังเลิกเรียนเธอจะไปซื้อบอลเลย์บอลก่อนแล้วค่อยกลับบ้าน เมื่อก่อนเธอจะซื้อใบเรียน จนใกล้ค่ำจึงจะกลับบ้าน แต่เมื่อเธอเริ่มทบทวนบทเรียนตามที่ตกลงกับพิมพ์ใจไว้ เธอก็กลับบ้านเร็วขึ้น จนัทมาและนิตยาซึ่งเป็นนักกีฬาทีมเดียวกันสงสัยว่าทำไมวราภรณ์จึงรีบกลับบ้าน วราภรณ์เล่าให้ฟังว่าเธอต้องรีบกลับบ้านไปทบทวนบทเรียน เพราะช่วยให้เธอเรียนรู้เรื่องมากขึ้นและทำให้ไม่กลัวตอนใกล้สอบด้วย นัทมาและนิตยาไม่เห็นด้วยทั้งสองคิดว่าเป็นการเสียเวลาเปล่า เพราะอ่านได้เพียงวันละนิดวันละหน่อยรู้การอ่านตอนใกล้สอบไม่ได้จำได้แม่นดี

เวลาผ่านไปประมาณ 1 เดือน ครูชมเชยว่าพิมพ์ใจและวราภรณ์มีผลการเรียนดีขึ้นทั้งสองจึงเล่าให้ฟังว่าทำตามคำแนะนำของสุนันท์ที่ให้ทบทวนบทเรียนทุกวัน ครูบอกว่าดีแล้วการทบทวนบทเรียนทำให้เราเข้าใจเนื้อหาที่เรียนไปได้ดีขึ้น และช่วยให้การเรียนในครั้งต่อไป ง่ายขึ้นด้วย

เมื่อถึงวันสอบมิดเทอม สุนันท์ พิมพ์ใจและวราภรณ์เข้าห้องสอบด้วยความสบายใจ แต่นัทมาและนิตยาหลับในห้องสอบ เนื่องจากอ่านหนังสือติดมากติดต่อกัน 3 วัน ร่างกายจึงทรมานไม่ไหว ผลการสอบออกมาปรากฏว่าทั้งสุนันท์ พิมพ์ใจและวราภรณ์ได้เป็นอันดับต้นๆ ของห้องทั้งสามคนภูมิใจ วราภรณ์บอสนิตยาและนัทมาที่ผลการสอบไม่ดี วราภรณ์บอกว่ายังมีการสอบปลายภาคให้แก้ตัวอีกครั้งหนึ่ง ขอให้ทั้งสองคนเริ่มต้นใหม่ นัทมาและนิตยาขอใบใจวราภรณ์และบอกว่า ถ้าเธอเชื่อว่าวราภรณ์ตั้งแต่แรกก็คงไม่เป็นแบบนี้ ต่อไปนี้ทั้งสองคนตั้งใจว่าจะทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง รู้ไว้ใช้ว่า ใส่ป่าแบกหาม

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง รู้ไว้ใช้ว่า ใส่ป่าแบกหาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของการเข้าห้องสมุด
ใครที่ชอบอ่านหนังสือในห้องสมุด ใครที่ไม่ชอบ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือในห้องสมุด
ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องรู้ไว้ใช้ว่า ใส่ป่าแบกหาม แล้วเปิดโอกาส
ให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุด

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากการเรียนเรื่องการอ่านหนังสือเพิ่มเติม
ในห้องสมุด แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

รู้ไว้ใช้ว่า ใส่บาแบ่งทาน

สุเมธ นทีและกฤษ เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ตั้งใจเรียนสม่ำเสมอทั้งสามคนอยู่บ้านใกล้กันและอยู่ใกล้โรงเรียนด้วย เขามีเวลาเล่นกีฬาในตอนเย็นก่อนกลับบ้าน ทั้งสามจึงเป็นนักเรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง

สุเมธรักการอ่าน เขามักชวนนทีและกฤษไปอ่านหนังสือในห้องสมุดเสมอไม่ว่าจะเป็นช่วงว่างหรือตอนพักกลางวันหลังจากกินข้าวเรียบร้อยแล้ว แต่ทว่ากฤษไม่ค่อยชอบไปอ่านด้วย ทั้งสองครมีความคิดว่าเขาคงตั้งใจฟังครูอธิบายในห้องเรียน ทบทวนวิชาที่เรียนอย่างสม่ำเสมออยู่แล้วน่าจะเพียงพอ สุเมธจึงมักไปอ่านหนังสือเพียงคนเดียว

ในช่วงว่างเกษตรครูให้นักเรียนช่วยกันถางหญ้าตรงบริเวณใกล้อาคาร 1 เพื่อที่จะแบ่งออกเป็นแปลงเล็ก ๆ ให้นักเรียนปลูกผัก สุเมธ นทีและกฤษรับผิดชอบแปลงเดียวกัน

ในขณะที่กำลังถางหญ้าอยู่นั้น เขาถูกผึ้งตอม กฤษตกใจไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี แต่สุเมธรีบช่วยเอาเหล็กในออกพร้อมทั้งอธิบายให้นทีและกฤษฟังว่า "เมื่อผึ้งตอมมันจะปล่อยเหล็กในออกมา ตอนที่เหล็กในนี้กัดจากตัวผึ้งจะมีถุงพิษติดอยู่ ถุงนี้มีลักษณะเป็นกลั่มเนื้อที่บีบให้เหล็กในเข้าสู่บาดแผลลึกๆ และบีบให้พิษเข้ามาๆ ถ้าผึ้งตอมให้รีบเอาเหล็กในออกให้เร็วที่สุด และต้องระวังอย่าให้ถุงพิษแตกด้วย" ทั้งกฤษและนทีสนใจถามว่าสุเมธรู้ได้อย่างไร สุเมธบอกว่าเขาอ่านจากหนังสือในห้องสมุด ยังมีเรื่องราวอีกตั้งหลายอย่างในห้องสมุดที่ครูไม่ได้อธิบายให้ฟังในห้องทั้งนทีและกฤษเริ่มสนใจการอ่านหนังสือในห้องสมุด เพราะทำให้ได้รู้อะไรเพิ่มขึ้นกว่าในห้องเรียน ทั้งสามตกลงกันว่าจะเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดทุกครั้งที่มีเวลาว่าง

โปรแกรมการสอนแบบบทติ

การสอนครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง อย่าใช้วิธีลัด

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักเปิดหาคำศัพท์ที่ไม่แน่ใจในพจนานุกรมด้วยตนเอง

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง อย่าใช้วิธีลัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเปิดหาคำศัพท์ในพจนานุกรม
ใครเคยทำ ใครไม่เคยทำ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายการเปิดหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษในดิกชันนารี ให้
นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องอย่าใช้วิธีลัด แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียน
อภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเปิดหาคำศัพท์ใน
พจนานุกรม

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการเปิดหาคำศัพท์
ในพจนานุกรม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

อย่าใช้วิธีลัด

ครูสั่งให้ทุกคนเตรียมดิกชินนารีมามาให้ครบเพื่อใช้ในชั่วโมงภาษาอังกฤษ เมื่อถึงเวลาเรียนครูสั่งให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ 10 คำ ที่ครูเขียนไว้บนกระดาน สุเมธไม่ได้เอาดิกชินนารีมามา เมื่อครูถามว่าเขาจะอย่างไร เขาบอกว่าจะมีของทริชเมื่อครูเดินผ่านไป เขายืมสมุดของทริชมาลอก ทั้งๆ ที่ทริชคัดค้านแล้ว สุเมธบอกว่าไม่เป็นไรหรอกแค่ 10 คำ สุเมธคิดว่าตนเองทำดีแล้ว เพราะสามารถทำงานส่งครูได้ทันตามกำหนด แต่เขาก็รู้ว่าไม่เป็นผลดีเลยที่เขาลอกคำศัพท์โดยไม่เปิดหาความหมายเอง เพราะเมื่อครูให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่ครูสั่งให้หาความหมายมาส่งอีกครั้งหนึ่งโดยไม่ให้ดูของเดิม สุเมธก็ไม่สามารถทำได้ทั้งๆ ที่นักเรียนคนอื่นทำได้ เนื่องจากพวกเขาเปิดหาความหมายของคำศัพท์เอง

เมื่อครูสั่งให้ทุกคนแปลบทความภาษาอังกฤษจากหนังสือพิมพ์มาส่ง สุเมธรู้ว่าถ้าเขาทำเองเขาต้องเปิดหาความหมายของศัพท์ทุกตัว และงานต้องเสร็จไม่ทันเวลาที่ครูกำหนดแน่ๆ เขาจึงขอร้องให้ทริชช่วยแปลให้และสัญญาว่าเป็นครั้งสุดท้ายแล้วต่อไปเขาจะทำเอง ทริชไม่อยากทำให้แต่สงสารเพื่อน เขาจึงรับปากแล้วบอกกับสุเมธว่าการเรียนภาษาอังกฤษให้ดีต้องรู้ศัพท์มากๆ และวิธีที่จะรู้ศัพท์ได้ก็คือการเปิดดิกชินนารีน้อยๆ สุเมธรับฟัง

เมื่อถึงชั่วโมงเรียนในวันต่อมาครูชมเชยว่านักเรียนทุกคนแปลงานได้ดีมาก ครูต้องการสอบเก็บคะแนนโดยให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่พบในบทความของตัวเองมาส่งเพียง 5 คำเท่านั้น นักเรียนคนอื่นๆ ดีใจเพราะเป็นการสอบที่ง่าย แต่สุเมธคิดว่าเป็นการสอบที่ยากมากเพราะเขาไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับงานที่แปลส่ง เขายอมรับสารภาพกับครูว่าเขาไม่ได้แปลงานเอง ครูทำโทษสุเมธโดยการตัดคะแนนทั้งงานที่แปลและคะแนนสอบ สุเมธเสียใจมาก ครูอธิบายให้สุเมธฟังว่าในการเรียนภาษาอังกฤษหรือเรียนวิชาใดๆ ก็ตามเราต้องทำงานด้วยตัวเอง โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ เราจำเป็นต้องรู้ความหมายของคำศัพท์ เพราะถ้าเราไม่รู้ศัพท์ก็จะอ่าน

เปียน พุด และฟังไม่รู้เรื่อง การที่จะรู้ศัพท์ได้ก็ต้องเปิดดิกชินนารีบ่อยๆ สุ่มธ
เข้าใจและตั้งใจอย่างแน่วแน่ต่อไปก็ต้องพยายามเปิดดิกชินนารีบ่อยๆ และต้อง
ทำงานด้วยตนเอง

โปรแกรมการสอนแบบบทคดี

การสอนครั้งที่ 12

<u>ชื่อเรื่อง</u>	หนทางยังมี
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	เพื่อให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม
<u>สื่อการสอน</u>	เอกสารเรื่อง หนทางยังมี

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาชักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม ใครเคยทำบ้าง และมีความรู้สึกอย่างไร

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายหนทางในการแก้ปัญหาโดยการให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องหนทางยังมี แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการขอให้ผู้อื่นช่วยอธิบายเพิ่มเติม แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

หนทางยังมี

กานดา มณี และดวงตาเป็นเพื่อนรักกันมาก ดวงตาชอบเรียนวิชาเย็บผ้ามาก เธอมีความถนัดด้านนี้และแม่ของเธอก็เป็นช่างเย็บเสื้อผ้า ส่วนกานดาและมณีไม่ชอบการเย็บผ้าทั้งสองคนบ่นว่ามึนยาก

เมื่อถึงชั่วโมงเรียนเรื่องการสอยผ้าด้วยมือและการด้นถอยหลัง ครูสาธิตให้นักเรียนดูและให้นักเรียนฝึกทำไปด้วย จนแน่ใจว่านักเรียนพอทำได้แล้วครูจึงสั่งงานให้นักเรียนทำแล้วส่งท้ายชั่วโมง นักเรียนทุกคนตั้งใจทำงาน เมื่อเวลาผ่านไปได้สักครู่ กานดาเย็บผ้าทิ้งแล้วบอกว่าไม่ทำแล้วมึนยากเกินไป มณีอยากจะทำงานบ้างแต่ไม่กล้าเธอคิดว่าคนอื่นยังทำได้ เธอก็น่าจะทำได้ มณีขอร้องให้ดวงตาช่วยสอนให้แล้วเธอพยายามทำต่อ

เมื่อครูสั่งให้ทุกคนส่งงานกานดาไม่มีงานส่ง ครูสงสัยเพราะเคยบอกติกานดาและมณีมีความถนัดด้านการเย็บผ้าพอๆ กัน ทำไมครั้งนี้มณีทำได้แต่กานดาทำไม่ได้ ครูจึงถามมณี มณีตอบว่าที่แรกเธอก็คิดจะเลิกทำเหมือนกานดา แต่เธอก็คิดว่าน่าจะวิธีแก้ปัญหาคือฝึกทำทิ้งงานไป เธอจึงขอให้ดวงตาช่วยสอนให้แล้วพยายามทำก็ทำได้

ครูชมเชยว่ามณีเป็นนักเรียนที่มีความพยายาม รู้จักแก้ปัญหาก็เมื่อรู้ว่าตัวเองทำไม่ได้แล้วก็ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น สมควรที่ทุกคนจะดูเป็นตัวอย่าง กานดาเห็นอย่างนั้นจึงขออนุญาตครูขอส่งงานในตอนเย็น และขอให้ดวงตาช่วยสอนในตอนพักกลางวัน

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 13

ชื่อเรื่อง รางวัลตอบแทน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักพฤติกรรมตลอดทั้งกิจกรรมของบุคคลที่มีการพึ่งตนเอง
ด้านการเรียน

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง รางวัลตอบแทน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีการพึ่งตนเอง
ด้านการเรียนว่าควรมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูอธิบายลักษณะของบุคคลที่มีการพึ่งตนเองด้านการเรียน แล้ว
ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่องรางวัลตอบแทน แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียน
อภิปรายซักถาม

2. ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการพึ่งตนเองด้านการเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการเรียนเรื่องการพึ่งตนเองด้าน
การเรียน แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตการตอบคำถามของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

รางวัลตอบแทน

ในห้องเรียนวันแรกของการเปิดเทอมภาคเรียนที่ 2 ครูถือของขวัญเข้ามาในห้องเรียน นักเรียนทั้งห้องสงสัยว่าของขวัญของขวัญมาทำไม เมื่อกล่าวคำทักทายนักเรียนเรียบร้อยแล้ว ครูจึงแก้ข้อสงสัยว่าของขวัญที่เตรียมมานั้นเพื่อมอบให้นักเรียนที่เอาใจใส่การเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีผลการเรียนเป็นอันดับหนึ่งของห้อง สมควรที่ทุกคนจะดูเป็นตัวอย่างนักเรียนคนนั้นคือ เด็กหญิงสุนันท์ ช่างประเสริฐ ครูมอบของขวัญให้สุนันท์และขอให้สุนันท์เล่าให้เพื่อนๆ ฟังว่าเตรียมตัวอย่างอะไรบ้างเกี่ยวกับการเรียน

สุนันท์เล่าให้เพื่อนฟังว่าเธอตั้งใจฟังครูอธิบายในห้องเรียน เมื่อมีข้อสงสัยก็จะซักถามทันที เธอไม่กลัวเพื่อนๆ จะว่าโง่ เพราะเธอคิดว่าการถามในสิ่งที่ไม่รู้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง และถ้ามีความคิดต่างๆ เกิดขึ้น เธอจะเสนอความคิดทันทีเพราะการเสนอความคิดทำให้เธอรู้ว่าสิ่งที่เธอคิดนั้นถูกต้องหรือไม่ เมื่อเรียนในห้องรู้เรื่องและเข้าใจดีแล้วเธอก็สามารถทำการบ้านหรือรายงานต่างๆ ที่ครูสั่งได้ด้วยตนเอง ถ้ามีปัญหาหรืองานนั้นยากเกินความสามารถเธอก็จะถามเพื่อน ถามพี่ หรือบางทีก็ถามครู หรือไม่อย่างนั้นเธอก็จะพยายามหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด นอกจากนี้เธอยังทบทวนบทเรียนด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้เธอเข้าใจได้ชัดเจนและทำให้เธอเรียนรู้เรื่องมากขึ้น เพื่อนๆ ถามถึงการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เธอบอกว่าเธอพยายามเปิดหาความหมายของคำศัพท์ในดิกชันนารีบ่อยๆ เพื่อช่วยให้จำได้ดีขึ้น

ครูถามว่าสุนันท์ไม่เหนื่อยกับการทำอะไรตั้งหลายอย่างหรือ สุนันท์ตอบว่าไม่เหนื่อยทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอนของมันเอง เธอทำทุกอย่างตรงตามกำหนดเวลา เมื่อครูสั่งงานทุกครั้งเธอจะรีบทำให้เสร็จ เพราะมีงานหลายอย่างถ้าทิ้งเอาไว้ก็เหมือนดินพอกหางหมูทำให้ซีเรียจๆ

ครูชมเชยว่าสุนันท์มีการวางแผนการเรียนดีมาก รู้จักฟังตนเองก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น เพื่อนๆ ต่างสนใจวิธีเรียนของสุนันท์ และตั้งใจจะทำให้ได้เหมือนสุนันท์

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การสอนครั้งที่ 14

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถ เข้าใจวิธีการพึ่งตนเองด้านการเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับผลของการพึ่งตนเองด้าน

การเรียน

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีการพึ่งตนเองด้านการเรียน ผลดีของการพึ่งตนเองด้านการเรียน และ ข้อแตกต่างระหว่างการพึ่งตนเองและไม่พึ่งตนเองด้านการเรียนที่ได้จากการเรียนมา

2. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนทั้งหมด แล้วครูช่วยสรุปเพิ่มเติม ครูกล่าวปิดโปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตจากความตั้งใจในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวรัตนา ภัทรธัญญา
 เกิดวันที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2509
 สถานที่เกิด อำเภอฟักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 276 ซอยมัยลาภ ถนนรามอินทรา แขวงจรเข้บัว
 เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวังแขมวิทยาคม อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
 ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2526 ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก
 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จ.นนทบุรี
 พ.ศ. 2530 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทบริหาร
 ธุรกิจ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 บางเขน
 พ.ศ. 2535 กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอคลองสูง จังหวัดกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

ของ

รัตนา ภัทรธัญญา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

สิงหาคม 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอลองโขง จังหวัดกาแพงเพชร ปีการศึกษา 2535

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มาจากครอบครัวปกติและมีคะแนนจากแบบสอบถามการพึ่งตนเองด้านการเรียนต่ำกว่า เบอร์เซนโทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สอนกลุ่มละ 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแบบสอบถามการพึ่งตนเองด้านการเรียน โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบและโปรแกรมการสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน และการทดสอบของ แมน-วิทนี

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF MODELING TECHNIQUE ON SELF - RELIANCE IN
LEARNING OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS OF TUNGSAI WITTAYA
SCHOOL IN AMPHOE KLONG KHLUNG, CHANGWAT KAMPHEANG PHET

AN ABSTRACT

BY

RATANA PATTARATHUNYA

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

August 1992

The purpose of this experiment was to study the effect of modeling technique on self - reliance in learning of Mathayom Suksa I students of Tungsaiwittaya School in Amphoe Klongkhlong Changwat Kamphang Phet of the academic year of 1992.

The sample was selected from Mathayom Suksa I students who had normal family and whose scores on the self - reliance in learning questionnaires were lower than twenty - five percentile. The sixteen students were equally divided into an experimental group and a control group. The modeling technique was used in the experimental group while the control group was taught by the conventional method. The time spent on each group was fourteen sessions of fifty minutes. The instruments used in the experiment were the self - reliance in learning questionnaires, the modeling technique program and the conventional method program. The data was analysed by the Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test and The Mann - Whitney U Test.

The results were as follow:

1. The self - reliance in learning scores of students exposed to modeling technique were significantly higher than those of the students whom were taught by the conventional method at .01 level.

2. The self - reliance in learning scores of students exposed to modeling technique were significantly higher than before the experiment at .01 level.

3. The self - reliance in learning scores of students were taught by the conventional method were significantly higher than before the experiment at .01 level.